

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 16.07.2008
K(2008) 3435 konč.

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 16.07.2008

v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES in člena 53 Sporazuma EGP

(Zadeva COMP/C2/38.698 – CISAC)

(Besedilo v španskem, češkem, danskem, nemškem, estonskem, grškem, angleškem, francoskem, italijanskem, latvijskem, nizozemskem, poljskem, slovaškem in slovenskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

1.	UVOD	5
2.	STRANKE	6
2.1.	Pritožniki	6
2.2.	Stranke, proti katerim je vložena pritožba	7
3.	REGULATIVNI OKVIR	8
4.	Predmet te odločbe	9
4.1.	Vzorčna pogodba CISAC	9
4.2.	Vzajemni sporazumi o zastopanju med članicami EGP in CISAC	9
4.3.	Obravnavane klavzule vzorčne pogodbe CISAC	10
4.3.1.	Klavzule o članstvu	10
4.3.2.	Ozemeljske klavzule	11
4.4.	Uporaba obravnavanih klavzul vzorčne pogodbe CISAC	12
4.4.1.	Spremembe vzorčne pogodbe CISAC	12
4.4.2.	Cizvajanje vzorčne pogodbe CISAC v vzajemnih sporazumih o zastopanju med članicami EGP CISAC	13
5.	UPOŠTEVNI TRGI	16
5.1.	Struktura trga	16
5.1.1.	Avtorska pravica, ki jo imajo imetniki pravice	16
5.1.2.	Kako kolektivne organizacije pridobijo pravice, za katere izdajajo dovoljenje komercialnim uporabnikom?	17
5.1.3.	Izdajanje dovoljenj za avtorske pravice	17
5.1.4.	Nadzor nad uporabo dovoljenja, revizija računov komercialnih uporabnikov in uveljavljanje v zvezi s prejemniki dovoljenj	17
5.2.	Upoštevni proizvodni trgi	18
5.2.1.	Storitve upravljanja avtorskih pravic za pravice javnega izvajanja	18
5.2.2.	Izdajanje dovoljenj za pravice javnega izvajanja za satelitski, kabelski in spletni prenos (trg za izdajanje dovoljenj)	19
5.3.	Upoštevni geografski trg	20
5.3.1.	Geografski obseg trga za zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic za imetnike pravic	20
5.3.2.	Geografski obseg trga za zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic za druge kolektivne organizacije v zvezi s pravicami javnega izvajanja	20

5.3.3.	Trg za izdajanje dovoljenj komercialnim uporabnikom za pravice javnega izvajanja za satelitsko, kabelsko in spletno oddajanje.....	21
6.	POSTOPEK.....	21
6.1.	Obvestilo o nasprotovanju	21
6.2.	Ustno zaslišanje.....	22
6.3.	Dodatne zahteve po podatkih.....	22
6.4.	Objava obvestila v skladu s členom 27(4) Uredbe (EC) št. 1/2003	22
7.	ČLEN 81(1) POGODBE ES IN ČLEN 53(1) SPORAZUMA EGP.....	23
7.1.	Razmerje med Pogodbo ES in Sporazumom EGP – pristojnost.....	26
7.2.	Sporazumi med podjetji in odločitev zveze podjetij	26
7.2.1.	Kolektivne organizacije so podjetja	26
7.2.2.	CISAC je zveza podjetij.....	27
7.2.3.	Dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju so sporazumi med podjetji.....	27
7.2.4.	Vzorčna pogodba CISAC je odločitev zveze podjetij.....	27
7.3.	Pravni in politični okvir	28
7.3.1.	Člen 151(4) Pogodbe.....	28
7.3.2.	Učinek lokalnih predpisov	29
7.3.3.	Razširjeni sistem izdajanja dovoljenj.....	30
7.3.4.	Priporočilo Komisije o upravljanju pravic v spletnem okolju	31
7.3.5.	Oškodovane oblike konkurence	32
7.3.6.	Patronatska izjava, poslana organizaciji PRS leta 1999.....	33
7.4.	Omejitve članstva.....	34
7.5.	Izključno zastopanje.....	38
7.5.1.	Splošne ugotovitve	38
7.5.2.	Člen 1 vzorčne pogodbe CISAC: klavzula o izključnosti.....	38
7.5.3.	Člen 6(II) vzorčne pogodbe CISAC.....	39
7.6.	Ozemeljska razmejitev pooblastila za izdajo dovoljenj	41
7.6.1.	Vzporedna ozemeljska razmejitev pomeni usklajeno ravnanje	42
7.6.1.1.	Ozemeljska narava avtorskih pravic ne pojasnjuje ozemeljskih omejitev.....	43
7.6.1.2.	V okviru satelitskega prenosa ravnanja 24 članic EGP CISAC ni mogoče upravičiti z zakonodajnimi določbami in Sydneyjski sporazum ni primeren odgovor na nasprotovanja	43
7.6.1.3.	Ravnanje se ne more šteti kot posledica posameznih tržnih odzivov	45

7.6.1.4.	Potreba po lokalni prisotnosti ne pojasnjuje sistematične razmejitev ozemlja na ozemlje države, v kateri ima sedež kolektivna organizacija	46
7.6.2.	Usklajeno ravnanje omejuje konkurenco	52
7.6.2.1.	Ozemeljska razmejitev in izključnost	53
7.6.2.2.	Ali je usklajeno ravnanje nujno za zagotavljanje, da članice EGP CISAC dodelijo druga drugi vzajemna pooblastila?.....	55
7.6.3.	Sklepna ugotovitev	57
7.7.	Učinek na trgovino med državami članicami in med pogodbenicami Sporazuma EGP	57
8.	ČLEN 81(3) POGODBE ES IN ČLEN 53(3) SPORAZUMA EGP.....	58
8.1.	Pregled.....	58
8.2.	Prispevek k izboljšanju proizvodnje ali distribucije blaga oziroma k pospeševanju tehničnega ali gospodarskega napredka	59
8.3.	Nujnost omejitev	60
8.4.	Zagotavljati potrošnikom pravičen delež	62
8.5.	Brez izključitve konkurence.....	63
8.6.	Sklepne ugotovitve o členu 81(3) Pogodbe in členu 53(3) Sporazuma EGP	63
9.	Člen 86(2) Pogodbe.....	64
10.	Pravna sredstva.....	65
10.1.	Ravnanja, ki kršijo člen 81(1) Pogodbe in člen 53(1) Sporazuma EGP	65
10.2.	Člen 7(1) Uredbe (ES) št. 1/2003.....	65

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 16.07.2008

v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES in člena 53 Sporazuma EGP

(Zadeva COMP/C2/38.698 – CISAC)

(Besedilo v španskem, češkem, danskem, nemškem, estonskem, grškem, angleškem, francoskem, italijanskem, latvijskem, nizozemskem, poljskem, slovaškem in slovenskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe ES¹ in zlasti člena 7(1) Uredbe,

ob upoštevanju, da so zadevna podjetja lahko predstavila svoje mnenje o ugovorih Komisije v skladu s členom 27(1) Uredbe (ES) št. 1/2003 ter členoma 11 in 12 Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma 81 in 82 Pogodbe ES²

po posvetu s Svetovalnim odborom za omejevalna ravnanja in prevladujoče položaje³,

ob upoštevanju končnega poročila pooblaščenca za zaslišanje v tej zadevi⁴,

ob upoštevanju naslednjega:

1. UVOD

- (1) Ta odločba zadeva pogoje upravljanja in dovoljevanja pravic javnega izvajanja glasbenih del s strani kolektivnih organizacij. Naslovljena je na kolektivne organizacije avtorjev s sedežem v EGP, ki so članice Mednarodne konfederacije društev avtorjev in skladateljev ("CISAC") s skupnim imenom "članice EGP CISAC".
- (2) CISAC zagovarja uporabo vzorčne pogodbe za sporazume o vzajemnem zastopanju med svojimi članicami za upravljanje pravic javnega izvajanja. Ta vzorčna pogodba

---

¹ UL L 1, 4.1.2003, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1419//2006 (UL L 269, 28.9.2006, str. 1).

² UL L 123, 27.4.2004, str. 18. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1792/2006 (UL L 362, 20.12.2006, str. 1).

³ UL [...], [...], str. [...].

⁴ UL [...], [...], str. [...].

zajema vsakovrstno izkoriščanje glasbenih del, za katero se zahteva dovoljenje za pravice javnega izvajanja. Vzorčna pogodba se v veliki meri odraža v dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju med članicami EGP CISAC. Sporne so naslednje omejitve: klavzule, ki ovirajo možnost imetnikov pravic, da svobodno sklepajo pogodbe s kolektivnimi organizacijami po svoji izbiri ("omejitve članstva"), ter klavzule in usklajena ravnanja, ki zagotavljajo, da vsaka kolektivna organizacija na ozemlju, na katerem ima sedež, uživa absolutno ozemeljsko zaščito pred drugimi kolektivnimi organizacijami pri izdajanju dovoljenj komercialnim uporabnikom („ozemeljske omejitve“). Na podlagi vzorčne pogodbe CISAC članice EGP CISAC med sabo sklepajo pogodbe o vzajemnem zastopanju.

- (3) Vzrok za preiskavo v zvezi z vzorčnimi pogodbami CISAC in pogodbami o vzajemnem zastopanju med članicami EGP CISAC, ki upravljajo pravice javnega izvajanja, sta dve pritožbi: pritožba, ki jo je 30. novembra 2000 vložila skupina RTL Group („skupina RTL“) proti organizaciji GEMA, ki skupini RTL ni hotela izdati dovoljenja za celotno Skupnost za pravice, ki jih upravlja za svoje člane ter člane drugih kolektivnih organizacij na podlagi pogodb o vzajemnem zastopanju za dejavnosti oddajanja, ter pritožba, ki jo je 4. aprila 2003 vložilo podjetje Music Choice Europe plc („podjetje Music Choice“) proti konfederaciji CISAC v zvezi z vzorčnimi pogodbami, opisanimi v oddelku 4.1.

2. STRANKE

2.1. Pritožniki

Podjetje Music Choice

- (4) Podjetje Music Choice je digitalna in interaktivna avdio radiodifuzijska hiša, ki ponuja glasbene postaje na večplatformni osnovi po vsej Skupnosti. Podjetje Music Choice deluje po vzorcu kupec–kupec–stranka, torej svoje programe, združene v osnovne ali vrhunske naročniške pakete, prodaja distributerjem, ki jih nato prodajajo končnim uporabnikom. Podjetje Music Choice zagotavlja spletni radio in televizijske storitve, pri katerih lahko uporabniki gledajo niz glasbenih videospotov ali poslušajo glasbene postaje. Za vsebine, ki jih podjetje Music Choice ponuja distributerjem, je to podjetje avtorske pravice že pridobilo.

Skupina RTL

- (5) Skupina RTL, s sedežem v Luxembourg, je vodilna evropska skupina za radiodifuzijo in največja evropska organizacija s produkcijo avdiovizualne vsebine v EGP.

2.2. Stranke, proti katerim je vložena pritožba

CISAC

- (6) Konfederacija CISAC zastopa 219 članskih organizacij v 115 državah⁵. CISAC je nevladna, neprofitna organizacija, ki je registrirana v skladu s francosko zakonodajo in je pravna oseba. Njen statut je bil spremenjen na splošnem zasedanju, ki je potekalo v Seulu, Južna Koreja, oktobra 2004⁶. En glavnih ciljev konfederacije CISAC je spodbujanje vzajemnega zastopanja med kolektivnimi organizacijami z vzorčnimi pogodbami.

Članice konfederacije CISAC s sedežem v EGP

- (7) Članice EGP CISAC upravljajo pravice avtorjev (piscev besedil in skladateljev), zlasti njihove pravice javnega izvajanja. V imenu svojih članov (avtorjev in založnikov) izdajajo dovoljenja za izkoriščanje komercialnim uporabnikom.
- (8) Članice EGP CISAC so: Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας (AEPI- Grčija), Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība (AKKA/LAA - Latvija), Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger, reg.Gen.m.b.H (AKM - Avstrija), Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület (ARTISJUS -Madžarska), Vereniging Buma (BUMA -Nizozemska), Eesti Autorite Ühing (EAÜ - Estonija), Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (GEMA - Nemčija), the Irish Music Rights Organisation Limited – Eagrais um Chearta Cheolta Teoranta (IMRO - Irska), Komponistretigheder i Danmark ('KODA - Danska), Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijos agentūra (LATGA-A -Litva), Performing Rights Society Limited (PRS – Združeno Kraljestvo), Ochranný svaz a autorský pro práva k dílům hudebním, o.s. (OSA - Češka), Société Belge des Auteurs, Compositeurs et Editeurs Scrl / Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM - Belgija), Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM - Francija), Združenje skladateljev, avtorjev in založnikov za zaščito avtorskih pravic Slovenije (SAZAS - Slovenija), Sociedad General de Autores y Editores (SGAE -Španija), Societa Italiana degli Autori ed Editori (SIAE - Italija), Slovenský ochranný Zväz Autorský pre práva k hudobným dielam (SOZA - Slovaška), Sociedade Portuguesa de Autores (SPA - Portugalska), Samband Tónskalda og Eigenda Flutningsréttar (STEF -Islandija), Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå (STIM - Švedska), Säveltäjain Tekijänoikeustoimisto teosto r.y.j. (TEOSTO - Finska), the Norwegian Performing Right Society (TONO - Norveška), and Stowarzyszenie Autorów ZAiKS (ZAIKS - Poljska)⁷.

---

⁵ Glej spletno stran konfederacije CISAC: www.cisac.org. Skupni znesek avtorskih honorarjev, ki so jih članske organizacije konfederacije CISAC zbrale na svojih nacionalnih zbirnih ozemljih, je v letu 2005 znašal več kot 6,7 milijarde EUR.

⁶ Na podlagi člena 9(4) sedanje različice statuta konfederacije CISAC generalna skupščina poteka vsako leto.

⁷ Kolektivni organizaciji iz Bolgarije in Romunije nista stranki v postopku, ker njuni zadevni državi nista bili članici EGP/EU, ko se je postopek začel.

3. REGULATIVNI OKVIR

- (9) Pravni okvir, na podlagi katerega delujejo vzorčna pogodba CISAC in dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju, je sestavljen iz nacionalnih zakonov, ki urejajo kolektivno upravljanje pravic, in zakonodaje Skupnosti. Na ravni Skupnosti je varstvo avtorskih pravic za izkoriščanje glasbenih pravic prek spleta, kabelskega sistema in satelitov določeno s številnimi direktivami. Zlasti je za spletno izkoriščanje avtorskih pravic pomembna Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi⁸ t. i. „Direktiva o avtorskih pravicah EU“. Ta direktiva vsebuje številne določbe, katerih cilj je izvajanje Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino ("WIPO") o avtorski pravici iz leta 1996 v državah članicah⁹ v zvezi s pravicami reproduciranja, pravicami do priobčitve del javnosti in pravicami distribuiranja¹⁰.
- (10) Direktiva Sveta 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo¹¹ vzpostavlja pravni okvir za zakonito čezmejno izkoriščanje radiodifuzijskih storitev. Člen 1 te direktive usklajuje tudi opredelitev pojma priobčitve javnosti po satelitu. V členu 1(2)(b) je navedeno: „ (b) Do dejanja priobčitve javnosti po satelitu pride le v tisti državi članici, kjer se signali kot nosilci programa pod nadzorom in odgovornostjo radiodifuzne organizacije pošljejo v neprekinjeno komunikacijsko verigo, ki vodi k satelitu in nazaj na zemljo.“ Kot posledica te opredelitve je veljaven zakon tiste države članice, iz katere izhaja signal. Avtorji imajo izključno pravico, da dovolijo priobčitev svojih avtorsko-pravno varovanih del prek satelita (člen 2 Direktive 93/83/EGS). V zvezi s kabelsko retransmisijo Direktiva 93/83/EGS določa: " pravice imetnikov avtorske ali sorodnih pravic do podelitve ali zavrnitve dovoljenja kabelskemu operaterju za kabelsko retransmisijo se lahko izvaja le preko kolektivne organizacije" (člen 9 Direktive).
- (11) Nazadnje je tudi Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine,¹² pomemben del zakonodaje Skupnosti in dokazuje, da je boj proti piratstvu ena od glavnih skrbi institucij Skupnosti. V tem pogledu je treba poudariti, da ta primer obravnava samo zakonito izkoriščanje avtorsko-pravno varovanega materiala, torej ravnanje, ki omejuje možnost kolektivnih organizacij, da izdajajo dovoljenja določenim uporabnikom ali dovoljenja s širšim obsegom. Kakor je pojasnjeno v uvodnih izjavah 173 do 181, ta zadeva ne preprečuje kolektivnim družbam, da spremljajo trg ter tako opazijo nepooblaščen uporabo avtorsko-pravno varovanih del ali da izvedejo ukrepe proti takšnemu ravnanju.

---

⁸ UL L 167, 22.6.2001, str. 10.

⁹ Glej uvodno izjavo 15 Direktive 2001/29/ES.

¹⁰ Glej člene 2, 3 in 4 Direktive 2001/29/ES.

¹¹ UL L 248, 6.10.1993, str. 15.

¹² UL L 157, 30.4.2004, str. 45; popravljena različica (UL L 195, 2.6.2004, str. 16).

4. PREDMET TE ODLOČBE

4.1. Vzorčna pogodba CISAC

- (12) Da bi lahko izdajale dovoljenja in pobirale licenčnine od komercialnih uporabnikov v tujini, kolektivne organizacije sodelujejo po vsem svetu na podlagi t. i. „sporazumov o vzajemnem zastopanju“. Sporazum o vzajemnem zastopanju je pogodba med dvema kolektivnima organizacijama, s katero organizaciji dodelita druga drugi pravico za izdajanje dovoljenj za kakršno koli javno izvajanje glasbenih del svojih članov¹³.
- (13) Vzorčna pogodba CISAC je vzorec za sporazume o vzajemnem zastopanju. Prvič je bila odobrena na generalni skupščini CISAC leta 1936¹⁴. Vzorčna pogodba CISAC se uporablja kot neobvezujoč vzorec¹⁵ za sporazume o vzajemnem zastopanju med članicami konfederacije CISAC, zlasti za izdajanje dovoljenj za pravice javnega izvajanja¹⁶. Vzorčna pogodba CISAC se uporablja za vse kategorije izkoriščanja glasbenih del, za katere se zahteva dovoljenje za pravice javnega izvajanja.

4.2. Vzajemni sporazumi o zastopanju med članicami EGP in CISAC

- (14) V EGP je vsaka kolektivna organizacija podpisala sporazum o vzajemnem zastopanju, ki temelji na vzorčni pogodbi CISAC, z vsemi drugimi članicami EGP CISAC. Vzorčna pogodba CISAC in dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju so vsebovali ali vsebujejo klavzule o članstvu imetnikov pravic. V zvezi s pravico do izdajanja dovoljenj uporabnikom je posledica 'mreže' dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju ta, da ima vsaka kolektivna organizacija pravico, da izdaja dovoljenje ne samo za repertoar lastnih članov, temveč tudi za repertoar vseh pridruženih kolektivnih organizacij (ta celotni repertoar se v nadaljnjem besedilu imenuje „svetovni repertoar“, čeprav nekatere kolektivne organizacije občasno v sistemu ne sodelujejo).
- (15) Na podlagi tega sistema vsaka kolektivna organizacija hkrati v svoji državi zbira licenčnine, ki jih je treba plačati zaradi izkoriščanja pravic, ne samo za svoje člane, temveč tudi za avtorje in založnike v tujini, ki so člani drugih kolektivnih organizacij s katerimi je sklenila dvostranske sporazume o vzajemnem zastopanju.
- (16) Vsaka kolektivna organizacija ima načeloma pravico, da izdaja dovoljenja za repertoar svojih članov za izkoriščanje izven svojega ozemlja ter celo po vsem svetu. Toda na

---

¹³ Zadeva 395/87 Ministère Public proti Jean-Louis Tournier [1989] ZOdl 2521, odstavek 17.

¹⁴ Vzorčno pogodbo CISAC sestavi in predlaga izvršni odbor CISAC, sprejme jo generalna skupščina. Z leti je bila vzorčna pogodba večkrat revidirana in spremenjena. Najbolj pomembne spremembe se nanašajo na odpravo izključne klavzule maja 1996 in odpravo klavzule o članstvu v juniju 2004. Kjer ni drugače določeno, se CISAC pogodba nanaša na verzijo s 30.8.2005.

¹⁵ Po členu 8 statuta CISAC odločbe, ki jih sprejmejo različni organi CISAC (izvršilni odbor, generalna skupščina, generalni direktor, notranji odbori), za člane CISAC niso zavezujoče, ampak pomenijo predloge.

¹⁶ „Javne“ izvedbe so v členu 1(III) vzorčne pogodbe CISAC opredeljene tako, da zajemajo „vse zvoke in izvedbe, ki jih lahko sliši občinstvo na katerem koli kraju na ozemlju, na katerem vsaka od organizacij pogodbenic deluje, s kakršnimi koli sredstvi in na kakršen koli način, ne glede na to, ali so navedena sredstva že znana in se uporabljajo ali bodo odkrita v prihodnje in se bodo uporabljala v obdobju veljavnosti te pogodbe. „Javna izvedba“ zajema zlasti izvedbe, izvedene z instrumentalnimi ter vokalnimi sredstvi v živo; z mehničnimi sredstvi, kot je projekcija (zvočni film), difuzija in prenos itd.) ter s kakršnim koli postopkom brezžičnega sprejemanja (radijski in televizijski sprejemniki, telefonski sprejem itd. ... ter podobna sredstva in naprave itd. ...).“

podlagi sporazumov o vzajemnem zastopanju je možnost vsake kolektivnega organizacije, da določi obseg takšnih enorepertoarnih dovoljenj, lahko omejena in dejansko so takšna dovoljenja redko izdana.

- (17) To velja tudi za izkoriščanje, pri katerem se uporabljajo nove tehnologije, na primer za kabelsko in spletno izkoriščanje. Za satelitsko retransmisijo lahko kolektivne organizacije izdajo dovoljenje, ki zajema območje sprejema satelita, toda le kolektivna organizacija s sedežem v državi, v kateri je usmerjevalna postaja, je pooblaščen za izdajanje dovoljenj¹⁷.

4.3. Obravnavane klavzule vzorčne pogodbe CISAC

4.3.1. Klavzule o članstvu

- (18) Člen 11(II) vzorčne pogodbe CISAC je do junija 2004¹⁸ določal:

„V času veljavnosti te pogodbe ne sme nobena od organizacij pogodbenic brez privolitve druge sprejeti kot člana katerega koli člana druge organizacije ali katere koli fizične osebe, podjetja ali družbe, ki imajo državljanstvo katere izmed držav, v katerih deluje druga organizacija.“

- (19) Izvršni odbor CISAC je aprila 1990 odločil, da se členu 11(II) doda še en stavek:

„Vsaka zavrnitev privolitve takega sprejetja s strani druge organizacije mora biti ustrezno utemeljena. Če v treh mesecih po tem, ko je bila zahteva poslana s priporočenim pismom, ni odgovora, se predvideva, da je bila privolitev dana.“

- (20) Glede na informacije, ki jih je poslala konfederacija CISAC, je bil novi stavek „dodan k vzorčni pogodbi CISAC“¹⁹. Konfederacija CISAC ni pojasnila, ali je ta dodatek odobrila generalna skupščina²⁰.
- (21) Kolektivne organizacije, ki izvajajo člen 11(II) v svojih dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju torej kot svojih članov ne morejo sprejeti članov drugih kolektivnih organizacij ali imetnikov pravic, ki imajo državljanstvo druge kolektivne organizacije, brez privolitve slednje.

---

¹⁷ Glej oddelek 7.6.1.2. te odločbe.

¹⁸ Glej oddelek 4.4.1. te odločbe.

¹⁹ Glej odstavek 95 odgovora konfederacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.

²⁰ V vzorčni pogodbi CISAC, ki jo je konfederacija CISAC predložila Komisiji 29.11.2004, novi stavek ni bila vključen v besedilo sporazuma ali naveden v opombi sporazuma, temveč je bila zapisan na zadnji strani prilog k sporazumu. V svoji priglasitvi z dne 3. februarja 1994 pa je organizacija PRS priložila vzorčno pogodbo CISAC, ki ne vsebuje tega novega stavka, glej Prilogo 2 nezaupne različice odgovora konfederacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.

4.3.2. Ozemeljske klavzule

(22) Člen 1(I) vzorčne pogodbe CISAC je do maja 1996²¹ določal:

„Na podlagi te pogodbe SODIX prenese na SODAY izključno pravico na ozemljih, na katerih slednja organizacija deluje (kot so opredeljena in razmejena v členu 6(1) v nadaljevanju), da dodeljuje potrebna pooblastila za vsa javna izvajanja (kot je opredeljeno v odstavku III tega člena) glasbenih del, z besedilom ali brez, ki so zaščitena z nacionalnim pravom, dvostranskimi pogodbami in večstranskimi mednarodnimi konvencijami o avtorskih pravicah (avtorska pravica, intelektualna lastnina itd.), ki že obstajajo ali bodo nastali in stopili v veljavo v času, ko je ta pogodba v veljavi. Izključna pravica iz prejšnjega odstavka se prenese, če so ali če bodo člani v času veljavnosti te pogodbe pravico javnega izvajanja za zadevna dela dodelili organizaciji SODIX, jo prenesli nanjo ali ji jo dodelili na drugačen način, za namene upravljanja z njo, v skladu z njenim statutom in pravili, pri čemer se prej omenjena dela imenujejo s skupnim nazivom ‚repertoar SODIX‘²².

(23) Člen 1(II) vzorčne pogodbe CISAC je do maja 1996²³ določal:

„Vzajemno, na podlagi te pogodbe, SODAY prenese na SODIX izključno pravico na ozemljih, na katerih slednja organizacija deluje (kot so opredeljena in razmejena v členu 6(1) v nadaljevanju), da dodeljuje potrebna pooblastila za vsa javna izvajanja (kot je opredeljeno v odstavku III tega člena) glasbenih del, z besedilom ali brez, ki so zaščitena z nacionalnim pravom, dvostranskimi pogodbami in večstranskimi mednarodnimi konvencijami o avtorskih pravicah (avtorska pravica, intelektualna lastnina itd.), ki že obstajajo ali bodo nastali in stopili v veljavo v času, ko je ta pogodba v veljavi. Izključna pravica iz prejšnjega odstavka se prenese, če so ali če bodo člani v času veljavnosti te pogodbe pravico javnega izvajanja za zadevna dela dodelili organizaciji SODAY, jo prenesli nanjo ali ji jo podelili na drugačen način, za namene upravljanja z njo, v skladu z njenim statutom in pravili, pri čemer se prej omenjena dela imenujejo s skupnim nazivom ‚repertoar SODAY‘“.

(24) Člen 6(I) vzorčne pogodbe CISAC se nanaša na ozemlja, na katerih zadevni kolektivni organizaciji delujeta:

„Ozemlja, na katerih deluje SODIX, so: .....

„Ozemlja, na katerih deluje SODAY, so: .....

(25) Člen 6(II) vzorčne pogodbe CISAC določa:

„V času veljavnosti te pogodbe se bo vsaka od organizacij pogodbenic vzdržala od kakršnega koli posega na ozemlje druge organizacije med izvajanjem pooblastila slednje, ki je bil dodeljen s to pogodbo.“

(26) Medsebojno delovanje členov 1(I), 1(II), 6(I) in 6(II) vzorčne pogodbe CISAC lahko opišemo kot naslednje: v skladu s členom 1(I) vzorčne pogodbe CISAC kolektivna

---

²¹ Glej oddelek 4.4.1. te odločbe.

²² Imeni „SODIX“ in „SODAY“ se nanašata na pogodbenici sporazuma o vzajemnem zastopanju v vzorčni pogodbi in sta opredeljeni kot „organizacija, ki zbira licenčnine za javno izvajanje ali oddelek za pravice javnega izvajanja enotne organizacije“.

²³ Glej oddelek 4.4.1 te odločbe.

organizacija pooblasti drugo kolektivno organizacijo, da izdaja dovoljenja za njen repertoar in ga upravlja na ozemlju, ki je opredeljeno v členu 6(I). V vzorčni pogodbi CISAC ozemlja niso določena. Vsaka kolektivna organizacija mora v svojem sporazumu o vzajemnem zastopanju podrobno določiti obseg svojega ozemlja. V skladu s členom 6(II) se kolektivna organizacija, ki je dala privolitev, vzdrži „vseh posegov na ozemlje druge kolektivne organizacije“, kot je določeno v členu 6(I). V vsakem vzajemnem sporazumu o zastopanju, ki jo podpišeta dve kolektivni organizaciji, je uporabljen navedeni vzajemni sistem.

4.4. Uporaba obravnavanih klavzul vzorčne pogodbe CISAC

4.4.1. Spremembe vzorčne pogodbe CISAC

Člen 11(II) vzorčne pogodbe CISAC (klavzula o članstvu)

- (27) V odgovor na zahtevo Komisije po podatkih z dne 30. septembra 2004 je konfederacija CISAC v pismu z dne 6. oktobra 2004 pojasnila, da je pravni odbor CISAC na seji 3. junija 2004 predlagal izbris člena 11(II). Vendar je konfederacija CISAC v odgovor na drugo zahtevo Komisije z dne 11. novembra 2004 kot priložo k svojemu odgovoru (z dne 29. novembra 2004) poslala najnovejšo različico vzorčne pogodbe CISAC. Ta različica še vedno vsebuje člen 11(II), toda konfederacija CISAC je navedla, da je v postopku vključevanja zadnjih sprememb v svojo vzorčno pogodbo. Konfederacija CISAC je 10. aprila 2006 odgovorila na obvestilo o nasprotovanju. Svojemu odgovoru je priložila različico vzorčne pogodbe z dne 30. avgusta 2005. V opombi 42 te vzorčne pogodbe je navedeno, da je bil člen 11(II) izbrisan junija 2004. Zato je treba zaključiti, da je člen 11(II) ostal del vzorčne pogodbe CISAC do 3. junija 2004.

Člen 1(I) in 1(II) vzorčne pogodbe CISAC

- (28) Od leta 1996 vzorčna pogodba CISAC, ki se uporablja za vse članice EGP CISAC, ne vsebuje več klavzul o izključnosti v členih 1(I) in 1(II)²⁴. Konfederacija CISAC je v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju dejansko izkazala, da je njen pravni odbor maja 1996 priporočil, naj članicam EGP CISAC ne predlaga izključnosti. To priporočilo je generalna skupščina CISAC sprejela 18. in 19. septembra 1996²⁵.

Člen 6(I) in 6(II) vzorčne pogodbe CISAC

- (29) Do danes CISAC vstavlja ozemeljske klavzule iz člena 6(I) in 6(II) v svojo vzorčno pogodbo.

---

²⁴ Glej opombo 1 sedanje vzorčne pogodbe CISAC, ki navaja, da pri sporazumih o vzajemnem zastopanju med njenimi članicami iz EGP „ni mogoča“ nikakršna izključnost.

²⁵ Glej stran 25 in Prilogo 5 odgovora konfederacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.

4.4.2. *Clzvajanje vzorčne pogodbe CISAC v vzajemnih sporazumih o zastopanju med članicami EGP CISAC*

Izvajanje člena 11(II) vzorčne pogodbe CISAC (klavzula o članstvu)

- (30) Klavzula o članstvu ostaja prisotna v velikem številu dvostranskih vzajemnih sporazumov o zastopanju in že desetletja oblikuje razmerja med članicami EGP CISAC in njihovo ravnanje. Preiskava Komisije je pokazala, da je 23 naslovnikov obvestila o nasprotovanju (vsi razen organizacije PRS) navedlo, da je ta vzorčna klavzula prisotna v velikem številu njihovih dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju²⁶. Nekatere od članic EGP CISAC so izrecno navedle, da dejansko uporabljajo to klavzulo: BUMA, OSA, SIAE, SPA in ZAIKS. Organizacija IMRO je v svojem odgovoru na zahtevo po podatkih, poslano marca 2005, navedla, da „prosi za privolitev povezane družbe (npr. druge organizacije), če je prosilec že član te organizacije“. Nekatere druge članice EGP CISAC so v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju navedle, da ne uporabljajo takšne klavzule, čeprav je prisotna v sporazumih, vendar niso zagotovile dokazov, ki bi potrjevali to trditev²⁷.
- (31) Večina dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju, predloženih Komisiji, vsebuje samo prvi stavek člena 11(II), ne pa tudi drugega stavka, ki je bil „priložen“ k vzorčni pogodbi CISAC.
- (32) Večina članic EGP CISAC je navedla, da so spremenile svoje pogodbe o vzajemnem zastopanju ali pa so jih hotele spremeniti, da bi umaknile klavzulo o članstvu, ter so v skladu s tem Komisiji poslale kopije svoje korespondence z drugimi članicami EGP CISAC. To velja za organizacije AKM²⁸, ARTISJUS, BUMA, GEMA, KODA, OSA, SACEM, SAZAS, SIAE, SGAE, SOZA, STIM in TONO. Toda nekateri od dokumentov, ki so jih te kolektivne organizacije poslale Komisiji, so bile samo ponudbe za spremembosporazumov, ki jih druge kolektivne organizacije niso podpisale. Organizacija KODA je Komisiji poslala samo kopijo vzajemnega

---

²⁶ Glej odgovore kolektivnih organizacij iz EGP na zahtevo po podatkih, poslano 11.3.2005.

²⁷ Te kolektivne organizacije so: AEPI, AKKA-LAA, ARTISJUS, EAÜ, GEMA, PRS, SAZAS, SGAE, SOZA, STIM in TONO.

²⁸ Poleg tega organizacija AKM navaja, da njeni dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju ne vsebujejo več klavzule o članstvu, ker so stalno prilagojeni na odločitve CISAC, glej stran 8 in naslednjo ter 27 nezaupne različice odgovora organizacije AKM na obvestilo o nasprotovanju. Navedbe organizacije AKM se nanašajo na člen 12 vzorčne pogodbe CISAC, ki naj bi ga vsebovali vsi njegovi sporazumi o vzajemnem zastopanju in ki navaja: „Ta pogodba je predmet določb statuta in odločitev Mednarodne konfederacije društev avtorjev in skladateljev.“ Toda ubeseditve te klavzule ne zagotavlja samodejnega spreminjanja dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju, da bi bili skladni z vzorčno pogodbo CISAC. Vzorčna pogodba CISAC v členu 12 vsebuje klavzulo z enako ubeseditvijo. CISAC pri obravnavi klavzule o članstvu in tega, kako jo uporabljajo kolektivne organizacije, v nezaupni različici svojega odgovora na obvestilo o nasprotovanju (odstavek 99 in naslednji) ne omenja člena 12 vzorčne pogodbe. Nasprotno lahko iz opisa naloge vzorčne pogodbe, ki ga je podala konfederacija CISAC (odstavek 80 in naslednji nezaupne različice njenega odgovora na obvestilo o nasprotovanju), sklepamo, da CISAC ni nameravala, da bi člen 12 povzročil samodejno spreminjanje dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju, tako da bi se prilagodili vzorčni pogodbi CISAC. Videti je, da tudi organizacija AKM sama ni tega mnenja, saj se je po 3. juniju 2004 – ko se je konfederacija CISAC odločila izbrisati klavzulo o članstvu iz vzorčne pogodbe CISAC – z nekaterimi kolektivnimi organizacijami dogovorila o umiku klavzule o članstvu iz dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju, ne da bi kdaj koli izrazila da, glede na člen 12, dvostranski sporazum o vzajemnem zastopanju ne bo več vseboval klavzule o članstvu.

sporazuma o zastopanju, ki jo je po lastnih navedbah predlagala drugim pogodbenicam²⁹.

- (33) Organizacija PRS je odgovorila, da je navedeno klavzulo vseboval le en od njenih sporazumov o vzajemnem zastopanju in da je bila nedavno spremenjena, da bi se odstranila omejitev članstva³⁰. Toda iz dokumentacije Komisije je razvidno, da je organizacija PRS nedvomno uporabljala omejitve članstva: uradnik PRS je v izmenjavi elektronskih sporočil z madžarskim imetnikom pravic, ki se je želel pridružiti PRS, 28. septembra 2004 napisal: „Spoštovani g. [...], hvala za Vašo nedavno prijavo za članstvo v PRS. Ker ste madžarski državljan, moramo za dovoljenje, da vas sprejmemo kot člana PRS, najprej zaprositi organizacijo ARTISJUS. To je običajno formalnost. Toda kakor je razvidno iz elektronskih sporočil v nadaljevanju, organizacija ARTISJUS trdi, da ste dejansko njen član. To ni navedeno v mednarodno priznani dokumentaciji SUIISA/IPA. Če je to res, boste morali izstopiti iz organizacije ARTISJUS, preden Vas lahko sprejmemo za člana PRS. Organizacija ARTISJUS je potrdila, da v tem ne vidi težav, morali pa boste stopiti v stik neposredno z njimi“³¹.
- (34) Poleg tega je PRS v pismu organizaciji ARTISJUS z dne 14. septembra 2004 v zvezi s prijavo tega madžarskega imetnika pravic zapisala: „PRS je prejela prijavo za članstvo pisca iz [...]. Je madžarski državljan, ki se je rodil v Budimpešti dne ..., in zdaj prebiva v Združenem kraljestvu. Prosimo vas, da potrdite, ali ARTISJUS kakor koli nasprotuje tej prijavi ...“ Ta izmenjava korespondence jasno izkazuje uporabo omejitev članstva. PRS je bila pozvana, naj poda pripombe na te dokumente. Navedla je, da je to pismo poslala organizaciji ARTISJUS 14. septembra 2004, ker ni vedela, ali je bil ta imetnik pravic član ARTISJUS³². Videti je, da to pojasnilo ne ustreza bodisi vsebini pisma, ki je bilo poslano organizaciji ARTISJUS, bodisi izmenjavi elektronskih sporočil med PRS in zadevnim imetnikom pravic³³.

---

²⁹ Organizacija STIM je v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju navedla dokaze, da je bila marca/aprila 2006 klavzula o članstvu izbrisana iz sporazumov o vzajemnem zastopanju z večino kolektivnih organizacij. Februarja 2008 je organizacija STIM pisala Komisiji ter pojasnila, da je enostransko odpovedala omejitve članstva s preostalimi kolektivnimi organizacijami.

³⁰ Organizacija PRS je 18. aprila 2005 odgovorila na zahtevo po podatkih, poslano 11. marca 2005, o izvajanju vzorčne pogodbe CISAC s strani kolektivnih organizacij. V svojem odgovoru je organizacija PRS navedla, da ne uporablja omejitev članstva: „Dvostranski sporazumi, ki jih je PRS podpisala z drugimi kolektivnimi organizacijami iz EGS, ne vsebujejo tega člena. Obstaja ena izjema, in sicer sporazum, ki ga je PRS sklenila z avstrijsko kolektivno organizacijo AKM. Prisotnost navedene klavzule v tem sporazumu je pomota in PRS bo ustrezno ukrepala za njeno odstranitev. V nobenem primeru se klavzula v praksi ne uporablja.“ Glej strani 1 in 2 nezaupne različice odgovora organizacije PRS na obvestilo o nasprotovanju z dne 12. 1.2006. Organizacija PRS je 7. 11.2005 pisala Komisiji in jo obvestila, da so bile omejitve članstva, ki jih je vseboval sporazum o vzajemnem zastopanju z AKM, 1. 8.2005 odstranjene, ter Komisiji predložila kopijo sprememb, ki sta jih podpisali organizaciji PRS in AKM.

³¹ Elektronsko sporočilo z dne 28. septembra 2004, ki ga je poslal uradnik PRS madžarskemu imetniku pravic in članu madžarske kolektivne organizacije ARTISJUS.

³² Odgovor PRS z dne 2. junija 2006 na zahtevo Komisije po podatkih z dne 19. maja 2006. Glej zlasti stran 4 nezaupne različice odgovora PRS.

³³ Sodišče prve stopnje Evropskih skupnosti je v nedavni sodbi navedlo, da „trajanja kršitve ni treba presojsati na podlagi obdobja, v katerem je sporazum veljal, ampak na podlagi obdobja, v katerem so vpletena podjetja ravnala na način, ki je prepovedan s členom 81 ES“ (združeni zadevi T-101/05 in T-101/05, BASF AG in UCB SA proti Komisiji Evropskih skupnosti, sodba z dne 12. decembra 2007, odstavek 187).

- (35) Čeprav vsaj ena članica EGP CISAC(STIM) trdi, da je enostransko odpovedala klavzulo o članstvu v vseh svojih sporazumih o vzajemnem zastopanju, v katerih je bila še prisotna, ob upoštevanju, da je to storila z zamudo (precej po obvestilu o nasprotovanju) ter da je pravni okvir tovrstne popolnoma enostranske odpovedi klavzule o članstvu nejasen, ni mogoče brez zadržkov ugotoviti, da je katera koli od 24 članic EGP CISAC dejansko in popolnoma odstranila klavzulo o članstvu iz svojih sporazumov o vzajemnem zastopanju.

Izvajanje klavzul o izključnosti iz člena 1(I) in 1(II) vzorčne pogodbe CISAC

- (36) Izključnost iz člena 1 vzorčne pogodbe CISAC se odraža v dvostranskih vzajemnih sporazumih o vzajemnem zastopanju, ki jih je sklenilo 17 kolektivnih organizacij: AKKA/LAA, ARTISJUS, BUMA, EAU, IMRO, KODA LATGA-A, OSA, SAZAS, SGAE, SOZA, SPA, STIM, STEF, TONO, TEOSTO, ZAIKS³⁴. Nekatere od teh 17 kolektivnih organizacij trdijo, da vs njihovi sporazumi o vzajemnem zastopanju vključujejo takšno izključnost (AKKA/LAA, EAU, LATGA, OSA, SAZAS, SPA, TONO in ZAIKS). Druge trdijo, da izključnost ni prisotna v vseh njihovih sporazumih o vzajemnem zastopanju (ARTISJUS, BUMA, KODA, IMRO, SOZA, SGAE, STIM, STEF in TEOSTO). Nazadnje organizacija SGAE trdi, da se klavzula o izključnosti ne uporablja, čeprav je prisotna v nekaterih njenih dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju. Toda Komisiji niso bili predstavljeni nikakršni dokazi, ki bi to trditev potrdili.
- (37) Nekatere članice EGP CISAC so navedle, da so spremenile svoje sporazume o vzajemnem zastopanju ali pa so jih želele spremeniti, da bi umaknile klavzulo o izključnosti, ter so v skladu s tem Komisiji posredovale kopije svoje korespondence z drugimi članicam EGP CISAC. To velja za organizacije ARTISJUS, BUMA, KODA, OSA, SAZAS, SOZA, SGAE, STIM in TONO. Toda nekateri od dokumentov, ki so jih te kolektivne organizacije poslale Komisiji, so bile samo ponudbe za spremembo sporazumov, ki jih druge kolektivne organizacije niso podpisale. Organizacija KODA je Komisiji poslala samo kopijo spremenjene vzorčne pogodbe, ki jo je po lastnih navedbah predlagala drugim pogodbenicam³⁵. Čeprav vsaj ena kolektivna organizacija (STIM) trdi, da je enostransko odpovedala klavzulo o izključnosti v vseh svojih pogodbah, v katerih je bila še prisotna, ob upoštevanju, da je to storila z zamudo (precej po obvestilu o nasprotovanju) ter da je pravni okvir tovrstne odpovedi nejasen, ni mogoče brez zadržkov ugotoviti, da je katera koli od 17 članic EGP CISAC dejansko in popolnoma odstranila klavzulo o izključnosti iz svojih vzajemnih sporazumov o zastopanju.

Izvajanje člena 6(I) in 6(II) vzorčne pogodbe CISAC

- (38) Vse članice EGP CISAC so izvajale člen 6(I) vzorčne pogodbe CISAC v svojih dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju tako, da so bila dovoljenja vsake kolektivne organizacije omejena na njeno domače ozemlje³⁶. V praksi to pomeni, da

---

³⁴ Glej odgovore kolektivnih organizacij iz EGP na zahtevo po podatkih, poslano 11. marca 2005.

³⁵ Organizacija STIM je v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju navedla dokaze, da je bila marca/aprila 2006 klavzula o izključnosti izbrisana iz njenih sporazumov o vzajemnem zastopanju z večino kolektivnih organizacij. Februarja 2008 je organizacija STIM pisala Komisiji ter pojasnila, da je enostransko odpovedala klavzulo o izključnosti s preostalimi kolektivnimi organizacijami.

³⁶ Francoska kolektivna organizacija SACEM zajema tudi ozemlje Luksemburga, ki nima „domače“ kolektivne organizacije. Zveza MSCP-PRS deluje tudi na Malti, kjer ni „domače“ kolektivne organizacije.

kolektivna organizacija vedno izdaja dovoljenja za svoj repertoar ter za repertoarje drugih kolektivnih organizacij, ki veljajo za eno samo ozemlje.

- (39) Vzajemni sporazumi o zastopanju, ki so jih sklenile vse članice EGP CISAC, prav tako vsebujejo določbe, ki posnemajo člen 6(II) vzorčne pogodbe CISAC.
- (40) Organizacija PRS je v pismu z dne 7. novembra 2005 obvestila Komisijo, da je 12. oktobra 2005 pisala drugim članicam EGP CISAC, da bi umaknile člen 6(II) iz sporazumov o vzajemnem zastopanju, v katerih je bil ta člen prisoten (pogodbe med PRS in organizacijami KODA, TEOSTO, SACEM, GEMA, AEPI, STEF, SIAE, BUMA, TONO, ZAIKS, SPA, SAZAS, STIM ter SGAE). PRS je Komisiji predložila spremenjene sporazume o vzajemnem zastopanju v zvezi z organizacijami ZAIKS, STEF, TONO in BUMA, v katerih so se navedene pogodbenice dogovorile o ustrezni spremembi svojih vzajemnih sporazumov o zastopanju. Nekatere druge članice EGP CISAC so navedle, da so spremenile svoje pogodbe o vzajemnem zastopanju ali pa so jih hotele spremeniti, da bi umaknile izključno klavzulo, ter so v skladu s tem Komisiji posredovale kopije svoje korespondence z drugimi članicami EGP CISAC. To velja na primer za organizacije AKM, ARTISJUS, BUMA, GEMA, KODA, OSA, SAZAS, SIAE, SGAE, STIM in TONO. Toda nekateri od dokumentov, ki so jih te kolektivne organizacije poslale Komisiji, so bile samo ponudbe za spremembo sporazumov, ki jih druge kolektivne organizacije niso podpisale. Organizacija KODA je Komisiji poslala samo kopijo spremenjene vzorčne pogodbe, ki jo je po lastnih navedbah predlagala drugim pogodbenicam. Komisija trenutno torej še ne razpolaga z nobenimi dokazi, da so kolektivne organizacije dejansko in popolnoma odstranile to klavzulo iz svojih vzajemnih sporazumov o zastopanju.

5. UPOŠTEVNI TRGI

5.1. Struktura trga

5.1.1. Avtorska pravica, ki jo imajo imetniki pravice

- (41) Avtorji imajo avtorsko pravico za glasbena dela, ki so jih ustvarili. Avtorska pravica običajno vsebuje izključno pravico do pooblastila ali prepovedi izkoriščanja zaščiteneh del. To zlasti velja za pravice javnega izvajanja, ki jih obravnava ta odločba.
- (42) Izdajanje dovoljenj za avtorsko pravico se lahko zagotovi prek individualnega ali kolektivnega upravljanja. Vendar v mnogih primerih individualno upravljanje ni izvedljivo; bodisi veljavna zakonodaja določa obvezno kolektivno upravljanje, včasih celo v skladu z zakonodajo Skupnosti³⁷, bodisi je zaradi značilnosti trga kakršno koli individualno upravljanje neučinkovito ali nemogoče. Za mnoge male ali srednje imetnike pravic se zdi, da individualno upravljanje ne zagotavlja zadovoljive možnosti za upravljanje pravic javnega izvajanja. Zato je pogosto treba uporabiti kolektivno upravljanje, medtem ko avtorji te pravice neposredno upravljajo le v izjemnih primerih.

---

³⁷ Nacionalna zakonodaja včasih v resnici določa obvezno kolektivno upravljanje za nekatere pravice. Na ravni Skupnosti člen 9 Direktive 93/83/EGS navaja: „Države članice zagotovijo, da se pravice imetnikov avtorske pravice ... do podelitve ali zavrnitve dovoljenja kabelskemu operaterju za kabelsko retransmisijo lahko izvaja le prek kolektivne organizacije.“

5.1.2. *Kako kolektivne organizacije pridobijo pravice, za katere izdajajo dovoljenje komercialnim uporabnikom?*

- (43) Kolektivne organizacije upravljajo avtorske pravice v imenu svojih članov. Kolektivne organizacije pridobijo pravice iz dveh virov: bodisi z neposrednim prenosom³⁸ od avtorjev kot izvernih imetnikov pravic ali prek vzajemnega sporazuma o zastopanju z drugo kolektivno organizacijo, ki upravlja iste kategorije pravic v drugi državi članici EGP. Če imetnik pravic prenese pravice na kolektivno organizacijo, postane član te kolektivne organizacije. V nekaterih primerih je prenos pravic na kolektivne organizacije obvezen. Takšno je na primer stanje za pravice kabelske retransmisije, za katero Direktiva 93/83/EGS določa, da se lahko tovrstna pravica izvršuje le prek kolektivne organizacije³⁹. V nekaterih primerih nacionalna zakonodaja določa, da lahko kolektivna organizacija izdaja tudi dovoljenja za dela imetnikov pravic, ki niso člani kolektivne organizacije (razširjen sistem kolektivnega upravljanja).
- (44) Kot posledica prenosa pravic z različnih imetnikov pravic ima kolektivna organizacija portfelj del. Ta portfelj je nacionalni repertoar kolektivne organizacije. Celotni repertoar kolektivne organizacije pa je veliko obsežnejši; vsebuje tudi repertoarje drugih kolektivnih organizacij, ki so z njo podpisale sporazum o vzajemnem zastopanju.

5.1.3. *Izdajanje dovoljenj za avtorske pravice*

- (45) Kolektivne organizacije izdajajo dovoljenja za pravice komercialnim uporabnikom. V zameno kolektivne organizacije pobirajo in imetnikom pravic razdeljujejo avtorski honorar. Čeprav trgi za izdajanje dovoljenj in upravljanje pravic javnega izvajanja za satelitsko, kabelsko in spletno uporabo izkazujejo posebne značilnosti⁴⁰, ostajajo prakse kolektivnih organizacij v smislu izdajanja dovoljenj, upravljanja in vzajemnega zastopanja skoraj enake tradicionalnim načinom delovanja na trgu izdajanja dovoljenj za komercialne prostore (kot so diskoteke, bari itd.), kjer je potreben lokalni nadzor.

5.1.4. *Nadzor nad uporabo dovoljenja, revizija računov komercialnih uporabnikov in uveljavljanje v zvezi s prejemniki dovoljenj*

- (46) Kot drugi subjekti, ki izdajajo dovoljenja za pravice intelektualne lastnine, kolektivne organizacije zagotavljajo nadzor nad uporabo licenciranih pravic intelektualne lastnine, revizijo računov komercialnih uporabnikov in uveljavljanje avtorske pravice v primeru kršitve teh pravic.
- (47) Pomembno je poudariti, da ta odločba obravnava le zakonito uporabo del. Dejanja piratstva ali uporabe brez dovoljenja za izkoriščanje torej niso zajeta v področju uporabe te odločbe. To pomeni, da so razmisleki in ocene v tej odločbi veljavni samo znotraj omejitev običajnega in normalnega razmerja med kolektivnimi organizacijami in njihovimi komercialnimi uporabniki ter za posebna izkoriščanja, kot je opisano v točki oddelku 5.2., ki zadevaupoštevne proizvodne trge.

---

³⁸ Po nekaterih zakonodajah morajo imetniki pravic bodisi prenesti svoje pravice na kolektivne organizacije bodisi jih pooblastiti. V tej odločbi izraz „prenesti“ zajema oba mehanizma.

³⁹ Člen 9 Direktive 93/83/EGS.

⁴⁰ Glej oddelek 7.6.1.4. v zvezi z opisom posebnih značilnosti teh trgov, zlasti vprašanja v zvezi z nadzorom, revizijo in uveljavljanjem izdanih dovoljenj.

5.2. Upoštevni proizvodni trgi

- (48) Komisija je v dveh svojih odločbah v zadevah Sony/BMG⁴¹ ter v zadevi Seagram/Polygram⁴² ugotovila, da lahko izkoriščanje na podlagi različnih vrst pravic vodi v opredelitev ločenih proizvodnih trgov za vsako kategorijo pravic, čeprav natančna opredelitev trga v tem smislu ni bila izvedena. Tako pomisleki na strani povpraševanja (različne značilnosti pravic v zvezi z različnimi potrebami kupcev) kot pomisleki na strani ponudbe (obstoj različnih sistemov izkoriščanja, uporaba različnih tarif za izdajanje dovoljenj) so to ugotovitev podprli.
- (49) Kolektivno upravljanje avtorskih pravic zajema različne dejavnosti, ki ustrezajo mnogim različnim upoštevni proizvodnim trgov, katere vse zadeva vzorčna pogodba CISAC:
- (a) zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic za imetnike pravic;
  - (b) zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic za druge kolektivne organizacije;
  - (c) izdajanje dovoljenj komercialnim uporabnikom za satelitski, kabelski in spletni prenos.
- (50) Ker vzorčna pogodba CISAC obravnava samo pravice javnega izvajanja, je zadevni proizvodni trg omejen na tovrstne pravice.

5.2.1. Storitve upravljanja avtorskih pravic za pravice javnega izvajanja

- (a) Storitve upravljanja avtorskih pravic za avtorje (trg imetnikov pravic)
- (51) Prvi upoštevni proizvodni trg je trg za zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic za imetnike pravic v zvezi s pravicami javnega izvajanja. Na strani ponudbe so za ta trg značilne kolektivne organizacije, ki ponujajo upravljanje pravic javnega izvajanja imetnikom pravic avtorsko-pravno zaščitene glasbenih del, ki se na strani povpraševanja želijo vključiti v shemo kolektivnega upravljanja avtorskih pravic. Če imetnik pravic prenese upravljanje svojih pravic na kolektivno organizacijo, postane član te kolektivne organizacije.

---

⁴¹ Odločba Komisije z dne 19.7.2004 EGP (Zadeva št. COMP/M.3333 – SONY/BMG) uvodni izjavi 25 in 26 (UL C 2004 2815) in Odločba Komisije z dne 3.10.2007 (Zadeva št. COMP/M.3333-SONY/BMG, uvodna izjava 22 (UL C 2007 45/07)). Nezaupna različica obeh odločb v angleščini se nahaja na spletni strani http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/index/m66.html#m_3333

⁴² Odločba Komisije z dne 21. septembra 1998 (Zadeva št. IV/M.1219 Seagram/Polygram) uvodna izjava 17, UL C 309, 9.10.1998, Nezaupna različica odločbe v angleščini se nahaja na spletni strani http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/decisions/m1219_en.pdf

(b) Storitve upravljanja avtorskih pravic za druge kolektivne organizacije

- (52) Drugi upoštevni proizvodni trg je trg za zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic s strani prvih kolektivnih organizacij drugim v zvezi s pravicami javnega izvajanja. Na strani ponudbe so za ta trg značilne kolektivne organizacije, ki imajo željo in zmožnost upravljati pravice javnega izvajanja drugih kolektivnih organizacij.
- (53) Za stran povpraševanja so značilne kolektivne organizacije, ki želijo pridobiti upravljanje svojega repertoarja zunaj države članice EGP, v kateri imajo sedež. Stran povpraševanja torej predstavlja kolektivne organizacije, ki so jih njihovi člani pooblastili za upravljanje pravic izvajanja, povezanih z njihovimi repertoarji, na ozemljih razen tistih, kjer je kolektivna organizacija ustanovljena. Storitve, ki si jih kolektivne organizacije medsebojno zagotavljajo, zajemajo zlasti izdajanje dovoljenj za uporabo avtorsko-pravno zaščitenih del, nadzorovanje in revizijo tovrstne uporabe s strani prejemnika dovoljenja, izdajanje računov uporabnikom, preverjanje dejanske uporabe glasbe s strani prejemnikov dovoljenj, da bi različnim avtorjem dodelile avtorski honorar, ter posledično zbiranje licenčnin in prenos zbranih licenčnin kolektivnim organizacijam prejemnicam. Te storitve vključujejo tudi splošno spremljanje trga, da bi opazile tista podjetja ali posameznike, ki uporabljajo glasbo in torej potrebujejo dovoljenje, ter izvedbo ukrepov, če je potrebno, za zagotovitev, da ta podjetja ali posamezniki pridobijo potrebna dovoljenja ali pa prenehajo z nezakonitim izkoriščanjem dela.

5.2.2. *Izdajanje dovoljenj za pravice javnega izvajanja za satelitski, kabelski in spletni prenos (trg za izdajanje dovoljenj)*⁴³

- (54) Tretji upoštevni proizvodni trg je trg za izdajanje dovoljenj komercialnim uporabnikom za pravice javnega izvajanja za satelitsko, kabelsko in spletno uporabo. Ta trg ima posebne značilnosti, ki niso prisotne pri drugih trgih, ki jih zajemajo vzorčna pogodba CISAC za pravice javnega izvajanja in dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju (dejansko okolje brez zunanje povezave). Glavne razlike se nanašajo na tehnične možnosti nadzora na daljavo in izkoriščanja avtorskih pravic javnega izvajanja prek spletnega, satelitskega in kabelskega okolja, ki sega preko nacionalnih ozemelj. Zato lahko razlikujemo med trgi, ki jih zajemata odločbi o predhodnem vprašanju v zadevah Tournier in Lucazeau⁴⁴ (okolje brez zunanje povezave) ter trgi, ki jih obravnava ta odločba. Posebnosti navedenega trga in njihove posledice so nadalje obravnavane v oddelku 5.3.3.
- (55) V zvezi z izdajanjem dovoljenj za pravice javnega izvajanja komercialnim uporabnikom za satelitsko, kabelsko in spletno uporabo je organizacija SABAM navedla, da bi bilo treba razlikovati med večozemeljskimi dovoljenji svetovnega glasbenega repertoarja in enoozemeljskimi (nacionalnimi) dovoljenji istega svetovnega glasbenega repertoarja, ki bi pomenil drug proizvodni trg. Pomanjkanje zamenljivosti med tema dvema proizvodnoma na strani povpraševanja in strani

---

⁴³ V tej odločbi „kabelska retransmisija“ pomeni zgolj retransmisijo satelitskega prenosa in znotraj območja sprejema satelita. Ta odločba se ne dotika vprašanja o odgovornosti različnih tržnih igralcev za pridobitev pravice kabelske retransmisije.

⁴⁴ Zadeva 395/87 - Ministère Public proti Jean-Louis Tournier [1989] Rec. 2531 in združen zadeve 110/88, 241/88 and 242/88 - François Lucazeau in drugi proti Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM), [1989] Rec.2811.

ponudbe bi izviralo iz različnega ozemeljskega obsega dovoljenj, ki odražajo različne uporabnike in uporabniške potrebe⁴⁵.

- (56) Obstoj dveh različnih proizvodov je dejansko posledica ravnanja kolektivnih organizacij. V svetu, iz katerega so bile ozemeljske omejitve odstranjene, uporabniki ne bi imeli dobrih razlogov, da se odločijo za enoozemeljska dovoljenja in bi zato zahtevali večozemeljska dovoljenja. Na strani povpraševanja lahko upravičeno trdimo, da med proizvodoma obstaja določena stopnja zamenljivosti, saj uporabniki enoozemeljskih in večozemeljskih dovoljenj pogosto na istem trgu tekmujejo za končne uporabnike. Ponudnik vsebin, ki deluje v štirih državah članicah EGP bi načeloma lahko podpisal bodisi enoozemeljska dovoljenja s štirimi kolektivnimi organizacijami, ki se nahajajo v državah, v katerih deluje, bodisi bi podpisal eno večozemeljsko dovoljenje z eno kolektivno organizacijo, ki zajema del EGP ali ves EGP.
- (57) Tehnične in pravne razlike bi lahko govorile v prid ločenim proizvodnim trgom za načine prenosa prek satelita, kabla in spleta. Za kabelsko in satelitsko televizijo veljajo posebni regulativni okviri in številni prenosi prek spleta imajo posebne značilnosti. Veliko uporabnikov ne bo potrebovalo dovoljenj, ki zajemajo vse tri načine prenosa. Toda glede na vse večje združevanje televizijskih in spletnih storitev se to lahko spremeni.

5.3. Upoštevni geografski trg

5.3.1. Geografski obseg trga za zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic za imetnike pravic

- (58) Geografski obseg trga za zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic za avtorje v zvezi s pravicami javnega izvajanja je nacionalen. Drugače kot dejavniki, kakršna sta kulturni ali jezikovni, ki so morda vplivali na to stanje, ostaja dejstvo, da omejitve članstva in drugi ukrepi, ki omejujejo možnost imetnikov pravic, da svoje pravice poverijo na neizključni osnovi, že desetletja prispevajo k temu, tudi v primerih, v katerih so bile tovrstne klavzule odstranjene.
- (59) Toda če ne bi bilo omejitev članstva, bi lahko bil geografski trg širši, saj bi lahko avtorji menjali kolektivno organizacijo in svoje pravice prenesli na tiste kolektivne organizacije, ki bi jim zagotavljale najboljše storitve.

5.3.2. Geografski obseg trga za zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic za druge kolektivne organizacije v zvezi s pravicami javnega izvajanja

- (60) Geografski obseg trga za zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic za pravice javnega izvajanja drugih kolektivnih organizacij vsebuje tako nacionalni vidik kot tudi širše čezmejne elemente.
- (61) Kolektivne organizacije upravljajo repertoarje drugih kolektivnih organizacij. Po sedanjih sporazumih o vzajemnem zastopanju so omejene na opravljanje tega znotraj svojega domačega ozemlja. Vsaka kolektivna organizacija ima torej v sedanji mreži sporazumov o vzajemnem zastopanju monopol nad storitvami, ki se zagotavljajo znotraj njenega nacionalnega ozemlja za druge kolektivne organizacije v tujini.

---

⁴⁵ Glej strani 8–10 nezaupne različice odgovora organizacije SABAM na obvestilo o nasprotovanju.

(62) Dejavnosti prenosa prek spleta in satelita pa nista omejeni na samo eno državo članico EGP. Podjetja, ki se ukvarjajo s tovrstnimi dejavnostmi, morajo torej imeti večozemeljska dovoljenja. Če ne bi bilo omejitev, vsebovanih v dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju, bi posledično kolektivne organizacije, ki izdajajo dovoljenja komercialnim uporabnikom za naložitev avdiovizualne vsebine na splet, imele možnost, da izdajajo večozemeljska dovoljenja. Podobno bi lahko v primeru satelitskega prenosa podatkov in kabelske retransmisije vsaka kolektivna organizacija, ki se nahaja znotraj območja sprejema satelita, izdajala dovoljenja, ki bi zajemala to območje.

5.3.3. *Trg za izdajanje dovoljenj komercialnim uporabnikom za pravice javnega izvajanja za satelitsko, kabelsko in spletno oddajanje*

(63) Pri določanju geografskega trga Komisija opredeli možne ovire in prepreke, ki podjetja na določenem območju izolirajo od konkurenčnega pritiska podjetij zunaj zadevnega območja⁴⁶. V preteklosti je Komisija v okviru tradicionalnega izdajanja dovoljenj določala, da so upoštevni trgi nacionalni⁴⁷. Potreba po lokalnem nadzoru in ekonomija obsega, vključena v takšne dejavnosti, pomenita, da do zdaj delovanje na ozemlju druge kolektivne organizacije za kolektivne organizacije ni veljalo kot uspešno. Glede na organiziranost kolektivnih organizacij in njihovo sedanjo prakso v zvezi z izdajanjem dovoljenj se lahko obseg upoštevnege geografskega trga določi kot nacionalni.

(64) Ti razlogi ne veljajo zunaj tradicionalnega sveta brez povezave, kjer je možen nadzor na daljavo. Tehnične in gospodarske ovire, ki kolektivnim organizacijam preprečujejo vstop na trge drugih kolektivnih organizacij, so se očitno zmanjšale. Potencialni trg je zato veliko širši – celotno območje sprejema satelita bi lahko štelo kot geografski trg za satelitsko oddajanje in kabelsko retransmisijo; geografski obseg trga za spletno uporabo je potencialno ves svet ali vsaj regionalen.

6. POSTOPEK

(65) Ta zadeva se je začela leta 2000, ko je skupina RTL vložila tožbo proti organizaciji GEMA. Aprila 2003 se je še en komercialni uporabnik, podjetje Music Choice – digitalna radiodifuzijska hiša – prav tako pritožil zoper konfederacijo CISAC.

6.1. Obvestilo o nasprotovanju

(66) Komisija je 31. januarja 2006 izdala obvestilo o nasprotovanju konfederaciji CISAC in članicam EGP CISAC. Na isti dan je bil konfederaciji CISAC in članicam EGP CISAC kot priloga k obvestilu o nasprotovanju poslan CD ROM z dokumentacijo. Naslovnikom je bil odobren dvomesečni rok za odgovor. Organizacije LATGA-A, SPA in STEF niso vložile odgovora na obvestilo o nasprotovanju.

---

⁴⁶ „Sporočilo Komisije o opredelitvi zadevnih trgov za namene konkurenčnega prava Skupnosti“, (UL C 372, 9.12.1997, tč. 5) v odstavku 30.

⁴⁷ Odločba Komisije 71/224/EGS z dne 2. Jurija 1971 v zvezi s postopkom na podlagi člena 86 Pogodbe (IV/26.760 GEMA) (UL L 134, 20.6.1971, str. 15) v oddelku II.B. Odločba, kakor je bila spremenjena z Odločbo 72/268/EGS (UL L 166, 24.7.1972, str. 22); Odločba Komisije 81/1030/EGS z dne 29. oktobra 1981 v zvezi s postopkom na podlagi člena 86 Pogodbe EGS (IV/29.839 GVL)(UL L 370, 28.12.1981, str. 49); v uvodni izjavi 45.

6.2. Ustno zaslišanje

- (67) Vsi naslovniki obvestila o nasprotovanju, razen organizacije EAU in tistih, ki niso odgovorili na obvestilo o nasprotovanju (to so LATGAA, SPA, STEF), so zaprosili za ustno zaslišanje v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 773/2004. Organizacije SOZA, ARTISJUS in OSA so zastopali pravni zastopniki konfederacije CISAC.
- (68) Ustno zaslišanje je potekalo 14., 15. in 16. junija 2006. Sedemindvajset podjetij je zaprosilo za status zainteresiranih tretjih strank v postopku in ta status jim je bil odobren. Nekatero od njih niso zaprosile za nastop na ustnem zaslišanju⁴⁸. Vsem ostalim tretjim strankam je bil omogočen nastop na ustnem zaslišanju⁴⁹. Bile so obveščene o vsebini zadeve z nezaupno različico obvestila o nasprotovanju in pozvane, da predložijo pripombe.

6.3. Dodatne zahteve po podatkih

- (69) Zahteve po podatkih so bile poslane po izdaji obvestila o nasprotovanju. Dostop do teh zahtev in odgovorov nanje ter do pripomb tretjih strank na obvestilo o nasprotovanju je bil naslovnikom obvestila o nasprotovanju omogočen 5. julija 2006. Poleg tega je Komisija med sredino septembra 2006 in 20. novembrom 2006 poslala novo zahtevo po podatkih, da bi zbrala več finančnih in gospodarskih podatkov, povezanih z zadevnimi trgi. Dostop do teh zahtev in odgovorov nanje je bil omogočen 18. decembra 2006.

6.4. Objava obvestila v skladu s členom 27(4) Uredbe (EC) št. 1/2003

- (70) Konfederacija CISAC ter 18 članic EGP CISAC (AEPI (Grčija), AKM (Avstrija), ARTISJUS (Madžarska), BUMA (Nizozemska), GEMA (Nemčija), IMRO (Irska), LATGA-A (Litva), PRS (Združeno kraljestvo), SABAM (Belgija), SACEM (Francija), SGAE (Španija), SIAE (Italija), SPA (Portugalska), STEF (Islandija), STIM (Švedska), TEOSTO (Finska) TONO (Norveška) in SOZA (Slovaška)) so marca 2007 ponudile zaveze.
- (71) Povzetek zavez je naslednji: konfederacija CISAC je predlagala, da ne bi priporočala vključitve 'klavzule o članstvu' v sporazume o vzajemnem zastopanju med članicami EGP CISAC, organizacije podpisnice pa so predlagale, da to klavzulo umaknejo iz sporazumov o zastopanju, sklenjenih z drugimi članicami EGP CISAC. V zvezi z 'ozemeljskimi klavzulami' je konfederacija CISAC predlagala, da ne bi priporočala dodeljevanja izključnih pravic med članicami EGP CISAC, organizacije podpisnice pa so predlagale, da tovrstne klavzule umaknejo iz sporazumov o vzajemnem zastopanju, sklenjenih z drugimi članicami EGP CISAC. Poleg tega so se organizacije podpisnice v zvezi z ozemeljsko razmejitvijo zavezale, da bodo vsaki organizaciji podpisnici, ki izpolnjuje določena kvalitativna merila, izdajale večrepertoarna in večozemeljska

---

⁴⁸ Podjetja British Telecom, Deutsche Telekom, Ericsson, Infospace in BBC.

⁴⁹ To so bile organizacije: (i) EDIMA, (ii) IFPI, (iii) RTL Group, (iv) Music Choice, (v) Footprint, (vi) IMPALA, (vii) Universal Music International, (viii) Music users, (ix) ICMP, (x) NextRadioTv, (xi) EBU, (xii) ZDF, (xiii) ARD, (xiv) VPRT, (xv) SKAP, (xvi) EICTA, (xvii) ECCA, (xviii) ROAIM, (xix) FFACE, (xx) Vodafone, (xxi) ACT in (xxii) UTECA.

dovoljenja za pravice izvajanja za spletne in satelitske storitve ter storitve kabelske retransmisije⁵⁰.

- (72) Zaveze so bile tržno preverjene z objavo obvestila v skladu s členom 27(4) Uredbe 1/2003 9. junija 2007⁵¹. Predloženih je bilo več kot 80 pripomb. Udeleženci na trgu, torej radiodifuzijske hiše, ponudniki vsebin in nekatere kolektivne organizacije, so na splošno ugotovili, da predlagane zaveze ne bi bile učinkovite in da skoraj noben od morebitnih prejemnikov dovoljenj v okviru opredelitev in izjem, naštetih v predlaganih zavezah, ne bi bil upravičen do večozemeljskega in večrepertoarnega dovoljenja. Poleg tega so nekatere članice EGP CISAC, ki so ponudile predlagane zaveze, izkoristile priložnost preskusa trga, da so jih kritizirale. Zato je treba zaključiti, da predlagane zaveze ne bi bile zadosten odgovor na pomisleke v zvezi s konkurenco, izražene v obvestilu o nasprotovanju.
- (73) Nezaupna različica pripomb udeležencev na trgu med obdobjem preskusa trga, je bila poslana vsem naslovnikom obvestila o nasprotovanju.

7. ČLEN 81(1) POGODBE ES IN ČLEN 53(1) SPORAZUMA EGP

(74) Ta odločba se nanaša na:

- (a) omejitve članstva, ki jih vsebujejo sporazumi o vzajemnem zastopanju in ki preprečujejo konkurenco med članicami EGP CISAC pri zagotavljanju njihovih storitev avtorjem, ter
- (b) ozemeljske omejitve, ki preprečujejo konkurenco med članicami EGP CISAC pri izdajanju dovoljenj komercialnim uporabnikom za pravice izvajanja. Ozemeljske omejitve se pojavljajo kot izrecna izključnost v sporazumih o vzajemnem zastopanju in usklajeno ravnanje glede ozemeljske razmejitve obsega dovoljenja.

(75) V zvezi z omejitvami članstva kolektivnih organizacij je Komisija določena protikonkurenčna ravnanja v razmerju z imetniki pravic obravnavala v odločbi GEMA⁵² iz leta 1971 in dala jasna navodila o omejitvah, ki jih zakonodaja na področju konkurence postavlja v odnosu med kolektivnimi organizacijami avtorjev in njihovimi člani. Prvič, odločba GEMA kolektivnim organizacijam preprečuje, da bi izvajale diskriminacijo na podlagi državljanstva imetnikov pravic (zlasti v zvezi s pogoji članstva ali metod razdeljevanja zbranih licenčnih). Drugič, odločba GEMA je predlagala nekaj smernic glede dolžine in obsega pogodbe med kolektivnimi organizacijami in imetniki pravic: Komisija je jasno določila, da kolektivne organizacije ne smejo niti nalagati preveč dolgoročnih pogodb niti obvezati imetnikov pravic, da svoje pravice podeljujejo na izključni osnovi in za obvezno izkoriščanje po vsem svetu. V sodbi z dne 27. marca 1974 v zadevi Belgische Radio en Televisie proti SV SABAM in NV Fonior, je Sodišče razsodilo, da bi lahko pogoji, ki jih je kolektivna organizacija naložila svojim članom, kršili člen 82 Pogodbe, če bi bolj

---

⁵⁰ Glej odstavke 9, 10 in 11 Obvestila, objavljenega na podlagi člena 27(4) Uredbe Sveta št. 1/2003 v Zadevi COMP/38698- CISAC (UL C 128, 9.6.2007, str. 12).

⁵¹ UL C 128, 9.6.2007, str. 12.

⁵² Odločba 71/224/EGS.

posegli v svobodo člana, da uveljavlja svoje avtorske pravice, kot pa je potrebno za 'dosego njihovega cilja'⁵³.

- (76) V sodbi v zadevi Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL) proti Komisiji Evropskih skupnosti⁵⁴ je Sodišče podprlo odločbo Komisije⁵⁵, v kateri je bilo ugotovljeno, da je GVL, nemška kolektivna organizacija, ki upravlja določene sorodne pravice za izvajalce v Nemčiji, kršila člen 82 Pogodbe, ker je zavrnila sklenitev pogodb o upravljanju z imetniki pravic, ki niso bili niti nemški državljani niti nemški rezidenti, in ker je zavrnila varovanje pravic teh izvajalcev v Nemčiji. Sodišče je zlasti ugotovilo, da je to, da je GVL – ki je dejansko imela prevladujoč položaj na trgu glede storitev v zvezi z upravljanjem sekundarnih pravic izkoriščanja, ki so jih imeli izvajalci – zavrnila sklenitev sporazumov o upravljanju s tujimi izvajalci, ki niso bili nemški rezidenti, pomenilo diskriminacijo na podlagi državljanstva in je vplivalo na razdelitev skupnega trga ter omejilo svobodo do zagotavljanja storitev. Sodišče je podrobneje pojasnilo, da je bila omejitev pretoka občutna, saj „je bilo velikemu številu tujih imetnikov pravic onemogočeno izkoriščanje njihovih pravic v Nemčiji“⁵⁶.
- (77) Ozemeljske omejitve med kolektivnimi organizacijami je Sodišče neposredno obravnavalo v zadevah Ministère Public v. Jean-Louis Tournier⁵⁷ in Lucazeau proti Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (Sacem) in drugim⁵⁸. Toda že v zadevi Greenwich Film proti SACEM je Sodišče jasno izjavilo, da „se dejavnosti teh združenj [kolektivnih organizacij] lahko izvajajo na način, katerega učinek je razdelitev skupnega trga in s tem omejevanje svobode zagotavljanja storitev, kar je en od ciljev Pogodbe“⁵⁹.
- (78) V odločbah o predhodnem vprašanju v zadevah Tournier in Lucazeau je Sodišče navedlo, da „... zadevne pogodbe o vzajemnem zastopanju za storitve ... same po sebi ne omejujejo konkurence ... Položaj bi lahko bil drugačen, če bi pogodbe vpeljale izključne pravice, pri čemer bi se organizacije za upravljanje avtorskih pravic zavezale, da ne bodo dovolile neposrednega dostopa do svojih repertoarjev uporabnikom posnete glasbe s sedežem v tujini“⁶⁰. Poleg tega je Sodišče jasno izjavilo, da je protikonkurenčno „vsako usklajeno ravnanje nacionalnih organizacij držav članic za upravljanje avtorskih pravic, katerega cilj ali učinek je, da vsaka

---

⁵³ Zadeva 127/73 Belgische Radio en Televisie v SV SABAM and NV Fonior [1974] Rec. 313, odstavek 15.

⁵⁴ Zadeva 7/82 Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL) v Commission of the European Communities [1983] Rec. 483, odstavek 38 in 47.

⁵⁵ Odločba 81/1030/EGS.

⁵⁶ Glej odstavke 35 sodbe.

⁵⁷ Zadeva 395/87 Ministère Public proti Jean-Louis Tournier [1989] Rec. 2521, v odstavku 17.

⁵⁸ Združene zadeve 110/88, 241/88 in 242/88 François LucazEAÜ in drugi proti Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM) in drugim [1989] Rec. 2811.

⁵⁹ Zadeva 22/79 Greenwich Film proti Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM) [1979] Rec. 3275.

⁶⁰ Sodba Sodišča v Zadevi 395/87 Ministère Public proti Jean-Louis Tournier, v odstavku 20; glej tudi sodbo Sodišča v združenih zadevah 110/88, 241/88 in 242/88 François LucazEAÜ in drugi proti Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM) in drugim, [1989] Rec. 2811, v odstavku 14.

organizacija zavrne dovoljenje za neposreden dostop do svojega repertoarja uporabnikom s sedežem v drugi državi članici.⁶¹“

- (79) Sodišče je obravnavalo pogodbe o vzajemnem zastopanju med kolektivnimi organizacijami avtorjev v posebnem smislu izdajanja dovoljenj za avtorske pravice za pravice izvajanja v fizičnih prostorih, kot so diskoteke, hoteli, bari in restavracije. Sodišče je menilo, da „je že samo vzporedno ravnanje lahko trden dokaz o usklajenem ravnanju, če privede do konkurenčnih razmer, ki ne ustrezajo običajnim konkurenčnim razmeram. Toda tovrstno usklajeno ravnanje naj ne bi obstajalo takrat, kadar je vzrok za vzporedno ravnanje lahko drug kot obstoj usklajenega ravnanja.“⁶² V zvezi z izdajanjem dovoljenj za avtorske pravice za fizične prostore je Sodišče ugotovilo, da je tak razlog lahko, da bi morale kolektivne organizacije drugih držav članic za izdajanje dovoljenj za svoj repertoar zunaj svojega ozemlja organizirati svoj sistem upravljanja in nadzora v drugi državi.
- (80) Ta odločba ocenjuje sistematično ozemeljsko razmejitev pri izdajanju dovoljenj za avtorske pravice glasbenih pravic za določene vrste izkoriščanja (satelitsko in kabelsko oddajanje ter splet) v smislu preskusa, vzpostavljenega v zadevah Tournier in Lucazeau, ter značilnosti teh novih oblik izkoriščanja.
- (81) Komisija je sprejela dve odločbi v zvezi z razmerjem med kolektivnimi organizacijami in komercialnimi uporabniki v večozemeljskem in/ali elektronskem okolju: odločbo v zadevi Simulcasting⁶³ in odločbo v zadevi Sporazum o podaljšanju iz Cannesa⁶⁴.
- (82) V zadevi Sporazum o podaljšanju iz Cannesa je bilo eno od spornih vprašanj cena večozemeljskega dovoljenja, izdanega uporabnikom (glasbenim založbam) za mehanske pravice. Na podlagi sistema, ki so ga vzpostavile kolektivne organizacije avtorjev (s privolitvijo založnikov) bi lahko glasbena založba sklenila enoten sporazum o izdaji dovoljenja s samo eno kolektivno organizacijo za celotno ozemlje EGP ali za njegov del. Glasbena založba je morala plačati vse licenčnine za izkoriščanje del v EGP eni zadevni kolektivni organizaciji. Ta kolektivna organizacija je uporabila enotno tarifo, o kateri so se sporazumele vse kolektivne organizacije, in kakršno koli znižanje je bilo dejansko nemogoče. Toda z odločbo v zadevi Sporazum o podaljšanju iz Cannesa so bile naložene zavezujoče zaveze, v skladu s katerimi so lahko kolektivne organizacije vpeljale mehanizem za dodelitev določenega in največjega znižanja glasbenim založbam, ki so podpisale pogodbo za večozemeljsko dovoljenje za mehanske pravice. Sporazum o podaljšanju iz Cannesa torej omogoča izdajanje večozemeljskih dovoljenj z zagotovitvijo, da prihodki imetnikov pravic ne bodo ogroženi (zaradi določene in enotne stopnje), ter določeno raven cenovne

---

⁶¹ Zadeva 395/87 Ministère Public proti Jean-Louis Tournie, odstavek 26. Združene zadeve 110/88, 241/88 in 242/8; François LucazEAÛ in drugi proti Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM) in drugim, odstavek 20.

⁶² Zadeva 395/87 Ministère Public proti Jean-Louis Tournier, odstavek 24. družene zadeve 110/88, 241/88 in 242/88 François LucazEAÛ in drugi proti Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM) in drugim, odstavek 18.

⁶³ Odločba Komisije 2003/300/ES z dne 8. oktobra 2002 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/C2/38.014 – IFPI 'Simulcasting') (UL L 107, 30.4.2003, str. 58).

⁶⁴ Odločba Komisije 2007/735/ES z dne 4. oktobra 2006 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva št. COMP/C2/38.681 - (Sporazum o podaljšanju iz Cannesa)(UL L 296, 15.11.2007, str. 27).

konkurence (to je uvedba možnosti, da kolektivne organizacije glasbenim založbam ponudijo najvišje znižanje, omejeno na stroške upravljanja).

- (83) Sporazum Simulcasting prav tako kolektivnim organizacijam, ki upravljajo pravice glasbenih založb, omogoča, da izdajo večozemeljska dovoljenja za sočasno javno oddajanje⁶⁵. Prvotno obvestilo je določalo, da lahko komercialnim uporabnikom izdajo dovoljenje le kolektivne organizacije na nacionalnem ozemlju. Komisija je dovolila izjemo le potem, ko so kolektivne organizacije privolile, da lahko komercialni uporabniki zaprosijo za dovoljenje katero koli kolektivno organizacijo v EGP. Kolektivne organizacije morajo ceno dovoljenja razdeliti na provizijo za upravljanje in ceno zaščitene vsebine. Konkurenca poteka pri provizijah za upravljanje in ne pri samem nadomestilu za avtorje, tako se zagotovi, da v tem smislu dohodki imetnikov pravic ne morejo biti ogroženi.

7.1. Razmerje med Pogodbo ES in Sporazumom EGP – pristojnost

- (84) Kot je navedeno v oddelku 2.4, je CISAC konfederacija kolektivnih organizacij, ki zajema številne članice s sedežem v EU in dve v državah Efte, ki sta pogodbenici Sporazuma EGP, to sta TONO iz Norveške in STEF iz Islandije.
- (85) Vkolikor odločitve, ki jih sprejme CISAC, dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju med kolektivnimi organizacijami in usklajena ravnanja omejujejo konkurenco na skupnem trgu ter vplivajo na trgovino med državami članicami, se uporablja člen 81 Pogodbe ES. Podobno se, če odločitve, ki jih sprejme CISAC, dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju med kolektivnimi organizacijami in usklajena ravnanja omejujejo konkurenco na območju, ki ga zajema Sporazum EGP, ter vplivajo na trgovino med Skupnostjo in državami Efte, uporablja člen 53 Sporazuma EGP.
- (86) V tej zadevi je Komisija pristojni organ za uporabo člena 81 Pogodbe ter člena 53 Sporazuma EGP na podlagi člena 56 Sporazuma EGP, saj je prizadeta trgovina znotraj držav članic ter med državami članicami in državami Efte⁶⁶.

7.2. Sporazumi med podjetji in odločitev zveze podjetij

7.2.1. Kolektivne organizacije so podjetja

- (87) Kolektivne organizacije so podjetja v smislu člena 81(1) Pogodbe in člena 53(1) Sporazuma EGP. Sodelujejo v tržnem zagotavljanju storitev⁶⁷ in zato izvajajo gospodarske dejavnosti. Ob različnih priložnostih je Sodišče ugotovilo, da za dejavnosti kolektivnih organizacij veljajo pravila ES o konkurenci⁶⁸.

---

⁶⁵ Simulcasting je sočasen prenos zvočnih posnetkov radijskih in televizijskih postaj prek spleta, ki so vključeni v njihovo oddajanje radijskih in televizijskih signalov. Vzajemni sporazum naj bi olajšal izdajanje spletnih dovoljenj radijskim in televizijskim radiodifuzijskim hišam, ki opravljajo dejavnost sočasnega vzporednega oddajanja.

⁶⁶ Glej oddelek 7.7.

⁶⁷ Glej npr. Zadevo 127/73 Belgische radio en Televisie proti SV SABAM in NV Fonior.

⁶⁸ Glej tudi sodbi GVL in LucazEAÜ, navedeni v opombah 56 in 59.

7.2.2. CISAC je zveza podjetij

- (88) Konfederacija CISAC je zveza kolektivnih organizacij in torej zveza podjetij v smislu člena 81(1) Pogodbe ter člena 53(1) Sporazuma EGP.

7.2.3. Dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju so sporazumi med podjetji

- (89) Dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju, ki so sklenjeni med članicami EGP CISAC, so sporazumi med podjetji v smislu člena 81(1) Pogodbe ES ter člena 53(1) Sporazuma EGP⁶⁹.

7.2.4. Vzorčna pogodba CISAC je odločitev zveze podjetij

- (90) Tako člen 81(1) Pogodbe kot člen 53(1) Sporazuma EGP se uporabljata za zveze podjetij, če:

(a) je namen dejavnosti zveze ali podjetij, ki ji pripadajo, povzročiti posledice, ki jih člen 81(1) Pogodbe in člen 53(1) Sporazuma EGP poskušata onemogočiti;⁷⁰ in/ali

(b) je zveza nameravala uskladiti ali je uskladila ravnanje svojih članic na trgu⁷¹.

- (91) Konfederacija CISAC trdi, da vzorčna pogodba za sporazume o vzajemnem zastopanju med kolektivnimi organizacijami za članice EGP CISAC ni zavezujoča⁷². CISAC navaja tudi, da „lahko katera koli članica CISAC uporabi vzorčno pogodbo. Vzorčna pogodba CISAC mora biti temu prilagojena, saj je dokument, ki je bil oblikovan za potencialno uporabo ne le v EGP, temveč za več kot 140 organizacij, ki zastopajo glasbena dela po vsem svetu“⁷³. Da bi podprla svoje trditve, CISAC navaja, da „dejansko nobena organizacija avtorjev ni sistematično uporabila točne reprodukcije vzorčne pogodbe CISAC za svoje dvostransko zastopanje“⁷⁴.

- (92) Toda čeprav je vzorčna pogodba CISAC v obliki nezavezujočega priporočila njenim članicam, ta pogodba pomeni odločitev zveze podjetij v smislu člena 81(1) Pogodbe ES in člena 53(1) Sporazuma EGP, na podlagi katere posamezne članice zveze sklepajo dvostranske sporazume o vzajemnem zastopanju. Priporočilo zveze se je že štelo za odločitev tudi v razmerah, ko priporočilo ni bilo zavezujoče za svoje člane, ampak so člani dejansko delovali v skladu s priporočilom⁷⁵. Kakor bo prikazano v oddelku 4.4.2., so članice EGP CISAC zadevne določbe CISAC vzorčne pogodbe uporabile v svojih dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju. Vzorčna pogodba CISAC je torej določila njihovo ravnanje in je imela posledično precejšen vpliv na konkurenco. Konfederacija CISAC svoje člane odločno poziva, da uporabijo

---

⁶⁹ Organizaciji TONO in STEF sta sklenili dvostranske sporazume z vsemi kolektivnimi organizacijami v Skupnosti.

⁷⁰ Glej združene zadeve 209 do 215 in 218/78 – Heintz van Landeweyck SARL in drugi proti Komisiji Evropskih skupnosti – Konkurenca – FEDETAB sporazumi in priporočilo, [1978] Rec. 3125, odstavek 88.

⁷¹ Zadeva 45/85 Verband der Sachversicherer e. proti Komisiji Evropskih skupnosti [1987] Rec. 405, v odstavku 32; združene zadeve 96-102/82, 104, 105, 108 in 110, NV IAZ International Belgium in drugi proti Komisiji Evropskih skupnosti [1983] Rec.3369 v odstavkih 20–21.

⁷² Odgovor z dne 15. julija 2003 na pritožbo, ki jo je vložilo podjetje Music Choice.

⁷³ Glej točko 76 odgovora organizacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.

⁷⁴ Glej točko 80 odgovora organizacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.

⁷⁵ Združene zadeve 96/, 102, 104, 105, 108 in 110/82, odstavka 20–21

vzorčno pogodbo; to je pojasnjeno na začetku vzorčne pogodbe v „obvestilu o uporabi vzorčne pogodbe“, v katerem je navedeno, da je njen namen zaščita interesov imetnikov pravic „prek usklajevanja razmer, v katerih kolektivne organizacije avtorjev druga drugo zastopajo ...“ (poudarek dodan). Poleg tega CISAC priporoča, da se vzorčna pogodba uporablja, „kadar koli je to mogoče,“ in če kolektivne organizacije ne morejo uporabiti točne ubeseditve vzorčne pogodbe, CISAC pojasnjuje, da kolektivne organizacije „poziva, naj uporabijo osnovna splošna načela, ki jih vsebuje vzorčna pogodba“ (poudarek dodan)⁷⁶. Iz teh izjav sta jasno razvidna namera po usklajevanju in dejansko usklajevanje članic CISAC.

7.3. Pravni in politični okvir

7.3.1. Člen 151(4) Pogodbe

- (93) V skladu s členom 151(4) Pogodbe „Skupnost pri svoji dejavnosti na podlagi drugih določb te Pogodbe upošteva kulturne vidike, zlasti zaradi spoštovanja in spodbujanja raznolikosti svojih kultur“. V tej zvezi se lahko sklicujemo tudi na Konvencijo UNESCO o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov, ki jo je Svet v imenu Skupnosti potrdil.⁷⁷ Zato je vsebina konvencije del prava Skupnosti.
- (94) Nekateri stranke so trdile, da bi ti postopki prizadeli kulturno raznolikost v Evropi in zato ne bi bil v skladu s cilji člena 151(4) Pogodbe. Zdi se, da se ta trditev nanaša samo na cilj v zvezi z ozemeljsko razmejitvijo pristojnega organa za izdajanje dovoljenj in ne na druge elemente te zadeve. Temelji na predpostavki, da bi ta odločba prepovedala ozemeljsko razmejitev kot tako in bi s tem ogrozila primerno izdajanje dovoljenj za glasbena dela. Navaja, da bi posredovanje Komisije uničilo sistem dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju, kar bi pomenilo, da svetovni repertoar ne bi bil več dosegljiv pri eni kolektivni organizaciji. Zaradi tega bi se nekateri uporabniki osredotočili na popularne repertoarje in ne bi uporabljali repertoarjev manjših držav članic EGP⁷⁸. V tem okviru so bile podane tudi trditve, da bi prepoved ozemeljske razmejitve privedla do koncentracije uprave in izdajanja večozemeljskih dovoljenj za repertoarje, ki so privlačni za mednarodno občinstvo, omejenemu številu kolektivnih organizacij. Brez tega vira dohodka, ki bi v skladu s to trditvijo lahko postal zelo pomemben, bi upravljanje lokalnega repertoarja postalo zelo drago za bolj tradicionalno uporabo ali za druge lokalne uporabe, kar bi ogrozilo zadostno spodbujanje lokalnega talenta in njegove dohodke, ter ogrozilo kulturno raznovrstnost.
- (95) Kulturna raznovrstnost v glasbenem sektorju ni vprašljiva v tej odločbi, ki ne prepoveduje niti sistema vzajemnega zastopanja kot takega niti možnosti kolektivnih organizacij, da v svoje pogodbe o zastopanju uvedejo določeno ozemeljsko razmejitev skupaj z določenimi tržnimi pogoji. Prepoveduje usklajevanje, ki vodi v sistematično ozemeljsko razmejitev na nacionalna ozemlja⁷⁹. Kakor je pojasnjeno v oddelku 7.6.2.2, ta odločba torej ne pomeni spodbude za kolektivne organizacije, da bi opustile

---

⁷⁶ Glej stran 2 vzorčne pogodbe CISAC, posodobljene 30. avgusta 2005.

⁷⁷ Sklep 2006/515/ES z dne 18. maja 2006 o sklenitvi Konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov (UL L 201, 25.7.2006, str. 15).

⁷⁸ Glej npr. odstavke 23, 102 in naslednje ter 155 nezaupne različice odgovora organizacije GEMA na obvestilo o nasprotovanju ter stran 26 nezaupne različice odgovora organizacije AKM na obvestilo o nasprotovanju.

⁷⁹ Glej oddelek 7.6 v nadaljevanju.

sistem vzajemnega zastopanja. Nasprotno, kolektivnim organizacijam nudi možnost, da sistem vzajemnega zastopanja prilagodijo potrebam spletnega okolja in ga s tem naredijo bolj privlačnega za imetnike pravic ter za uporabnike.

- (96) Poleg tega obstajajo tudi trditve, da bi odločba o prepovedi v tej zadevi povzročila konkurenco med članicami EGP CISAC na področju cene dovoljenj za komercialne uporabnike (tako imenovano „izravnavanje navzdol“), kar bi škodovalo imetnikom pravic. Kakor bo prikazano v oddelku 7.6.2.2, ob upoštevanju prejšnjih odločb Komisije ni mogoče pričakovati, da bi ta odločba vodila v izravnavanje navzdol za avtorski honorar, ki se plača avtorjem.
- (97) Obstaja tudi trditev, da bi bilo ogroženo navzkrižno subvencioniranje za razdeljevanje avtorskega honorarja, ki ga trenutno izvajajo nekatere članice EGP CISAC med glasbo, ki se masovno uporablja, in lokalno glasbo ali med največjimi imetniki pravic ter malimi avtorji⁸⁰. Vendar ta odločba ne posega v notranjo politiko članic EGP CISAC glede razdeljevanja avtorskega honorarja med njihove člane, če izvajajo določeno stopnjo navzkrižnega subvencioniranja med člani – vključno s ponudbo socialnih ali kulturnih storitev – ali razdeljevanja avtorskega honorarja samo na podlagi dejanske uporabe glasbenih del.
- (98) Težnja nekaterih imetnikov pravic, opažena v preteklih nekaj letih, da umaknejo del svojih pravic iz sistema o vzajemnem zastopanju kolektivnih organizacij in imenujejo nove upravljavce pravic za vseevropsko izdajanje dovoljenj, je posledica razvoja trga in nastanka novega poslovnega modela, ki se je razvil že veliko pred temi postopki in ga ne moremo razumeti, kot da iz njih izhaja. Trditve, da bi ta odločba ogrozila sposobnost preživetja lokalnih repertoarjev zaradi umika sporazumov o vzajemnem zastopanju, so neumestne, saj ta odločba vzajemnih sporazumov kot takih ne obravnava kot spornih in ne pomeni spodbude za kolektivne organizacije, da jih prekličejo.
- (99) Nazadnje dejavnost glasbene distribucije dejansko izvajajo glasbene založbe, radiodifuzijske hiše in radijske postaje, ne pa kolektivne organizacije. Promocija in uspeh glasbenih del sta v veliki meri zunaj nadzora kolektivnih organizacij avtorjev.

7.3.2. *Učinek lokalnih predpisov*

- (100) Nekatero članice EGP CISAC trdijo, da jim monopolni položaj pripisuje nacionalna zakonodaja. Takšni naj bi bili primeri v Italiji, Avstriji, na Madžarskem ter Slovaškem. V drugih primerih (npr. SAZAS) obstajajo trditve, da lokalni predpisi zahtevajo registracijo ali neko obliko pooblastila, ki je druge članice EGP CISAC nimajo in ki bi tem drugim članicam EGP CISAC preprečili izdajanje dovoljenj na določenem ozemlju. Ni vedno jasno, ali se to nanaša na izdajanje dovoljenja uporabniku, ki se nahaja na tem ozemlju ali ki namerava na tem ozemlju izkoriščati dovoljenje.
- (101) Brez oblikovanja trdnih sklepov je treba ugotoviti, da ti domnevni državni monopoli ali drugi omejitveni ukrepi kolektivnim organizacijam ne preprečujejo, da bi sklepale

---

⁸⁰ Na primer, organizacija TONO je v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju (na strani 15 nezaupne različice odgovora) zatrdila, da bi konec ozemeljske razmejitev „imel negativen učinek na kulturno raznolikost znotraj EGP. Zlasti v primeru bolj nacionalnega repertoarja, kakršen je norveški, bi to privedlo do nadaljnje marginalizacije norveške glasbe ... znotraj EGP v korist anglo-ameriške glasbe.“

dvostranske sporazume o vzajemnem zastopanju z drugimi kolektivnimi organizacijami, ki bi sopodpisnici omogočali, da izdaja večozemeljska dovoljenja, ali ki bi odstranili zaščito sopodpisnice pred konkurenco drugih kolektivnih organizacij. Avstrijska zakonodaja na primer organizaciji AKM ne bi mogla preprečiti, da sklene sporazum z organizacijo SABAM, pri čemer pooblastila slednje ne bi bila izključna ali pa bi prav tako vključevala ozemlje Nizozemske. Če ravnanja, opisana v tej odločbi, vplivajo na trge razen tistih, za katere je izključnost določena z zakonom, je to posledica neodvisnih odločitev kolektivnih organizacij in ne posledica nacionalne zakonodaje⁸¹. V vsakem primeru trditve v zvezi s posledicami nacionalne zakonodaje nasprotujejo prejšnjemu ravnanju nekaterih strank, tj. organizacij SIAE in AKM⁸². Obe sta podpisali Sporazum iz Santiaga⁸³, kar pomeni, da ne vidita težav v tem, da katera druga podpisnica Sporazuma iz Santiaga izdaja dovoljenja, ki zajemajo celotno ozemlje EGP, vključno z Italijo in Avstrijo.

- (102) Poleg tega nekatere članice EGP CISAC trdijo, da se klavzul, ki so sporne v teh postopkih, v nobenem primeru ne da uveljaviti, ker so v nasprotju z nekaterimi določbami nacionalne zakonodaje⁸⁴. Vendar, dejstvo, da je klavzula v sporazumu lahko tudi v nasprotju z nacionalno zakonodajo, ne more preprečiti uporabe člena 81 Pogodbe .

7.3.3. *Razširjeni sistem izdajanja dovoljenj*

- (103) Nekateri članice EGP CISAC so Komisiji navedle, da njihova nacionalna zakonodaja določa kolektivni sistem izdajanja dovoljenj. V skladu s tem sistemom je kolektivna organizacija upravičena, da izda dovoljenje, ki ne zajema samo del imetnikov pravic, ki jih zastopa, temveč tudi dela imetnikov pravic, ki niso člani kolektivne organizacije. To je zlasti možnost za izdajanje dovoljenj za pravice radiodifuzije in kabelske retransmisije⁸⁵.
- (104) Vendar je cilj takšnega sistema zagotoviti, da lahko določeni uporabniki dobijo eno dovoljenje za vse pravice, ter da ni pomemben za oceno združljivosti spornih ravnanj v tem postopku s členom 81 Pogodbe. Razširjeni sistem izdajanja dovoljenj kot tak

---

⁸¹ V ta namen je ugotovljeno, da je v dopisu, ki ga je organizacija SIAE poslala organizaciji BUMA, z dne 5. aprila 2006, organizacija SIAE organizaciji BUMA pojasnila, da v njunem dvostranskem sporazumu o vzajemnem zastopanju ni nikakršne izključnosti. SIAE je poudarila dejstvo, da: „Z drugimi besedami ima BUMA pravico, da imenuje drugega pooblaščenca ali da sama izdaja dovoljenja za svoj repertoar v Italiji.“

⁸² Glej strani 12 in 21 nezaupne različice odgovora organizacije AKM na obvestilo o nasprotovanju.

⁸³ Komisija je leta 2004 izdala obvestilo o nasprotovanju glede izdaje spletnih dovoljenj, ki jih kolektivne organizacije avtorjev izdajajo na podlagi tako imenovanega Sporazuma iz Santiaga. Ta sporazum je vseboval klavzulo o razdelitvi kupcev, s katero so kolektivne organizacije začele izdajati dovoljenja za ves svet samo uporabnikom, ki se nahajajo na njihovem domačem (torej nacionalnem) ozemlju. Komisija je menila, da je prenehanje vezanosti na ozemlje, ki sta ga prinesla splet in digitalni format glasbenih datotek, odprlo možnosti za večozemeljsko izdajanje dovoljenj in pomenilo, da si kolektivne organizacije vse bolj konkurirajo pri izdajanju tega novega dovoljenja. Sporazum iz Santiaga je potekel konec leta 2004 in stranke ga niso podaljšale (glej sporočilo Komisije za javnost IP/04/586 z dne 3. maja 2004). Organizaciji BUMA in SABAM sta ponudili zavezo, da ne bi podpisali nobenega sporazuma o izdajanju dovoljenj pravic javnega izvajanja za spletno uporabo z drugimi upravljavskimi organizacijami, ki vsebuje klavzulo o razdelitvi kupcev (glej Obvestilo, objavljeno v skladu s členom 27(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 v zadevah COMP/ C2/39152 — BUMA in COMP/C2/39151 SABAM (Sporazum iz Santiaga – COMP/C2/38126), UL C 200, 17.8.2005, str. 11).

⁸⁴ Glej odgovor organizacije AEPI na obvestilo o nasprotovanju in točki 34 in 35 odgovora organizacije GEMA na obvestilo o nasprotovanju.

⁸⁵ Glej člena 3(2) in 9(2) Direktive 93/83/EGS.

članici EGP CISAC, ki se nahaja v drugi državi članici, ne preprečuje, da bi izdajala dovoljenja, ki zajemajo ozemlje države članice EGP, v kateri se uporablja tak sistem. Običajen pogoj, da lahko kolektivna organizacija izda veljavno razširjeno dovoljenje, je, da je to v skladu z lokalnimi zakoni o delovanju kolektivnih organizacij (v smislu odgovornosti, učinkovitosti). Katera koli kolektivna organizacija, ki izpolnjuje ta pogoj, bi lahko morebiti začela izdajati razširjena dovoljenja.

- (105) Zato bi bilo treba zaključiti, da ta odločba ne spodkopava obstoja in delovanja razširjenega sistema izdajanja dovoljenj.

7.3.4. *Priporočilo Komisije o upravljanju pravic v spletnem okolju*

- (106) Leta 2005 je bilo objavljeno Priporočilo Komisije 2005/737/ES z dne 18. maja 2005 o kolektivnem čezmejnem upravljanju avtorskih in sorodnih pravic za zakonite spletne glasbene storitve.⁸⁶
- (107) Veliko članic EGP CISAC je trdilo, da je obvestilo o nasprotovanju precej v nasprotju s priporočilom. Te trditve se lahko povzamejo z navedbo pripomb konfederacije CISAC: „Ta študija močno kritizira in jasno zavrača „možnost“ 2, ki izboljšuje čezmejno upravljanje avtorskih pravic z uvedbo večozemeljskih dovoljenj s poljubno izbiro kraja dostopa. Vpeljuje konkurenco na ravni komercialnih uporabnikov in s tem še bolj poudarja pogajalsko moč uporabnikov.“ Konfederacija CISAC je zato menila, da: „Stališče, izraženo v obvestilu o nasprotovanju v zvezi s konkurenco glede zagotavljanja glasbenih storitev prek spleta, neupravičeno in očitno v nasprotju s študijo iz leta 2005, v kateri Komisija ugotavlja, da bi bila konkurenca, ki jo spodbuja obvestilo o nasprotovanju, škodljiva za avtorje in komercialne uporabnike v kulturnem sektorju“⁸⁷.
- (108) Že od začetka Komisija ugotavlja, da članice EGP CISAC zamenjujejo Priporočilo 2005/737/ES (ki ne predlaga nikakršne „možnosti“) z oceno učinka iz delovnega dokumenta služb Komisije, oblikovanega pred priporočilom. Delovni dokument služb je bil samo pripravljalno delo in ga Komisija ni sprejela⁸⁸.
- (109) Vsebinsko Priporočilo 2005/737/ES močno zagovarja, da bi si morali imetniki pravic poljubno izbrati svoje upravljavce pravic in izbrati obseg pravic, ki se upravljajo, ne glede na sedež ali nacionalnost imetnika pravic⁸⁹. Poleg tega priporočilo jasno navaja, da bi morali upravljavci kolektivnih pravic izdajati dovoljenja komercialnim uporabnikom na podlagi objektivnih meril in „brez vsakršnega razlikovanja med njimi“⁹⁰, ter zagovarja oblikovanje večozemeljskih dovoljenj. Priporočilo 2005/737/ES in ta odločba sta torej skladna, saj oba spodbujata odstranitev

---

⁸⁶ UL L 276, 21.10.2005, str. 54.

⁸⁷ Glej strani 11 in 12 odgovora konfederacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.

⁸⁸ Glej Delovni dokument služb Komisije – Ocena učinka preoblikovanja čezmejnega kolektivnega upravljanja avtorskih in sorodnih pravic za zakonite spletne glasbene storitve SEC(2005) 1254, z dne 11. oktobra 2005, na voljo na naslovu: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/management/sec_2005_1254_en.pdf. V zvezi s tem je upoštevano, da je konfederacija CISAC navajala besedilo, ki ni del študije v smislu ocene, ki so jo službe opravile v zvezi z možnostjo 2 (glej zlasti navedbe v odstavku 175 odgovora konfederacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju).

⁸⁹ Glej točki 3 in 5 Priporočila 2005/737/ES.

⁹⁰ Glej točko 9 Priporočila 2005/737/ES.

protikonkurenčnih ovir, ki imetnike pravic ovirajo pri svobodni izbiri svojih kolektivnih organizacij, upravljavce pravic pa pri izdaji večozemeljskih dovoljenj.

- (110) Nazadnje je treba Priporočilo, ki je nezavezujoč dokument, razumeti v smislu določb Pogodbe, zlasti členov 81 in 82 Pogodbe.

7.3.5. Oškodovane oblike konkurence

- (111) Odstavek 18 Sporočila Komisije Smernic Komisije o uporabi člena 81(3) Pogodbe (2004/C 101/08)⁹¹ zagotavlja okvir za proučitev, na katere vire konkurence lahko vplivajo sporazumi, katerih cilj ali učinek je omejitev konkurence v smislu člena 81(1). V okviru te zadeve sta oškodovani dve obliki konkurence. Prvič, konkurenca med kolektivnimi organizacijami v zvezi z njihovimi storitvami ali repertoarji. Takšna (dejanska ali morebitna) konkurenca bi lahko potekala na treh trgih, opisanih v oddelku 5.2, in sicer na trgu za zagotavljanje storitev upravljanja avtorskih pravic za imetnike pravic, trgu za zagotavljanje upravnih storitev za druge kolektivne organizacije ter trgu za izdajanje dovoljenj komercialnim uporabnikom za pravice javnega izvajanja za satelit, kabel in splet.
- (112) Nekatere članice EGP CISAC so trdile, da konkurenca med kolektivnimi organizacijami za izdajanje dovoljenj za njihov repertoar komercialnim uporabnikom prek neposrednega izdajanja dovoljenj ne bi mogla obstajati, saj se repertoarji kolektivnih organizacij dopolnjujejo. Res je, da imajo nekateri uporabniki, kot so radijske in televizijske postaje, samo omejeno možnost za izbiranje nacionalnih repertoarjev. Drugi uporabniki, kot so ponudniki melodij za mobilne telefone, pa so lahko bolj prilagodljivi glede repertoarjev, ki jih potrebujejo za svoje ponudbe na trgu. Poleg tega je visoka stopnja dopolnjevanja med repertoarji kolektivnih organizacij precej večja zaradi omejitev, ki so določene ali so bile določene v zvezi z možnostjo člana, da se pridruži različnim kolektivnim organizacijam ali da razdeli svoj repertoar med več kolektivnih organizacij. Te omejitve so svetovni repertoar razdelile na strogo nacionalne repertoarje.
- (113) Druga oblika konkurence je konkurenca med kolektivnimi organizacijami, ki ponujajo podobne repertoarje. Ta bi nastala med kolektivnimi organizacijami na podlagi pravic, ki so jih pridobile od drugih kolektivnih organizacij zaradi dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju, če ne bi bilo ozemeljskih omejitev iz teh dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju. Takšna oblika (dejanske ali morebitne) konkurence, ki škoduje ponudbi glasbenih repertoarjev komercialnim uporabnikom je pomembna le na trgih za izdajanje dovoljenj za pravice javnega izvajanja.
- (114) Sporazumi, ki omejujejo dovoljenje na določeno ozemlje in ki preprečujejo drugim kolektivnim organizacijam, da bi izdajale dovoljenja za to ozemlje, škodijo konkurenci glede zadevnega repertoarja. Skratka, če sporazum omejuje dejansko ali morebitno konkurenco, ki bi obstajala, če ne bi bilo pogodbenih omejitev, potem takšen sporazum spada pod člen 81(1) Pogodbe.
- (115) Preden je mogoče skleniti, ali takšna omejitev konkurence zaradi njenega omejevalnega cilja ali učinka spada pod člen 81(1), je treba, v skladu z odstavkom 18(2) Smernic Komisije za uporabo člena 81(3) Pogodbe, proučiti, ali je

---

⁹¹ Sporočilo Komisije – Obvestilo - Smernice o uporabi člena 81(3) Pogodbe (UL C 101, 24.4.2004, str. 97).

verjetno, da bi se izdajanje dovoljenj med kolektivnimi dejavnostmi pojavilo, če ne bi bilo zadevnih pogodbenih omejitev. Če je omejitev objektivno potrebna za obstoj takšnega izdajanja dovoljenj, ne spada v člen 81(1) Pogodbe⁹². Člen 81(1) se torej ne uporablja, če v primeru, da ne bi bilo omejitev, tovrsten sporazum ne bi bil sklenjen. V tem primeru ni konkurence, ki bi lahko bila omejena. Kot je nakazano s sklicevanjem na „objektivno potrebnost“, ta ocena ne temelji na subjektivnih stališčih pogodbenic. Kot je navedeno v odstavku 18(2) Smernic, ni vprašanje, ali pogodbenice v svoji posebni situaciji ne bi sprejele sklenitve manj omejevalnega sporazuma, ampak ali glede na naravo sporazuma in značilnosti trga podjetja v podobnih okoliščinah ne bi sklenile manj omejevalnega sporazuma. V tem pogledu je treba oceniti dejanski gospodarski okvir, v katerem delujejo vzorčna pogodba CISAC in članice EGP CISAC, kot tudi značilnosti upoštevanih trgov.

- (116) Omenjeni okvir je uporabljen v oddelkih, ki obravnavajo tako različne omejitve iz dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju (oddelka 7.4. in 7.5.) kot usklajeno ravnanje med kolektivnimi organizacijami ter združljivost teh omejitev s členom 81(1) Pogodbe in členom 53(1) Sporazuma EGP (Oddelek 7.6.).

7.3.6. Patronatska izjava, poslana organizaciji PRS leta 1999

- (117) Pred obvestilom o nasprotovanju in v okviru drugega postopka (Zadeva IV/34.991) je Komisija organizaciji PRS poslala patronatsko izjavo v zvezi z njenimi notranjimi pravili o članstvu in njeno pogodbo o vzajemnem zastopanju z organizacijo SACEM⁹³.
- (118) Organizacija PRS je svoja pravila o članstvu priglasila Komisiji 3. februarja 1994. Glede na Prilogo k Obrazcu A/B je bil prenos pravic članov na organizacijo PRS izključen za celotno zbirko pravic izvajanja (točka 5.2.2. Priloge k Obrazcu A/B). V posodobitvi obvestila z dne 12. januarja 1999 je organizacija PRS priglasila svoje spremenjene pogoje za članstvo, ki omogočajo umik pravic za izvajanje v živo. Organizacija PRS je prav tako priglasila svoje sporazume o vzajemnem zastopanju z drugimi članicami EGP CISAC, ki glede na besedilo Priloge k Obrazcu A/B „... niso izključni ...“. Glede na besedilo Priloge k Obrazcu A/B je organizacija PRS svoj sporazum z organizacijo SACEM priložila v Dodatku 8 k obvestilu. Toda dokument v Dodatku 8 je dejansko vzorčna pogodba CISAC. Patronatska izjava je bila organizaciji PRS poslana 16. februarja 1999.
- (119) Organizacija PRS in drugi naslovniki obvestila o nasprotovanju so trdili, da glede na to patronatsko izjavo ni razumljivo, zakaj je Komisija spremenila svojo oceno in kako bi lahko Komisija organizaciji PRS in drugim naslovnikom obvestila o nasprotovanju naložila plačilo denarne kazni za predlog ali izvajanje članskih in ozemeljskih omejitev iz vzorčne pogodbe CISAC.
- (120) Vendar, kakor je zapisano v sami patronatski izjavi, to Komisiji ne preprečuje, da bi ponovno ocenila sporni sporazum ali ravnanje.

---

⁹² Zadeva 258/78 L.C. Nungesser KG in Kurt Eisele proti Komisiji Evropskih skupnosti [1978] Rec. 2015.

⁹³ V okviru teh postopkov je organizacija PRS zaprosila za dostop do dokumentacije Komisije v zvezi z Zadevo IV/34.991. Organizaciji PRS je bil dostop do dokumentacije odobren 28. marca 2006. Imela je tudi možnost narediti fotokopije vseh dostopnih dokumentov, za katere je menila, da so primerni.

- (121) Vsebinsko se je od leta 1999 zgodil precejšen nov razvoj trga in ta zadeva je usmerila pozornost Komisije na nove informacije. Skratka, pojav spleta temeljito spreminja način izkoriščanja avtorskih pravic. Poleg tega so, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 98, udeleženci na trgu razvili nov poslovni model. V svoji pritožbi je skupina RTL predložila informacije o satelitskem in kabelskem izkoriščanju, ki ob priglasitvi organizacije PRS niso bile znane. Te dodatne informacije so vključevale dokaze, da sporazumi o vzajemnem zastopanju onemogočajo razvoj mednarodnih poslovnih dejavnosti radiodifuzijskih hiš. Priglasitev organizacije PRS je vsebovala le informacije v zvezi s postopkovnimi vidiki pravil o članstvu in sporazumi z drugimi članicami EGP CISAC.
- (122) Za konec Komisija meni, da patronatska izjava, ki je bila organizaciji PRS poslana leta 1999 Komisiji ne preprečuje, da bi našla kršitev na podlagi dejstev, ki so pomembna za to odločbo.

7.4. Omejitve članstva

- (123) Ta oddelek obravnava omejitve članstva v dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju med članicami EGP CISAC, ki pomenijo sporazume med podjetji v smislu člena 81(1) Pogodbe in člena 53(1) Sporazuma EGP.
- (124) Člen 11(II) vzorčne pogodbe CISAC določa⁹⁴, da nobena od kolektivnih organizacij pogodbenic ne sme brez privolitve druge sprejeti kot člana katerega koli člana druge organizacije ali katere koli fizične ali pravne osebe, podjetja ali družbe, ki ima državljanstvo katere izmed držav, v kateri deluje druga organizacija. Kadar je bil člen 11(II) uporabljen v dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju, je pomenil, da je kolektivna organizacija morala prositi za dovoljenje druge kolektivne organizacije – morebitnega konkurenta na trgu upravljanja pravic avtorjev – preden je lahko sprejela avtorja, ki je bil bodisi že član druge kolektivne organizacije bodisi državljan ozemlja, na katerem je delovala druga kolektivna organizacija, ki je bilo večinoma ozemlje, na katerem se je nahajala druga kolektivna organizacija.
- (125) Ta določba torej omejuje možnost avtorja, da postane član kolektivne organizacije po svoji izbiri ali da je hkrati član različnih kolektivnih organizacij iz EGP za upravljanje njegovih pravic na različnih ozemljih EGP.
- (126) Omejitve članstva prizadenejo dve obliki konkurence. Prvič in kar je najpomembnejše, omejujejo konkurenco med kolektivnimi organizacijami na trgu za zagotavljanje storitev imetnikom pravic. Drugič in bolj posredno, lahko posledični učinek na repertoarje, ki jih ima vsaka kolektivna organizacija, vpliva tudi na konkurenco med kolektivnimi organizacijami na trgu za izdajanje dovoljenj za pravice komercialnim uporabnikom. Klavzule lahko omejijo repertoar vsake kolektivne organizacije na pravice imetnikov pravic iste države članice EGP ter s tem povzročijo, da se repertoarji bolj dopolnjujejo med seboj, kot bi se sicer. Zato lahko omejitve zmanjšajo morebitno konkurenco med kolektivnimi organizacijami glede dovoljenj za njihove zadevne repertoarje. Omejitve članstva je treba upoštevati tudi pri oceni ozemeljskih omejitev, ki omejujejo dejavnosti izdajanja dovoljenj kolektivnih organizacij na posamezne države članice EGP. Bolj kot lahko repertoarji posameznih kolektivnih

---

⁹⁴ Čeprav je bila junija 2004 klavzula uradno odstranjena iz vzorčne pogodbe CISAC, jo še vedno izvajajo številne kolektivne organizacije v svojih dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju, kot navedeno v uvodnih izjavah 30 do 34.

organizacij štejejo za zamenljive, bolj ozemeljske omejitve omejujejo konkurenco, ki bi se sicer pojavila, če ne bi bilo dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju. Kakor je bilo že omenjeno, omejitve članstva prispevajo k oblikovanju jasno ločenih nacionalnih repertoarjev, ker zaradi njih avtorji težje postanejo člani drugih kolektivnih organizacij. Brez omejitve članstva bi to razlikovanje glede na državljanstvo manj verjetno obstajalo in to bi povzročilo, da bi repertoarji dolgoročno postali bolj homogeni.

- (127) Omejitve članstva so torej zajete v prepovedi iz člena 81(1) Pogodbe in člena 53(1) Sporazuma EGP ter pomenijo namensko kršitev.
- (128) Preiskava Komisije in ustno zaslišanje sta pokazala, da nekatere članice EGP CISAC same menijo, da je ta vzorčna klavzula protikonkurenčna⁹⁵.
- (129) Organizacija IMRO trdi, da nekateri praktični razlogi upravičujejo potrebo po pridobitvi privolitve druge kolektivne organizacije in da se je ta določba uporabljala samo takrat, ko je bil avtor že član druge kolektivne organizacije ter je želel prenesti članstvo⁹⁶. Zares se zdi nujno, da kolektivne organizacije komunicirajo med sabo, da nemoteno prenesejo članstvo imetnika pravic z ene kolektivne organizacije na drugo. Toda klavzula tega ne določa in zahteva za privolitev o tem, ali lahko imetnik pravic izbere drugo kolektivno organizacijo, ne bi smela biti nujna ne glede na to, ali mora obstajati razlog za zavrnitev privolitve.
- (130) Trditev, ki jo izpostavljajo nekatere članice EEA CISAC, da se klavzula o članstvu ni uporabljala, ne spreminja omejitvene narave klavzule. Ker je cilj klavzule razdelitev avtorjev glede na njihovo državljanstvo, in s tem dajanje „domači“ kolektivni organizaciji možnost odločanja o tem, ali se avtorji lahko pridružijo drugi kolektivni organizaciji, ni nujno pokazati, da se je klavzula uporabljala ali uveljavljala. Že sam obstoj klavzule ustvarja „vizualno in psihološko“ ozadje, ki kolektivnim organizacijam

---

⁹⁵ Na primer, v izmenjavi pisem iz aprila 2005 z organizacijo STIM je glede člena 11(II) vzorčne pogodbe CISAC organizacija SACEM zapisala, da "Une telle clause n'est pas conforme à l'article 81(1) du Traité de Rome. Par conséquent, il apparaît nécessaire de (la) supprimer du contrat de représentation réciproque conclu entre la SACEM et la STIM..." „Taka klavzula ni v skladu s členom 81(1) Pogodbe ES. Zato se zdi potrebno, da se jo odstrani iz pogodbe o vzajemnem zastopanju, ki sta jo sklenili organizaciji SACEM in STIM..." (Glej pismo g. Thierryja Desurmonta, SACEM, z dne 4. aprila 2005, poslano g. Kenthu Muldinu, STIM, stran 1). Organizacija ZAIKS je v pismu organizaciji SACEM z dne 18. maja 2005 napisala, da "l' article 11(II) ...n'est pas conforme aux dispositions de l'article 81(1) du traité de Rome". „Člen 11(II) ni v skladu z določbami člena 81(1) rimske pogodbe“. Organizacija AKKA-LAA je organizaciji SACEM v pismu z dne 7. junija 2005 pisala o ugotovitvah s podobno vsebino: "Referring to your letter dated 13 May 2005 concerning reciprocal representation agreement in compliance with Article 81(1) of Rome Treaty, I would like to confirm that AKKA-LAA agrees to consider as excluded Article 11(II) from the signed reciprocal representation agreement between SACEM and AKKA-LAA". „V zvezi z vašim pismom z dne 13. maja 2005 glede sporazuma o vzajemnem zastopanju v skladu s členom 81(1) Pogodbe ES, bi rad potrdil, da se organizacija AKKA-LAA strinja, da se člen 11(II) šteje kot izključen iz sporazuma o vzajemnem zastopanju med organizacijama SACEM in AKKA-LAA“. Druge kolektivne organizacije so med postopkom začele odstranjevati klavzulo iz svojih sporazumov o vzajemnem zastopanju, kar nakazuje, da bodisi ta klavzula ni potrebna za nemoteno delovanje teh pogodb bodisi te stranke (na primer organizacije ARTISJUS, BUMA, KODA, OSA) klavzulo implicitno štejejo kot protikonkurenčno.

⁹⁶ Organizacija IMRO te razloge omejuje na scenarij, pri katerem se član druge kolektivne organizacije odloči, da se bo pridružil organizaciji IMRO in da bo posledično zapustil svojo kolektivno organizacijo. Organizacija IMRO meni, da je dolžna pridobiti privolitev druge kolektivne organizacije v zvezi z dnevoma začetka in konca članstva zadevnega imetnika pravic. Glej odstavek 38 in 39 odgovora organizacije IMRO na obvestilo o nasprotovanju z dne 31.1.2008 in njeno pismo z dne 28.9.2005.

onemogoča, da bi pritegnile avtorje, ki so trenutno bodisi člani drugih kolektivnih organizacij bodisi niso državljani svojega domačega ozemlja⁹⁷. Podobno ne zanika omejevalne narave klavzule niti trditev nekaterih članic EGP CISAC, da enostavno ni bilo prošelj avtorjev, da bi postali člani kolektivne organizacije, razen organizacije, ki je iz države, katere državljani so. Nasprotno, ne bi obstajala nikakršna potreba po takšni klavzuli, če bi bila ta izjava pravilna.

- (131) Poleg tega je preiskava pokazala, da je delež članov, ki niso državljani domačega ozemlja kolektivne organizacije, majhen. Komisija je marca 2005 članice EGP CISAC v zahtevi po podatkih vprašala, ali imajo člane, ki niso državljani njihove države. Organizacija AKKA-LAA je odgovorila, da nima članov, ki niso državljani. Nekatere članice EGP CISAC so predstavile zelo majhna števila: Organizacija AEPI je odgovorila, da ima 11 članov, ki niso državljani. Organizacija TEOSTO je imela 0,8 % članov nedržavljanov, ARTISJUS in OSA 1 %, SGAE pa 1,43 %. Druge članice EGP CISAC niso zagotovile podatkov (ZAIKS, TONO, SPA, SOZA, STIM, SIAE, SABAM, LATGA-A, KODA, EAU, STIM, AKM). Organizacija GEMA je navedla, da 6,83 % njenih članov ni Nemcev. Po navedbah organizacije PRS (ki v svojih vzajemnih pogodbah nima izrecne klavzule o članstvu) 11,3 % njenih članov ni Britancev. Nedržavljanji sestavljajo 19 % članov organizacije SACEM, čeprav lahko ta podatek pojasni dejstvo, da organizacija SACEM deluje neposredno v več državah, bodisi v Skupnosti (Luksemburg) ali zunaj Skupnosti (večinoma v Afriki).
- (132) Obstajajo jasni znaki, da bi konkurenca med kolektivnimi organizacijami glede zagotavljanja storitev upravljanja avtorskih pravic imetnikom pravic za glasbena dela tem imetnikom pravic koristila. To pa zato, ker je v večini primerov licenčnin na mednarodni ravni odtegljajev za stroške upravljanja drugih kolektivnih organizacij s sedeži na različnih ozemljih več ali pa so različni. Zato je lahko dohodek, ki ga na koncu zbere imetnik pravic, različen glede na kolektivno organizacijo, ki upravlja njegove pravice. Komisija je članice EGP CISAC vprašala kakšne so njihove običajne strukture licenčnin in avtorskih honorarjev ter ali zaračunavajo drugačne upravne pristojbine za pravice, ki izhajajo iz njihovih sporazumov o vzajemnem zastopanju⁹⁸. Odgovori spadajo v tri skupine: (i) nekatere kolektivne organizacije ne zaračunavajo dodatnih upravnih pristojbin za dohodke, ki prihajajo od drugih organizacij⁹⁹; (ii) druge organizacije zaračunavajo posebno tarifo, ki se med organizacijami razlikuje¹⁰⁰, in nazadnje (iii) nekatere organizacije ne zaračunavajo različnih tarif za pravice, ki jih zberejo neposredno same ali ki izhajajo iz sporazumov o vzajemnem zastopanju¹⁰¹. Skupno tarife, ki jih članice EEA CISAC uporabljajo za pravice, ki izhajajo iz pogodb o vzajemnem zastopanju, segajo od 0 % do približno 27,7 %¹⁰².

---

⁹⁷ V ta namen glej Zadevo 19/77 Miller International Schallplatten GmbH proti Komisiji Evropskih skupnosti [1978] Rec. 131, v odstavku 7; združene zadeve 32/78, 36/78 in 82/78, [1979] Rec. 2435 BMW Belgium SA proti Komisiji Evropskih skupnosti, Rec. 2435, v odstavkih 27–36; Zadevo 246/86 SC Belasco in drugi proti Komisiji Evropskih skupnosti [1989] Rec. 2117, v odstavku 15.

⁹⁸ Zahteva po podatkih iz septembra 2006, poslana vsem kolektivnim organizacijam iz EGP.

⁹⁹ Na primer organizacija IMRO (glej oddelek z naslovom „Mednarodni upravni stroški“ ali njenonezaupno različico odgovora na zahtevo po podatkih iz septembra 2006) ali KODA (glej oddelek I.B.1.2 njene nezaupne različice odgovora na zahtevo po podatkih iz septembra 2006).

¹⁰⁰ Na primer organizacija OSA (glej oddelek I.B njene nezaupne različice odgovora na zahtevo po podatkih iz septembra 2006).

¹⁰¹ Na primer organizacija GEMA (glej oddelek 3 njene nezaupne različice odgovora na zahtevo po podatkih iz septembra 2006).

¹⁰² Glej stran 2 nezaupne različice odgovora organizacije STEF. Poudariti je treba, da primeri temeljijo na razpoložljivih podatkih. Nekatere organizacije dejansko na to vprašanje niso odgovorile.

- (133) Še en znak v povezavi z učinkovitostjo storitev, ki jih imetnikom pravic zagotavljajo članice EGP CISAC, je stopnja upravnih pristojbin ali t. i. „delež upravnih režijskih stroškov“. V svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju je organizacija STIM navedla, da „kolektivne organizacije za merjenje učinkovitosti uporabljajo mednarodno merilo, imenovano ‚delež upravnih režijskih stroškov‘“¹⁰³. V tem pogledu se zdi, da se upravne pristojbine, ki jih članice EGP CISAC zaračunavajo svojim članom, med seboj zelo razlikujejo¹⁰⁴.
- (134) Imetniki pravic bi torej imeli spodbudo, da izberejo storitve upravljanja avtorskih pravic na podlagi več meril, zlasti: (i) stroškovnih dejavnikov (odtegljaji, povezani s provizijo, članarina in povezani stroški kot odtegljaji za pokojnino ali odtegljaji za kulturo); (ii) kakovosti storitev (preglednost, odgovornost, pogoji plačila licenčnine, informacije, pravno varstvo in uveljavljanje); (iii) ugodnosti, ki izvirajo iz članstva (kot so pokojninske sheme ali sheme za primer bolezni itd.); in (iv) sposobnosti organizacije, da zbere najvišji delež pravic, ki pripadajo avtorjem.
- (135) Interes, ki ga imajo imetniki pravi za povečano konkurenco med kolektivnimi organizacijami, ni zgolj teoretična hipoteza. Na primer, leta 1998 je francoski imetnik pravic (skupina „Daft Punk“) želel prenesti samo nekatere kategorije svojih avtorskih pravic na SACEM in samo za svoje domače ozemlje (Francijo). Organizacija SACEM je menila, da je prošnja nezdržljiva z njenim statutom, in jo je zato zavrnila. Po pritožbi glasbene skupine je Komisija menila, da bi lahko zavrnitev organizacije SACEM pomenila zlorabo prevladujočega položaja. V skladu s tem je organizacija SACEM spremenila svoj statut in odprla možnost svojim imetnikom pravic, da posamično upravljajo določene kategorije svojih pravic ali da jih prenesejo na drugo kolektivno organizacijo¹⁰⁵.
- (136) Kolektivne organizacije bi lahko imele interes tudi za konkurenco pri vpisu avtorjev, saj bi to lahko imelo pozitiven učinek na njihov skupni promet, ki je osnova za upravne pristojbine, ki jih zaračunavajo. Če ne bi bilo klavzule o članstvu, bi bile kolektivne organizacije manj omejene pri konkuriranju za vpis imetnikov pravic.
- (137) Sklep tega je, da bi se konkurenca med kolektivnimi organizacijami na trgu storitev upravljanja avtorskih pravic za imetnike pravic okrepila, če ne bi bilo klavzule o članstvu. Poleg tega bi se lahko v odsotnosti omejitev članstva kolektivne organizacije pogajale neposredno s člani drugih kolektivnih organizacij in bi torej lahko poskusile oblikovati svoj lasten „splošni“ repertoar ali vsaj repertoarje, ki bi bili bolj raznoliki kot samo nacionalni repertoarji, ker bi vključevali dela avtorjev iz različnih držav. Omejitve torej ustvarjajo umetno odvisnost med kolektivnimi organizacijami, ker so popolnoma nacionalni repertoarji, čeprav so pomemben del repertoarja katere koli organizacije, redko komercialno privlačen proizvod za komercialne uporabnike.

---

¹⁰³ Glej točko 14 odgovora organizacije STIM na obvestilo o nasprotovanju.

¹⁰⁴ Rezultati zahteve po podatkih, ki je bila poslana kolektivnim organizacijam iz EGP septembra 2006, kažejo, da upravne pristojbine, ki jih zaračunavajo kolektivne organizacije, segajo od 10 % do 27 % zbranih pravic.

¹⁰⁵ Odločba Komisije v zadevi COMP/C2/37.219 Banghalter in Homem Christo (Daft Punk) proti SACEM z dne 12.8.2002.

7.5. Izključno zastopanje

7.5.1. Splošne ugotovitve

- (138) Nekatere članice EGP CISAC so postavile trditev, da so sporazumi o vzajemnem zastopanju med kolektivnimi organizacijami pogodbe o zastopstvu in zato ne spadajo v področje uporabe člena 81(1) Pogodbe. Te trditve ni mogoče sprejeti. Prvič, samo obveznosti, ki so sestavni del pogodbe o zastopstvu ne spadajo v področje uporabe člena 81(1)¹⁰⁶. Dogovor, da je pooblastilo za izdajo dovoljenj dodeljeno na izključni osnovi, ali izvajanje usklajenega ravnanja v zvezi z omejitvami na ozemlju, na katerem lahko kolektivna organizacija izdaja dovoljenja, zagotovo nista zajeta v teh dolžnostih. Drugič, kolektivna organizacija običajno nima nadzora nad „cenami“ (licenčninami), ki jih zaračunava kolektivna organizacija, ki izvaja pooblastilo; slednja zaračunava enake tarife za licenčnine kot za lasten repertoar.
- (139) Tretjič, pogodbe o zastopstvu zajemajo okoliščine, v katerih ima zastopnik pooblastilo za to, da se pogaja v imenu druge osebe, ki je sama odgovorna za tveganja, povezana s sklenjenimi pogodbami in naložbami, ki se nanašajo na posamezni trg¹⁰⁷. Kolektivne organizacije na primer investirajo v elektronsko obdelavo velike količine podatkov v zvezi z upravljanjem ali nadzorom uporabe teh pravic v novih aplikacijah (npr. spletne glasbene storitve). Za tveganja, povezana s temi naložbami, so odgovorne kolektivne organizacije, ki izvedejo tovrstne naložbe, in ne njihovi partnerji v vzajemnem sistemu, ki na njih prenesajo pravice. Četrto, članice EGP CISAC so v okviru razprave o področju uporabe člena 6(II) CISAC vzorčne pogodbe izjavile, da kolektivna organizacija, ki daje pooblastilo, sploh ne more vplivati na delo kolektivne organizacije, ki pooblastilo izvaja, tako da ji na primer ne more dajati nikakršnih navodil¹⁰⁸. Zdi se, da je to v nasprotju s trditvijo, da je kolektivna organizacija, ki izvaja pooblastilo, samo zastopnik druge kolektivne organizacije. Petič, Sodišče je v sodbi Lucazeau jasno potrdilo uporabo člena 81(1) za sporazume o vzajemnem zastopanju, kadar določajo izključnost, ali za usklajena ravnanja, ki bi imela enak cilj ali učinek.

7.5.2. Člen 1 vzorčne pogodbe CISAC: klavzula o izključnosti

- (140) Člen 1 vzorčne pogodbe CISAC je do maja 1996¹⁰⁹ določal, da se vzajemno zastopanje repertoarjev izvaja na izključni osnovi. Ta izključnost omejuje konkurenco in vodi v izločitev konkurence kolektivnih organizacij, katerim je dodeljena izključnost, na domačem trgu, če nobena druga kolektivna organizacija ne sme izdajati dovoljenj za zadevni repertoar za izkoriščanje na ozemlju te kolektivne organizacije. Na primer, če organizacija KODA dodeli danski repertoar organizaciji SGAE za izdajanje dovoljenj v Španiji na izključni osnovi, s tem organizaciji SGAE ne zagotavlja samo, da danski repertoar ne bo za izkoriščanje v Španiji dodeljen nobeni drugi kolektivni organizaciji, temveč tudi, da sama organizacija KODA v Španiji ne bo izdajala dovoljenj za lasten repertoar in zato ne bo dovolila neposrednega dostopa

---

¹⁰⁶ Glej Obvestilo Komisije „Smernice o vertikalnih omejitvah“, UL C 291, 13.10.2000, str. 1–44, odstavek 18.

¹⁰⁷ Glej Obvestilo Komisije „Smernice o vertikalnih omejitvah (2000/C 291/01)“, v odstavku 12 in naslednjih.

¹⁰⁸ Glej oddelek 7.5.3.

¹⁰⁹ Od takrat naprej konfederacija CISAC svojim članicam iz EGP ni več predlagala uporabe izključnega sporazuma o vzajemnem zastopanju na podlagi člena 1 svoje vzorčne pogodbe.

do svojega repertoarja. Klavzula o izključnosti torej ovira konkurenco na dveh ravneh: (i) konkurenco na trgu upravnih storitev, ki jih kolektivne organizacije zagotavljajo druga drugi; in (ii) konkurenco na trgu izdajanja dovoljenj.

- (141) Na trgu za upravne storitve drugim kolektivnim organizacijam je vsaki kolektivni organizaciji zagotovljeno, da na njenem ozemlju ne bo pooblaščen nobena druga kolektivna organizacija. V skladu s tem nobena druga kolektivna organizacija ne bo mogla izdajati večrepertoarnih dovoljenj (dejansko nobenega dovoljenja) za izkoriščanje na tem ozemlju, ne glede na to, ali se uporabniki nahajajo na tem ozemlju ali ne. Omejitev se torej v enaki meri nanaša na trg izdajanja dovoljenj, saj se uporabniki soočajo z monopolno kolektivno organizacijo v vsaki državi in morajo, ne glede to, kje se nahajajo sami, pridobiti enoozemeljsko dovoljenje od vsake kolektivne organizacije, če se šteje, da se delo, ki je zaščiteno z avtorskimi pravicami, uporablja v več državah. Klavzula o izključnosti omejuje konkurenco, saj kolektivne organizacije ne konkurirajo med sabo na podlagi istega tujega repertoarja, za upravljanje katerega bi bile lahko hkrati pooblaščen.
- (142) Zato dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju, če vključujejo klavzule, podobne členu 1 vzorčne pogodbe CISAC, kakor je bila ubesedena do maja 1996, omejujejo konkurenco, kar je v nasprotju s členom 81(1) Pogodbe in členom 53(1) Sporazuma EGP.
- (143) Članice EGP CISAC tega elementa obvestila o nasprotovanju niso izpodbijale in so v svojih pisnih odgovorih ter na ustnem zaslišanju priznale, da je klavzula o izključnosti v nasprotju s pravili ES o konkurenci, kakor jo razlagata sodbi Sodišča v zadevah *Tournier in Lucazeau*. Stališče naslovnikov obvestila o nasprotovanju se lahko povzame v odgovoru konfederacije CISAC: „(Pravni in zakonodajni) odbor je navedel, da v skladu z zakonodajo ES o konkurenci te organizacije avtorjev ne bi mogle pridobiti izključnih pooblastil od tujih organizacij avtorjev“¹¹⁰.
- (144) Upošteva se, da 12 let po tem, ko je maja 1996 konfederacija CISAC svojim članicam iz EGP priporočila, naj se izogibajo uporabi kakršne koli klavzule o izključnosti v svojih sporazumih o vzajemnem zastopanju, in 19 let po sodbah *Tournier in Lucazeau* večina članic EGP CISAC še ni spremenila svojih sporazumov o vzajemnem zastopanju v skladu s tema sodbama, čeprav so vse priznale, da je klavzula o izključnosti v nasprotju s pravili ES o konkurenci

7.5.3. Člen 6(II) vzorčne pogodbe CISAC

- (145) Komisija je v svojem obvestilu o nasprotovanju menila, da so se na podlagi člena 6(II) vzorčne pogodbe CISAC članice EEA CISAC sporazumele, da ne bodo delovale na ozemlju druge kolektivne organizacije. Komisija je menila, da člen 1 in člen 6(II) popolnoma ščitita izključno in vzajemno zastopanje¹¹¹. Kakor je pojasnjeno v uvodni izjavi 78, je Sodišče v svojih predhodnih odločbah v zadevah *Tournier in Lucazeau* jasno izrazilo, da obstajajo pomisleki glede konkurence, če kolektivne organizacije ne bodo dovolile dostopa do svojih repertoarjev uporabnikom zunaj njihovih domačih ozemelj.

---

¹¹⁰ Glej odstavek 111 nezaupne različice odgovora konfederacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.

¹¹¹ Glej odstavke 29, 91 in 92 obvestila o nasprotovanju.

- (146) Konfederacija CISAC in večina članice EEA CISAC so odgovorile, da si je Komisija člen 6(II) popolnoma narobe razlagala. Te odgovore lahko povzamemo z navedbo stališča organizacije SACEM: „Cilj člena 6(II) je zgolj zagotavljanje razumne uporabe našega vzajemnega sporazuma. Ko je neka kolektivna organizacija pooblaščenca za upravljanje repertoarja druge organizacije na svojem ozemlju, lahko to pooblastilo izvaja le organizacija, ki je pooblaščenca. Z drugimi besedami, pooblaščenca organizacija je zadolžena za pogajanje z uporabniki ... Toda treba je poudariti, da to pravilo organizaciji, ki je dala pooblastilo drugi organizaciji, ne prepoveduje, da bi pod lastnimi pogoji in ne glede na to pooblastilo neposredno izdajala dovoljenja uporabnikom, ki imajo sedež na ozemlju druge“¹¹².
- (147) Zdi se, da se s tem odgovorom v veliki večini strinjajo konfederacija CISAC in članice EGP CISAC. Na primer, organizacija PRS je v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju pojasnila, da: „organizacija PRS meni, da je Komisija popolnoma napačno razumela člen 6(II) vzorčne pogodbe CISAC ... Kot razume organizacija PRS, ta klavzula enostavno pomeni, da ne bo posegala v možnost druge kolektivne organizacije, da izdaja dovoljenja“¹¹³.
- (148) Toda to stališče je v nasprotju z drugimi deli dokumentacije v dosjeju Komisije. Zdi se, da je v pismu, ki ga je organizacija PRS poslala organizaciji SACEM 3. januarja 2006, predstavila popolnoma drugačno razlago člena 6(II): organizacija PRS piše organizaciji SACEM, da jih je razlaga, ki jo je slednja uporabila v svojem pismu z dne 4. novembra 2005 „začudila“ ter da „ne razumejo njenih navedb“. Organizacija PRS podarja tudi, da člen 6(II) „vsebuje zelo široko obveznost, da se organizacija vzdrži posegov v ozemlje druge organizacije v zvezi s pooblastilom ... možna je napačna razlaga, da zanika ali je v nasprotju z neizključno naravo pogodbe“¹¹⁴. To pismo, ki ni v skladu s pojasnilom, ki ga je organizacija PRS dala v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju, navaja, da je člen 6(II) dejansko mogoče razumeti kot klavzulo, ki omogoča določeno stopnjo zaščite za kolektivne organizacije na njihovih domačih ozemljih za upravljanje zadevnih tujih repertoarjev in da jih kolektivne organizacije zares razlagajo na tak način.
- (149) Stališču konfederacije CISAC in organizacije SACEM prav tako nasprotuje organizacija SOZA, ki v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju meni, da je člen 6(II) „zgolj usklajevalna in logična“ določba, saj „bi bilo kakršno koli zastopanje pri uveljavljanju pooblaščenih pravic, ki omogoča vzporedno delovanje zastopane in zastopnika ter drugih zastopanih strank, nejasno in bi vodilo v pravno negotovost“¹¹⁵.
- (150) Konfederacija CISAC je izjavila, da so sporazumi o vzajemnem zastopanju, ki so jih podpisale organizacije IMRO in BUMA, STIM in BUMA ter SABAM in BUMA vsebovale določbo v svojih klavzulah v členu 1, s katerimi je organizacija za izdajanje dovoljenj ostala upravičena do neposrednega izdajanja dovoljenj za svoj repertoar na

---

¹¹² Glej zlasti pismo, ki ga je organizacija SACEM poslala organizaciji PRS 4. 11.2005. To pismo je priloženo k nezaupni različici odgovora organizacije SACEM na obvestilo o nasprotovanju.

¹¹³ Glej odstavek 33 nezaupne različice odgovora konfederacije PRS na obvestilo o nasprotovanju z dne 14. 4. 2006.

¹¹⁴ Glej pismo organizacije PRS organizaciji SACEM z dne 3. 1.2006. To pismo je priloženo k nezaupni različici odgovora organizacije SACEM na obvestilo o nasprotovanju.

¹¹⁵ Glej oddelek 2.3.1. e) odgovora organizacije SOZA na obvestilo o nasprotovanju.

ozemlju prejemnika dovoljenja¹¹⁶. Komisija je o tej informaciji obveščena, vendar ugotavlja, da je konfederacija CISAC (ali druge stranke) predstavila zelo omejeno število sporazumov o vzajemnem zastopanju, ki vsebujejo tako določbo. Zato se ne more šteti, da je ta določba posledica splošne prakse kolektivnih organizacij. Poleg tega je dodajanje takšne določbe znak, da so te kolektivne organizacije menile, da je treba vprašanje pojasniti z vidika razlage člena 6(II) kot klavzule, ki dodeljuje ali okrepi izključnost.

- (151) Poleg tega so nekatere članice EGP CISAC konec leta 2005 in v letu 2006 (pred pošiljanjem obvestila o nasprotovanju in po njem) začele namigovati, da bi morale druge članice EGP CISAC člen 6(II) izbrisati, če bi želele delovati v skladu s pravili Skupnosti o konkurenci. Na primer, organizacija BUMA je 20. marca 2006 poslala pismo vsem ostalim članicam EGP CISAC, v katerem jih je pozvala, da umaknejo člen 6(II) iz svojih sporazumov o vzajemnem zastopanju¹¹⁷. Tudi organizacije SGAE, SIAE¹¹⁸, STIM¹¹⁹ in EAU¹²⁰ so drugim članicam EGP CISAC poslale podobna pisma. Umaknitev klavzule so sprejele nekatere članice EGP CISAC, in sicer: AEPI, AKKA-LAA, AKM, Artisjus, EAU, GEMA, LATGA-A, OSA, PRS, SAZAS, SOZA, SPA, STEF, STIM, TONO, ZAIKS.
- (152) Komisija je seznanjena z dogovorom, v skladu s katerim in ne glede na njegovo nejasno ubeseditev se člen 6(II) ne bi smel razlagati, kot da določa kakršno koli obliko izključnosti. Komisija prav tako upošteva dejstvo, da so nekatere stranke začele umikati člen 6(II) iz svojih sporazumov o vzajemnem zastopanju. Komisija zato ne bo posegala v zvezi s to določbo, če jo konfederacija CISAC in njene članice iz EGP razumejo tako, da ne pomeni drugega kot to da kolektivna organizacija ne bo vplivala na možnost druge organizacije, da izdaja dovoljenja, ter da se ta klavzula ne razlaga, kot da kakor koli omejuje možnost prve organizacije, da izdaja neposredna dovoljenja, ki zajemajo njen lasten repertoar.

7.6. Ozemeljska razmejitev pooblastila za izdajo dovoljenj

- (153) Ta oddelek zajema upravljanje in izdajo dovoljenj pravic za javno izvajanje za spletno, satelitsko in kabelsko izkoriščanje glasbenih del.
- (154) Ozemeljska razmejitev se odraža v dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju, ki so jih sklenili vsi naslovniki izjave o nasprotovanju¹²¹. Na podlagi člena 1 vzorčne

---

¹¹⁶ Navedeni stavek se glasi: „BUMA si pridržuje pravico, da izdaja zgoraj navedena dovoljenja neposredno na ozemlju organizacije IMRO ...“. (Glej opombo 86 odgovora konfederacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.)

¹¹⁷ Izvodi pisem so priloženi k odgovoru organizacije BUMA na obvestilo o nasprotovanju. V tem pismu je organizacija BUMA zapisala: „Odločili smo se, da ne bomo nasprotovali ugotovitvam Komisije ... člen 6(II) bomo šteli kot nič in ga izbrisali iz sporazuma“.

¹¹⁸ Glej stran 10 odgovora organizacije SIAE na obvestilo o nasprotovanju.

¹¹⁹ V pismu z dne 8.3.2006 je organizacija STIM pisala organizaciji SIAE, da „glede člena 6(II) ne vidimo nobenega razloga, zakaj bi obdržali to klavzulo. Glede na neizključno naravo našega vzajemnega sporazuma ta klavzula v nobenem primeru ni pomembna“. V standardnem pismu, ki jih je organizacija STIM poslala drugim strankam, je zapisala: „Člena 6(II) in 11(II) štejemo kot nična. Zato se te klavzule niso uporabljale“ (glej na primer pismo, ki je bilo 8. 3.2006 poslano organizaciji BUMA).

¹²⁰ Glej točko 3.2 odgovora organizacije EAU na obvestilo o nasprotovanju.

¹²¹ Glej odgovore na zahtevo Komisije po podatkih z dne 11.3.2005. Vsi naslovniki uporabljajo člen 1 vzorčne pogodbe CISAC in vzajemno prenesajo svoje repertoarje za ozemlje druge kolektivne organizacije. Organizacija PRS uporablja svojo posebno vzorčno pogodbo, ki prav tako vključuje

pogodbe CISAC izdajatelj dovoljenja omejuje prenos svojega repertoarja na ozemlje prejemnika dovoljenja, kakor je opredeljeno v členu 6(I). Pri izvajanju vzorčne pogodbe so vse kolektivne organizacije opredelile ozemlje v EGP tako, da ustreza domačemu ozemlju prejemnika dovoljenja zadevnega dvostranskega sporazuma. Opredeljeno ozemlje kolektivne organizacije nikoli ne sega na domače ozemlje druge kolektivne organizacije. Vsaka kolektivna organizacija torej omejuje svoje pooblastilo za izdajanje dovoljenj na svoje domače ozemlje¹²².

- (155) Ta oddelek najprej prouči, zakaj bi se ta vzporedna praksa kolektivnih organizacij morala šteti kot usklajeno ravnanje (oddelek 7.6.1.). Drugič, pojasnjeno je, zakaj to ravnanje omejuje konkurenco. Konfederacija CISAC in članice EGP CISAC so predstavile številne argumente, s katerimi so želele ovreči predhodno ugotovitev, da bi to ravnanje pomenilo kršitev člena 81(1) Pogodbe (oddelek 7.6.2.). V večini primerov ni jasno, ali naslovniki nasprotujejo obstoju usklajenega ravnanja ali omejevanja konkurence. Zaradi pojasnitve so nekatere trditve obravnavane v oddelku 7.6.1 o obstoju usklajenega ravnanja, čeprav bi se lahko nekatere nanašale tudi na oddelek 7.6.2. Kot je prikazano v teh oddelkih, se nobena od trditev nasprotovanja, ki so jih predstavile članice EGP CISAC, ne zdi prepričljiva.

7.6.1. *Vzporedna ozemeljska razmejitev pomeni usklajeno ravnanje*

- (156) Treba je opozoriti, da dejstvo, da vsi sporazumi o vzajemnem zastopanju vsebujejo klavzulo, ki omejuje pooblastilo kolektivne organizacije na ozemlje, na katerem ima sedež, ni posledica običajnih konkurenčnih razmer. Te klavzule temeljijo na vzorčni pogodbi CISAC in so omejene na to, da enotno opredeljujejo ustrezno ozemlje kot domače ozemlje zadevne kolektivne organizacije. Zato teh klavzul ni mogoče preprosto pojasniti z neodvisnim ravnanjem, ki so ga spodbudile tržne sile. Z usklajevanjem njihovega ravnanja na podlagi vzorčne pogodbe CISAC se tveganja konkurence nadomestijo s praktičnim sodelovanjem med članicami EGP CISAC.
- (157) Zaradi tega skupnega pristopa pod pokroviteljstvom konfederacije CISAC je vsaki sodelujoči kolektivni organizaciji zagotovljena določena stopnja gotovosti, da ozemeljske razmejitve ne bodo vzajemno sprejele le druge kolektivne organizacije, temveč da se bo izvajala tudi v vseh dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju, ki so jih podpisale članice EGP CISAC¹²³. Ta gotovost je tudi posledica medsebojne odvisnosti vseh članic EGP CISAC, ki so zlasti na področju aplikacij brez zunanje povezave. Za upravljanje pravic v tem sektorju so potrebne lokalne nadzorne mreže. Za izdajanje dovoljenj in zbiranje licenčnin v tujini je torej v zvezi z najbolj tradicionalnimi aplikacijami brez zunanje povezave vsaka kolektivna organizacija odvisna od drugih kolektivnih organizacij. Vsaka kolektivna organizacija, ki ne bi bila pripravljena ohranjati zgodovinske razdelitve trga na področju spletnih pravic, bi lahko tvegala izgubo podpore pri upravljanju pravic brez zunanje povezave. To omogoča discipliniranje kolektivnih organizacij, ki razmišljajo, da bi se odmaknile od usklajenega pristopa.
- (158) Obstoj usklajenega ravnanja podpirajo številni elementi, ki bodo podrobneje proučeni v odgovoru na argumente naslovnikov obvestila o nasprotovanju. Kolektivne

---

podobno ozemeljsko razdelitev (glej oddelka z naslovom „Upravljanje“ in „Dodelitev“ v njeni pogodbi „ABCD2“).

¹²² Glej točko 102 obvestila o nasprotovanju.

¹²³ Glej odstavek 104 obvestila o nasprotovanju.

organizacije razpravljajo o standardizaciji svojih vzorčnih pogodb v okviru CISAC. Vprašanje ozemeljske razmejitve vzajemnih pooblastil, zlasti za nove oblike izkoriščanja, je bilo predmet večstranskih razprav med kolektivnimi organizacijami, kakor izkazuje Sporazum iz Santiaga. To vzporedno ravnanje je treba oceniti glede na prejšnje stanje, pri katerem so se vzajemni sporazumi odobrili na izrecno izključni podlagi. Izbris izrecne izključnosti ni privedel do nikakršne dejanske spremembe v ravnanju kolektivnih organizacij. Poleg tega je vzporedno ravnanje močan dokaz usklajenega ravnanja, razen če obstajajo drugi razlogi, ki bi lahko pokazali, da razdelitev trga izvira iz samostojnega vedenja na trgu. Kot bo prikazano v nadaljevanju, v tej zadevi to ne velja.

7.6.1.1. Ozemeljska narava avtorskih pravic ne pojasnjuje ozemeljskih omejitev

- (159) Nekateri članice EGP CISAC trdijo, da je ozemeljska razmejitev del posebne vsebine tovrstne pravice intelektualne lastnine. Izključitev ozemeljskega vidika bi torej vplivala na vsebino takšne pravice¹²⁴.
- (160) Toda zaradi ozemeljske navezanosti avtorskih pravic ni potrebna nacionalna razdelitev pravic za namene upravljanja v tujini na strogo nacionalni podlagi. Dejstvo, da nacionalne zakonodaje opredeljujejo avtorsko pravico ter obseg njene zaščite in posledice kršitev, ne pomeni, da mora vsa dovoljenja v določeni državi izdati že prisotna nacionalna kolektivna organizacija. Avtorji svoje pravice dodelijo kolektivnim organizacijam večinoma za izkoriščanje po vsem svetu. Brez klavzul o izključnosti v sporazumih o vzajemnem zastopanju bi bila torej vsaka kolektivna organizacija upravičena do izdajanja dovoljenj po vsem svetu za repertoar svojih članov. Prejšnji Sporazum iz Santiaga o večozemeljskem večrepertoarnem izdajanju dovoljenj ali domnevna trditev, da lahko kolektivne organizacije izdajajo dovoljenja za svoj repertoar na večozemeljski osnovi, kažeta, da ni nikakršne pravne ali praktične zahteve, da bi lahko na ozemlju izkoriščanja dovoljenja za avtorske pravice izdajale samo kolektivne organizacije, ki so tam.

7.6.1.2. V okviru satelitskega prenosa ravnanja 24 članic EGP CISAC ni mogoče upravičiti z zakonodajnimi določbami in Sydneyjski sporazum ni primeren odgovor na nasprotovanja

(a) Zakonodajne določbe ne upravičujejo ravnanja 24 članic EGP CISAC

- (161) Številni naslovniki trdijo, da je Komisija napačno razumela Direktivo 93/83/EGS. Trdijo, da ta direktiva „določa, da veljajo pravila o avtorski pravici države članice, v kateri je usmerjevalna postaja“¹²⁵. Zdi se, da članice EGP CISAC zato menijo, da Direktiva navaja, da samo kolektivna organizacija, ki se nahaja v državi članici, v kateri je usmerjevalna postaja, lahko izdaja dovoljenja za satelitski prenos. Po navedbah nekaterih članic EGP CISAC bi moral biti sistem, ki ga je vzpostavila konfederacija CISAC, skladen z zakonodajo Skupnosti¹²⁶, hkrati pa bi bil tudi primeren odgovor na nasprotovanja, ki jih je Komisija izrazila v zvezi z ozemeljskimi omejitvami¹²⁷.

---

¹²⁴ Glej na primer odstavek 48 nezaupne različice odgovora organizacije PRS na obvestilo o nasprotovanju.

¹²⁵ Glej na primer odstavek 8 nezaupne različice odgovora organizacije PRS na obvestilo o nasprotovanju.

¹²⁶ Glej odstavek 9 nezaupne različice odgovora organizacije PRS na obvestilo o nasprotovanju.

¹²⁷ Glej odstavek 47 odgovora konfederacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.

- (162) Razlage Direktive 93/83/EGS, ki so jo podali naslovniki obvestila o nasprotovanju, ni mogoče sprejeti. Direktiva ne določa, da je veljavna zakonodaja države članice, v kateri je usmerjevalna postaja. Direktiva 93/83/EGS podrobno določa, da priobčitev javnosti pomeni dejanje s katerim se pošlje signal kot nosilec programa v neprekinjeno komunikacijsko verigo, ki vodi k satelitu in nazaj na zemljo¹²⁸. Zaradi tega velja zakonodaja države članice, v kateri pride do te priobčitve¹²⁹. Toda to dejanje se ne začne samodejno z usmeritvijo povezave. Priobčitev je lahko na primer signal, ki ga televizijski studio pošlje usmerjevalni radijski postaji. Televizijski studio in radijska postaja se morda ne nahajata v isti državi članici. V tem primeru velja zakonodaja države članice, v kateri se nahaja televizijski studio.
- (163) Poleg tega tudi v primeru, da je usmerjevalna postaja kraj, od koder se začne priobčitev, to še vedno ne pomeni, da je kolektivna organizacija, ki ima sedež v državi, v kateri se usmerjevalna postaja nahaja, edina pooblaščenca za izdajanje dovoljenja. Dejansko je v Direktivi 93/83/EC določena veljavna zakonodaja za satelitsko izkoriščanje avtorsko-pravno zaščitenih del. Dejstvo, da velja zakonodaja določene države članice, ni pomembno pri odločitvi o tem, katera kolektivna organizacija lahko izda dovoljenje. To pomeni le, da je v primerih sporov treba razrešiti spor v skladu z veljavno zakonodajo. Ta zakonodaja morda sploh ni zakonodaja ozemlja, na katerem se nahaja kolektivna organizacija, kar se zgodi vedno, kadar dovoljenje izda kolektivna organizacija, ki se ne nahaja na kraju, kjer se začne priobčitev. Upoštevano je, da niti konfederacija CISAC niti članice EGP CISAC niso pojasnile, zakaj bi morala biti kolektivna organizacija, ki se nahaja znotraj območja sprejema satelita, edina, ki bi lahko izdala dovoljenje za satelitsko izkoriščanje glasbenih del. Treba je opozoriti, da Direktiva 93/83/EGS ne pomeni in ne more pomeniti, da je samo ena kolektivna organizacija upravičena do izdajanja dovoljenj za satelitsko izkoriščanje; takšna določba bi bila v nasprotju s Pogodbo ES, zlasti s členom 49 Pogodbe, ki vzpostavlja načelo svobode opravljanja storitev in ki je ena od pravnih podlag Direktive 93/83/EGS.

(b) „Sydneyjski“ sporazum ni primeren odgovor na nasprotovanja

- (164) V zvezi s satelitskim izkoriščanjem so konfederacija CISAC in nekatere članice EGP CISAC¹³⁰ v svojih odgovorih na obvestilo o nasprotovanju dejale, da je t. i. „Sydneyjski“ sporazum, ki je bil podpisan med članicami konfederacije CISAC, sestavni del vzorčne pogodbe CISAC ter razširja pravice iz člena 1 vzorčne pogodbe CISAC na vse države na območju sprejema satelita. V skladu s členom 2(III) vzorčne pogodbe CISAC lahko, kadar območje sprejema satelita zajema več držav, kolektivna organizacija, ki se nahaja v državi, v kateri je satelitska usmerjevalna postaja, izda dovoljenje, ki zajema celotno območje sprejema satelita. „Sydneyjski“ sporazum ponuja tri možne formule:

(a) v skladu s prvo formulo kolektivne organizacije skupaj dovolijo kolektivni organizaciji, ki izdaja dovoljenja in se nahaja v državi, v kateri je usmerjevalna postaja, da ponudi dovoljenje za satelitski prenos, ki zajema celotno območje sprejema satelita;

---

¹²⁸ Glej člen 1(2)(a) Direktive 93/83/EGS.

¹²⁹ Glej člen 1(2)(b) Direktive 93/83/EGS.

¹³⁰ GEMA, PRS, SACEM, SGAE, SIAE, STIM in ZAIKS.

- (b) v skladu z drugo formulo kolektivne organizacije skupaj dovolijo kolektivni organizaciji, ki izdaja dovoljenja in se nahaja v državi, v kateri je usmerjevalna postaja, da ponudi dovoljenje za satelitski prenos, ki zajema celotno območje sprejema satelita, vendar ob predhodnem privoljenju kolektivnih organizacij, ki delujejo na območju sprejema;
- (c) v skladu s tretjo formulo kolektivne organizacije skupaj dovolijo kolektivni organizaciji, ki izdaja dovoljenja in se nahaja v državi, v kateri je usmerjevalna postaja, da ponudi dovoljenje za satelitski prenos, ki zajema celotno območje sprejema satelita, vendar ob predhodnem posvetu s kolektivnimi organizacijami, ki delujejo na območju sprejema.
- (165) Komisija je seznanjena s členom 2(III) vzorčne pogodbe CISAC, o kateri so se članice konfederacije CISAC sporazumele v Sydneyjskem sporazumu¹³¹, vendar meni, da ne ponuja ustreznega odgovora na nasprotovanja, povezana z usklajenim ravnanjem v zvezi z ozemeljsko razmejitvijo. Kakor je bilo pojasnjeno v uvodnih izjavah 161-162, mora v skladu z Direktivo 93/83/EGS radiodifuzijska hiša pridobiti samo eno dovoljenje za izkoriščanje pravic na celotnem območju sprejema satelita. Veljavna zakonodaja, ki ureja dovoljenja, bo zakonodaja države, v kateri se pošlje prvi signal (ponavadi usmeritvena povezava). Ker priobčitev poteka samo v tej državi članici EGP, je dovoljenje potrebno samo za to državo članico EGP. Posledično je Sydneyjski sporazum v zvezi s tem nepotreben in ni nujen za zagotovitev, da izdano dovoljenje zajema celotno območje sprejema satelita¹³².

7.6.1.3. Ravnanje se ne more šteti kot posledica posameznih tržnih odzivov

- (166) Ni mogoče domnevati, da je vzporedno ravnanje posledica posamične tržne dejavnosti. Vsaka kolektivna organizacija sporazum o vzajemnem zastopanju z vsako drugo kolektivno organizacijo, če bi rada zbrala vse repertoarje, ki so na voljo, in ponudila večrepertoarno dovoljenje. Toda ta enakopravna izmenjava repertoarjev ne bi smela preprečiti kolektivnim organizacijam, da dodelijo svoje pravice več kot eni kolektivni organizaciji za isto območje. Organizacija GEMA bi lahko na primer imela sporazum o vzajemnem zastopanju z organizacijama SACEM in SABAM, da bi v zameno pridobila tako francoske kot belgijske pravice za izkoriščanje v Nemčiji. To organizaciji GEMA ne bi preprečilo, da dodeli nemške pravice za združeni ozemlji Belgije in Francije obema organizacijama in s tem omogoči konkurenco med njima.
- (167) Kolektivne organizacije so zelo različne. Razlikujejo se glede učinkovitosti in upravnih stroškov ter po velikosti in številu del¹³³. Organizacija PRS (v Združenem

¹³¹ Ta odločba ne ocenjuje „Sydneyjskega“ sporazuma. Komisija si pridržuje pravico do proučitve tega sporazuma v smislu pravil o konkurenci.

¹³² To je zlasti dobro pojasnila organizacija KODA v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju: „Sporazumi o vzajemnem zastopanju ne razlikujejo med različnimi načini uporabe in zato zajemajo tudi oddajanje prek satelita, kabelsko retransmisijo in splet. Glede oddajanja prek satelita, je v Direktivi o satelitskem radiodifuznem oddajanju in kabelski retransmisiji (93/83/EGS) zapisano, da omejeno dejanje poteka v državi, v kateri je usmerjevalna postaja, kar pomeni, da lahko sestrške kolektivne organizacije izdajajo dovoljenja za repertoar organizacije KODA na celotnem območju sprejema satelita. Člen 1 Direktive o satelitskem radiodifuznem oddajanju in kabelski retransmisiji določa, da omejeno dejanje poteka le v državi, v kateri je usmeritvena postaja, in zato v vzajemnih sporazumih ni nujno imeti posebnih določb v zvezi s sateliti (poudarek dodan)“ (glej stran 8 odgovora organizacije KODA na obvestilo o nasprotovanju).

¹³³ Iz različnih zahtev po podatkih in javnih virov je razvidno, da se raven upravnih stroškov zelo razlikuje med članicami EGP CISAC (od 11 % do več kot 25 % v letu 2005). Ta velika razlika je vidna tudi v

kraljestvu) ima zelo velik mednarodni repertoar, veliko manjših kolektivnih organizacij pa ima manjše repertoarje, ki se večinoma uporabljajo nacionalno.

- (168) Kljub tem razlikam si vse kolektivne organizacije medsebojno omogočajo dostop do svojih repertoarjev na enakopravni osnovi. Glede na to, da kolektivne organizacije kažejo različne stopnje učinkovitosti, bi lahko bilo v njihovem interesu, da bi eno kolektivno organizacijo z zelo dobrimi izkazi pooblastile, da izdaja dovoljenja za izkoriščanje na ozemlju, večjem od tistega, na katerem se nahaja, ali da bi pooblastile več kolektivnih organizacij v nekaterih regijah, da bi s tem povečale obseg svojega izdajanja dovoljenj in s tem dohodke za svoje avtorje.
- (169) Pred pogajanjem o dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju je potekalo predhodno usklajevanje. Ko se je pojavilo vprašanje satelitske ali spletne uporabe, članice EGP CISAC niso preprosto poskušale poiskati rešitve v okviru svojih dvostranskih odnosov. Kot odziv na vse pomembnejšo vlogo spleta v EGP so na primer članice EGP CISAC uskladile svoja stališča in se dogovorile o t. i. Sporazumu iz Santiaga, ki so ga skupaj priglasile za morebitno izjemo na podlagi člena 81(3) Pogodbe. To, da so se odločile, da Sporazuma iz Santiaga, ki je spet privedel do stroge razmejitve na domača ozemlja, ne bodo podaljšale, še dodatno nakazuje na dejstvo, da članice EGP CISAC zares usklajujejo svoje ravnanje glede obsega dovoljenj za spletno uporabo. To zagotovo ne more biti neodvisno ravnanje samostojnih podjetij na trgu.
- (170) Nazadnje je treba opozoriti, da se je tudi v primerih, v katerih v dvostranske sporazume o zastopanju niso bile vključene nikakršne klavzule o izključnosti, v katerih se takšne klavzule domnevno niso uporabljale ali iz katerih so bile odstranjene, nadaljevalo ravnanje, da so kolektivne organizacije omejevale dovoljenja, ki jih izdajajo, na izkoriščanje samo na domačih ozemljih. To ravnanje je posledica daljšega obstoja ozemeljske razmejitve v klavzulah, ki posnemajo člen 6(I) vzorčne pogodbe CISAC. Sodišče je v sodbi *Lucazeau* izjavilo, da če se ravnanje ne spremeni, čeprav ni izrecnih klavzul o izključnosti, to lahko kaže na usklajeno ravnanje. Poleg tega je Sodišče razsodilo, da se ugotovljeno vzporedno ravnanje lahko šteje kot „močan dokaz“ za usklajeno ravnanje in posledično za usklajevanje, razen če obstajajo drugi razlogi, iz katerih je lahko razvidno, da je razdelitev trga posledica posameznega tržnega ravnanja¹³⁴.

7.6.1.4. Potreba po lokalni prisotnosti ne pojasnjuje sistematične razmejitve ozemlja na ozemlje države, v kateri ima sedež kolektivna organizacija

- (171) Naslovniki obvestila o nasprotovanju¹³⁵ so v svojih odgovorih na obvestilo o nasprotovanju in med ustnim zaslišanjem navedli, da je lokalna prisotnost nujna za nadzorovanje uporabe pravic. Eden od naslovnikov je navedel: „Ker je za uporabo avtorsko-pravno zaščitenega dela prek kabla, satelita ali spleta skoraj vedno potrebno lokalno preverjanje zunaj ozemlja, na katerem deluje organizacija avtorjev, je

---

vsoti zbranih pravic (od 3,4 milijona EUR do 823 milijonov EUR v letu 2005). Tudi drugi dejavniki kažejo na znatne razlike med kolektivnimi organizacijami. Primeri so časovno usklajevanje plačil med kolektivnimi organizacijami ali metoda izračuna in razdelitve avtorskega honorarja (bodisi izračun na sekundo bodisi prek rednih vzorcev).

¹³⁴ Združeni zadevi 110/88, 241/88 in 242/88 *François Lucazeau and others v Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM)* in drugi, [1989] Rec. 2811, odstavek 18.

¹³⁵ Glej npr. odstavek 54 nezaupne različice odgovora organizacije GEMA na obvestilo o nasprotovanju.

nemogoče, da bi avtorjeva organizacija izdala dovoljenje za uporabo svojega repertoarja zunaj svojega ozemlja (poudarek dodan¹³⁶). „Ne bi bilo realistično, da bi organizacije avtorjev s svojega domačega ozemlja nadzorovale zelo veliko število kablinskih ali spletnih operaterjev, ki delujejo v tujini“¹³⁷. „Nadzor na daljavo je neučinkovit. Finske organizacije avtorjev na primer ne bi imele nobenih drugih učinkovitih sredstev za nadzor nad fizičnimi dejanji izkoriščanja del svojih članov na Irskem“¹³⁸.

- (172) Te trditve temeljijo na predpostavki, da bi bila nujna geografska bližina med izdajateljem dovoljenja (namreč kolektivno organizacijo) in prejemnikom dovoljenja (namreč komercialnim uporabnikom). Nekatere članice EEA CISAC so poleg tega poudarile, da bi bile tožbe v zvezi s kršitvami avtorskih pravic njihovih avtorjev težavne in drage za vse kolektivne organizacije. Trdile so tudi, da je potrebno poznavanje lokalne zakonodaje.
- (173) V zvezi z bližino prejemnika dovoljenja sedanji sistem ne temelji na tovrstni bližini. Po sedanjem sistemu ozemeljska razdelitev pooblastil pomeni, da vsaka kolektivna organizacija izdaja dovoljenja za izkoriščanje na svojem ozemlju, ne glede na sedež prejemnika dovoljenja. Na primer, če je spletna stran namenjena za ozemlje Nemčije, bi bila za izdajo dovoljenja pooblaščen organizacija GEMA, čeprav ima podjetje, ki zagotavlja storitve na tej spletni strani, sedež v Franciji.
- (174) V zvezi s spletom, satelitom in kablensko retransmisijo obstajajo tehnične rešitve, ki omogočajo nadzor prejemnika dovoljenja, čeprav uporaba poteka zunaj domačega ozemlja kolektivne organizacije ali če se prejemnik dovoljenja nahaja zunaj domačega ozemlja kolektivne organizacije. Kolektivne organizacije so že vzpostavile prakse izdajanja dovoljenj, ki izkazujejo njihovo zmožnost, da nadzorujejo uporabo in uporabnike zunaj svojega domačega ozemlja in ki kažejo, da različne lokalne zakonodaje ne ovirajo večozemeljskega izdajanja dovoljenj. Poleg tega je večina članic EGP CISAC trdila (v okviru razprave o nasprotovanjih v zvezi s členom 6(II) vzorčne pogodbe CISAC in njegovega izvajanja), da lahko izdajajo večozemeljska dovoljenja.
- (175) V zvezi z zmedo, ki naj bi nastala, kadar bi lahko en uporabnik pridobil dovoljenja od drugih kolektivnih organizacij, in učinkom, ki bi ga to imelo na izvajanje dejavnosti nadzora na trgu ter iskanja nedovoljene uporabe glasbe, bi bilo treba poudariti, da bi komercialni uporabnik moral dokazati, če bi se to od njega zahtevalo, da je pridobil dovoljenje za izkoriščanje, in bi zato moral opredeliti obseg dovoljenja ter kolektivno organizacijo, ki je dovoljenje izdala. Po navedbah nekaterih članic EGP CISAC je že zdaj možno v določenih okoliščinah dobiti dovoljenje od druge kolektivne organizacije (npr. neposredno izdajanje dovoljenja kolektivne organizacije za njen lasten repertoar).

---

¹³⁶ Ta trditev je v nasprotju z izjavami nekaterih kolektivnih organizacij v zvezi s pomenom člena 6(II) vzorčne pogodbe CISAC. Obstajajo trditve, da člen 6(II) kolektivnim organizacijam ne preprečuje izdajanja dovoljenj, ki zajemajo njihov repertoar zunaj njihovega domačega ozemlja. Nekatere kolektivne organizacije trdijo, da lahko izdajo takšno dovoljenje, vendar samo nekaterim svojim domačim komercialnim uporabnikom. Toda to vsaj kaže, da kolektivne organizacije formalno gledano lahko izdajajo večozemeljska dovoljenja. Glej na primer točki 17 in 183 nezaupne različice odgovora organizacije SGAE na obvestilo o nasprotovanju.

¹³⁷ Glej odstavek 198 nezaupne različice odgovora konfederacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.

¹³⁸ Glej odstavek 198 nezaupne različice odgovora konfederacije CISAC na obvestilo o nasprotovanju.

- (176) V zvezi s povezavo med sodnimi postopki in uveljavljanjem bi bilo treba najprej pokazati razliko med nadzorom nad trgovino na splošno, v smislu nedovoljene uporabe dela, zaščenega z avtorskimi pravicami, in nadzorom nad dejavnostmi prejemnika dovoljenja, da bi se zagotovilo, da deluje v skladu z dovoljenjem ter plačuje ves avtorski honorar, ki pripada avtorju. Vsakič ko kolektivna organizacija izda večozemeljsko dovoljenje za svoj repertoar, je že odvisna od učinkovitega nadzora zunaj svojega domačega ozemlja. Ker se izkoriščanje lahko izvaja v tujini (dejansko morda kjer koli na svetu), je lahko zaradi nedovoljene uporabe v nasprotju z dovoljenjem v drugi državi potrebno ukrepanje v tej drugi državi.
- (177) Drugič, povsem možna je ločitev med sodnim postopkom in uveljavljanjem. V primerih sodnih postopkov sta nujna geografska bližina in dobro lokalno poznavanje države, v kateri se nahaja uporabnik. Toda kadar koli kolektivne organizacije izdajo dovoljenje podjetju, ki se nahaja v drugi državi, lahko trenutno tak sodni postopek sproži druga oseba, na primer lokalna kolektivna organizacija. Zato izdajanje dovoljenja ni neločljivo povezano z možnostjo, da izdajatelj dovoljenja začne sodni postopek v drugi državi.
- (178) Tretjič, med ustnim zaslišanjem so bile postavljene trditve, da ni nujno, da dejavnosti spremljanja, revizije in kontrole v spletnem okolju izvaja sam izdajatelj dovoljenja na vsakem od ozemelj, ki jih zajema dovoljenje. Organizacija SABAM je pojasnila, da je možno prilagoditi vzorčno pogodbo CISAC in obstoječo mrežo sporazumov o vzajemnem zastopanju. Na podlagi modela, ki ga je predlagala organizacija SABAM, bi lahko kolektivna organizacija, ki izda večozemeljsko večerepertoarno dovoljenje, če bi bilo potrebno, druge kolektivne organizacije prosila, da nadzorujejo in uveljavljajo izdano dovoljenje na lokalni ravni.
- (179) Četrtič, podobno kot argumenti, ki jih je izpostavila organizacija SABAM, so nordijske kolektivne organizacije predstavile „nordijski in baltski“ model sodelovanja (NBS) Pojasnile so, da upravljajo večozemeljski spletni sistem izdajanja dovoljenj, ki omogoča, da eno samo dovoljenje zajema nujno mehansko reprodukcijo in pravice izvajanja. Poleg tega ta sistem omogoča komercialnim uporabnikom, da pridobijo tovrstno dovoljenje za obe skupini pravic, ki zajema Švedsko, Norveško, Finsko, Dansko, Islandijo, Estonijo, Latvijo in Litvo. Temelji na izrecnem pogodbenem sodelovanju med organizacijami, ki so jih pooblastili imetniki pravic. Nordijske in baltske kolektivne organizacije so trdile, da je izkušnja modela NBS pokazala, da (i) je v vsakem večozemeljskem modelu izdajanja dovoljenj, bistven obstoj mreže nacionalnih organizacij, ki sodelujejo pri ohranitvi pravic in interesov imetnikov pravic (lokalna prisotnost je nujna za odkrivanje uporabe in nadzor nad njo) ter (ii) bi bilo za večozemeljsko vsesplošno izdajanje dovoljenj treba zagotoviti potrebna pooblastila imetnikov pravic in njihovih zastopnikov.
- (180) Zdi se, da organizacija OSA podpira stališča in ravnanja, ki so jih izrazile organizacija SABAM in nordijske organizacije. Organizacija OSA je v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju navedla: „Menimo, da trditev, da dandanes kolektivne organizacije izdajajo dovoljenja za uporabo glasbenega repertoarja prek spletnega in satelitskega oddajanja, ki zajema samo ozemlje ene države, ni osnovana (v primeru organizacije OSA na Češkem). Tovrstnega dovoljenja, vsaj v primeru uporabnikov, ki jim dovoljenja izdaja OSA, uporabniki ne bi sprejeli in vprašljivo je, ali bi organizacija OSA takšno dovoljenje sploh lahko izdala na podlagi Zakona o avtorski pravici, v skladu s katerim obseg dovoljenja, vključno z njegovim ozemeljskim obsegom, izhaja iz namena dovoljenja. Prepričani smo, da bi na primer za izdajo

dovoljenja za oddajanje prek spleta samo na ozemlju Češke uporabnik potreboval izredne tehnične ukrepe, sicer dejansko ne bi bila možna skladnost s pogoji tovrstnega dovoljenja¹³⁹.

- (181) Organizacija OSA je navedla tudi, da izdaja večozemeljska dovoljenja za spletni prenos (t. i. webcasting): „Trenutno organizacija OSA izdaja dovoljenja za več izvernih spletnih prenosov, zlasti za radijsko oddajanje; vsa dovoljenja so izdana brez ozemeljske omejitve. Vsa dovoljenja so bila izdana češkim subjektom; zaenkrat še nismo prejeli prošenj za izdajo dovoljenj od tujih radiodifuzijskih hiš¹⁴⁰. Očitno po mnenju organizacije OSA tehnična vprašanja ne ovirajo izdaje večozemeljskih dovoljenj ter uporabniki to vrsto dovoljenj potrebujejo.
- (182) Nazadnje je treba poudariti, da je kljub ugotovitvam v prejšnjih uvodnih izjavah v posebnih okoliščinah upravičena odločitev, da se ne izda dovoljenje za ozemlje zunaj tistega, na katerem ima sedež kolektivna organizacija, ker se predvideva, da druga kolektivna organizacija morda nima tehničnih zmogljivosti za zagotovitev primerne nadzora in uveljavljanja. Prav tako je lahko pravni sistem države članice EGP oblikovan tako, da bi bila običajno prva izbira domača kolektivna organizacija, na primer zaradi posebnega statusa, ki ga ima v sodnih postopkih pred domačimi sodišči. Kakor je bilo pojasnjeno, ozemeljska razmejitev, ki je posledica ocene posameznih zmogljivosti strank dvostranskega sporazuma o vzajemnem zastopanju, običajno ni usklajeno ravnanje, ki ovira konkurenco.
- (183) Toda usklajenega ravnanja, ki je sistematično, se ne da pojasniti s posebnimi razmerami v danem pravnem sistemu ali z omejenimi tehničnimi zmogljivostmi ene od kolektivnih organizacij. Zato te odločbe ni mogoče razumeti, kot da kolektivnim organizacijam preprečuje, da bi kot neodvisni tržni akterji upoštevale zmogljivosti druga druge za nadzor na trgu in zagotovile primerno uveljavljanje avtorskih pravic v svojih dvostranskih pogajanjih.
- (184) Res je Sodišče¹⁴¹ zaradi potrebe po lokalnem in fizičnem nadzoru veliko poslopij v primeru aplikacij brez zunanje povezave (bari, restavracije, diskoteke itd.) menilo, da bi ozemeljska razmejenost dovoljenj po državnih mejah morda lahko bila sprejemljiva, ker podvojevanje struktur za nadzor nad uporabo avtorskih pravic na vseh ozemljih ne bi bilo stroškovno upravičeno. Stroški vzpostavljanja mreže pogodb s komercialnimi uporabniki v drugi državi in izvajanja lastnih lokalnih ureditev nadzora bi bili preprosto preobsežni in bi kolektivnim organizacijam preprečili, da začnejo delovati zunaj meja domačega ozemlja. S potrebo po lokalni mreži agentov bi se torej v okolju brez povezave morda lahko pojasnili strogo nacionalna opredelitev območij izdajanja dovoljenj in popolnoma simetrična medsebojna izmenjava med kolektivnimi organizacijami kot „naravno“ stanje na trgu, ki ne temelji na usklajenem ravnanju.
- (185) Kot je pojasnjeno v naslednjih uvodnih izjavah, to ne velja za satelit, splet in kabel.

---

¹³⁹ Glej oddelek 4.A odgovora organizacije OSA na obvestilo o nasprotovanju.

¹⁴⁰ Glej oddelek o „Izvirnih spletnih prenosih“ v odgovoru organizacije OSA na obvestilo o nasprotovanju.
¹⁴¹ Združene zadeve 110/88, 241/88 in 242/88 François LucazEAU in drugi proti Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM) in drugim, odstavek 18. Kolektivne organizacije bi lahko vseeno bile dejanski konkurenti v okolju brez zunanje povezave, če bi zunaj svojih domačih ozemelj vzpostavile mrežo nadzornih ukrepov.

- (186) Satelitski prenos: v obvestilu o nasprotovanju je bilo ugotovljeno, da „... lahko nadzor nad vsakim satelitskim prenosom poteka znotraj celotnega območja sprejema. Kolektivna organizacija lahko nadzoruje vsebino s katere koli lokacije znotraj območja sprejema satelita. To je na primer mogoče pokazati z vzajemnim sporazumom o zastopanju organizacije PRS, ki daje vsaki podpisnici pogodbe pooblastila, da izdaja dovoljenja ne samo za svoje domače ozemlje, ampak tudi za celotno območje sprejema satelita v primeru neposredne radiodifuzijske uporabe“¹⁴².
- (187) Nekateri članice EGP CISAC domnevajo, da je geografska prisotnost v državi radiodifuzijske hiše nujna za zbiranje informacij o pravicah, ki se uporabljajo, in za uveljavljanje zahtevkov proti radiodifuzijskim hišam. Kodirane kanale je na primer možno nadzorovati samo v državi, v katero so usmerjeni¹⁴³.
- (188) Vendar je trditev o kodiranih kanalih napačna: kolektivne organizacije, ki nameravajo izdati dovoljenje radiodifuzijski hiši, lahko to vprašanje rešijo med pogajanjem za izdajo dovoljenja in radiodifuzijska hiša lahko kolektivni organizaciji, ki izdaja dovoljenje, vedno da napravo, ki je potrebna za odkodiranje prenosa. V zvezi s potrebo po lokalni prisotnosti so članice EGP CISAC izpostavile le argumente, ki so bili že obravnavani in ovrženi zgoraj¹⁴⁴.
- (189) Spletna uporaba: splet prinaša nove načine uporabe, ki se korenito razlikujejo od tistih za tradicionalno izkoriščanje glasbe, ki je bilo obravnavano v zadevah Tournier in Lucazeau. Med ustnim zaslišanjem je zlasti zveza EDIMA¹⁴⁵ pokazala, da se lahko nadzor na daljavo pri spletni dobavi glasbe (za pretočni način in prenos) izvaja v praksi. Vsako glasbeno delo ima svojo elektronsko identiteto in vsak osebni računalnik ima internetni protokolni naslov. S temi podatki lahko kolektivna organizacija ob izdaji dovoljenja zagotovi, da je komercialni uporabnik natančno obveščen o tem, katero glasbeno delo se uporablja, kateri računalnik ga uporablja in za kakšno uporabo gre. Komercialni uporabnik lahko potem te podatke pošlje kolektivnim organizacijam, ki bodo to informacijo izkoristile za točno razdelitev avtorskega honorarja imetnikom pravic. Drugače povedano, kolektivne organizacije se lahko dogovorijo o načinih nadzora.
- (190) Kot je že bilo pojasnjeno v obvestilu o nasprotovanju, nedavni tržni razvoj na področju kolektivnega upravljanja pravic intelektualne lastnine za spletno uporabo ne podpira trditve, da so ozemeljske omejitve nepogrešljive, zlasti za zagotovitev primernih dejavnosti nadzora, revizije in uveljavljanja kolektivnih organizacij.
- (191) Prvič, v zadevi Simulcasting¹⁴⁶ je po razpravah s službami Komisije zveza IFPI (Mednarodna zveza fonografske industrije) Komisiji priglasila spremenjeno različico sporazuma o vzajemnem zastopanju, ki je dovoljevala radiodifuzijskim hišam, katerih signal je izviral v EGP, da pristopijo h kateri koli kolektivni organizaciji s sedežem v EGP, ki je pogodbenica sporazuma o vzajemnem zastopanju, za pridobitev

¹⁴² Glej odstavek 111 obvestila o nasprotovanju.

¹⁴³ Glej odstavke 62 in naslednje nezaupne različice odgovora organizacije GEMA na obvestilo o nasprotovanju; stran 10 nezaupne različice odgovora organizacije AKM na obvestilo o nasprotovanju.

¹⁴⁴ Glej odstavek 173 in nadaljnje te odločbe.

¹⁴⁵ EDIMA je zveza, ki zastopa podjetja, vključena v zagotavljanje avdio in avdiovizualnih vsebin na spletu. Člani zveze EDIMA predstavljajo 70 % spletnega digitalnega medijskega trga.

¹⁴⁶ Odločba Komisije 2003/300/ES z dne 8. oktobra 2002 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES in člena 53 Sporazuma EGP (Zadeva COMP/C2/38.014 IFPI' Simulcasting') (UL L 107, 30.4.2003, str. 58), v odstavkih 3 in 27.

večozemeljskega in večrepertoarnega spletnega dovoljenja za sočasno javno oddajanje (t. i. simulcasting). Poleg tega je 11. novembra 2003 zveza IFPI objavila sklenitev standardnega sporazuma med kolektivnimi organizacijami proizvajalcev fonogramov za namene izdajanja večrepertoarnih večozemeljskih dovoljenj za spletni prenos¹⁴⁷. Sporazum Webcasting odraža strukturo sporazuma Simulcasting v tem, da dovoljuje sodelujočim organizacijam, da izdajajo dovoljenja za ves svet komercialnim uporabnikom, ki se nahajajo kjer koli v EGP. Izid v zadevi Simulcasting in določbe nadaljnega sporazuma Webcasting kažejo, da iz tehničnega vidika ni nujno, da imajo kolektivne organizacije za pravice intelektualne lastnine ozemeljsko (torej lokalno) prisotnost, da bi nudile večrepertoarna večozemeljska dovoljenja za spletno uporabo ter da bi tovrstno uporabo primerno nadzorovale.

- (192) Poleg tega je bilo izdajanje večozemeljskih dovoljenj urejeno že v Sporazumu iz Santiaga, čeprav je bila ta možnost omejena na uporabnike, ki imajo svoj gospodarski sedež na istem domačem ozemlju. To kaže, da se je predvidevalo, da lokalna prisotnost v državah uporabe ni nujna.
- (193) Drugič, organizaciji PRS in GEMA sta januarja 2006 ustanovili skupno podjetje, ki bo delovalo kot vseevropski sistem „vse na enem mestu“ za izdajanje dovoljenj za spletne in mobilne pravice anglo-ameriškega repertoarja založbe EMI. To skupno podjetje bo predvidoma izdajalo vseevropska dovoljenja komercialnim uporabnikom iz katere koli države EGP. Generalni direktor skupine pri zvezi MCPS-PRS Alliance Adam Singer je priznal, da „pri spletnem predvajanju nihče ne sliši tvojih meja,“ Jürgen Becker, tedanji vodja izvršnega odbora organizacije GEMA pa je dejal: „To bo prejemnikom dovoljenj in potrošnikom omogočilo, da dobijo vse na enem mestu, ter hkrati zagotovilo, da so imetniki pravic in sestrške organizacije učinkovito zaščiteni v globalnih digitalnih mrežah“¹⁴⁸. Zato je ta novi model primer, ki prikazuje tehnične možnosti, da kolektivne organizacije ponudijo večozemeljsko dovoljenje ter da argumenti, povezani z nalogami revizije, nadzora in uveljavljanja s strani kolektivnih organizacij ter geografsko bližino med izdajateljem dovoljenja in njegovim prejemnikom, ne upravičujejo sedanjega vzporednega ravnanja glede ozemeljskih omejitev. Nekatere iste kolektivne organizacije, ki so izpostavile te argumente, jih ne štejejo kot ovire pri sklepanju sporazumov, kakršen je skupno podjetje PRS/GEMA.
- (194) Tretjič, nekatere članice EGP CISAC avtorjev predlagajo druge rešitve ali mehanizme za ponudbo večozemeljskih dovoljenj v konkurenčnem okolju. Zlasti je pomembno navesti predlog nekaterih malih in srednjih kolektivnih organizacij iz EGP, ki so članice EGP CISAC. Predlagajo, da bi se lahko oblikoval nov in uspešen model: po tem modelu je „vsaka evropska organizacija za kolektivno upravljanje pravic upravičena izdajati spletna čezmejna dovoljenja za celotno Evropo vsakemu uporabniku, ki ima gospodarski sedež v EU/EGP ... organizacija za kolektivno upravljanje pravic, ki izdaja dovoljenja, uporablja tarife in pogoje namembne države“¹⁴⁹. Ta predlog nekaterih izdajateljev dovoljenj kaže, da ni nobenih tehničnih

---

¹⁴⁷ Glej obvestilo za javnost „Glasbene založbe naznanile nov sistem „vse na enem mestu“ za izdajanje dovoljenj za spletno oddajanje“ z dne 11.11. 2003 na www.ifpi.org.

¹⁴⁸ Glej obvestilo za javnost organizacije GEMA z dne 23.1.2006 na www.gema.de.

¹⁴⁹ Glej dokument o stališču z dne 29.8.2005 „Čezmejno kolektivno upravljanje spletnih pravic v Evropi“, ki so ga podpisale organizacije ARTISJUS, AKM, KODA, SPA, STIM, TEOSTO in TONO, stran 2. Te kolektivne organizacije, med katerimi so bile nekatere naslovnice obvestila o nasprotovanju, so zavzele to stališče v okviru delovnega dokumenta o „Čezmejnem kolektivnem upravljanju avtorskih pravic“, ki ga je 7. 7.2005 izdala Komisija.

ali gospodarskih razlogov, ki bi izključevali izdajanje večrepertoarnih večozemeljskih dovoljenj kateremu koli komercialnemu uporabniku, ki se nahaja v EGP, ne le na domačem ozemlju izdajatelja dovoljenja.

- (195) Kabelska retransmisija glasbenih del: naslovniki obvestila o nasprotovanju so na splošno menili, da trg kabelske retransmisije kaže podobne značilnosti kot trg brez zunanje povezave, na katerem lokalna prisotnost in lokalno poznavanje trga ostajata nujna.
- (196) Dejstvo, da kabelsko izkoriščanje glasbenih del zaenkrat ostaja v nacionalnem ali lokalnem obsegu ni izpodbijano. Postaje, na katerih poteka retransmisija prek kabla se potrošnikom običajno res ponudijo na lokalni ravni (na primer kabelski operaterji ponudijo paket postaj potrošnikom, ki se nahajajo na določenem območju ali v določenem mestu). To pa kljub temu ne pomeni, da ta trg ni zanimiv za EGP. Prav nasprotno, nekateri programi se retransmitirajo prek kabla v veliko državah članicah EGP, kot na primer veliki nacionalni televizijski programi ali programi, ki bi morda zanimali mednarodno občinstvo (npr. BBC World, TV5 in Euronews).
- (197) Prav tako ne nasprotujemo dejstvu, da kabelski operaterji potrebujejo posebno dovoljenje za kabelsko izkoriščanje, ki se razlikuje od dovoljenja satelitske radiodifuzijske hiše.
- (198) Kakor je bilo jasno izraženo v obvestilu o nasprotovanju¹⁵⁰, so tu obravnavani le programi, ki se jih retransmitira in se najprej prenesejo prek satelita, nato pa poteka retransmisija prek kabla, če retransmisija ne sega preko območja sprejema satelita. Posledica tega je, da je sporna vsebina kabelske retransmisije popolnoma enaka satelitskemu prenosu. Glede na to, da lahko vse kolektivne organizacije, ki so na območju sprejema satelita, potencialno izdajo dovoljenje, ki zajema celotno območje sprejema satelita, in lahko primerno nadzorujejo uporabo tega dovoljenja, lahko v običajnih razmerah in če ni posebnih težav pri nadzoru zadevnega kabelskega operaterja, domnevamo, da lahko te kolektivne organizacije tudi primerno izdajajo dovoljenja in nadzorujejo kabelsko izkoriščanje dela, ki je bilo prej preneseno s satelitskim prenosom. Če pride do posebne težave zaradi poslovnega modela kabelskega operaterja, sta lahko upravičena zavrnitev izdaje tovrstnega dovoljenja ali drugačen dogovor o posebnih ukrepih za nadzor, toda sedanji sporazumi o vzajemnem zastopanju sploh ne predvidevajo možnosti izdaje tovrstnega dovoljenja.
- (199) Ni torej nikakršnih objektivnih razlogov, s katerimi bi bilo mogoče pojasniti, zakaj so vse kolektivne organizacije izvajale isto vzporedno ravnanje na trgu ali zakaj so obdržale svoj izključni položaj na svojih domačih trgih za izdajanje dovoljenj za kabelsko retransmisijo, če retransmisija vsebin poteka znotraj območja sprejema satelita, kjer je potekal prvi prenos.

7.6.2. *Usklajeno ravnanje omejuje konkurenco*

- (200) V naslednjih uvodnih izjavah je pojasnjeno, zakaj usklajeno ravnanje ovira konkurenco. Pojasnjeno bo, prvič, da povzroča razdelitev trga in, drugič, da z gospodarskega in komercialnega vidika skupina sporazumov o vzajemnem zastopanju med kolektivnimi organizacijami, ki uvajajo nacionalno ozemeljsko razmejitev, ni objektivno potrebna.

---

¹⁵⁰ Glej odstavke 109, 110 in 111 obvestila o nasprotovanju.

- (201) Pri proučitvi vsakega od različnih vprašanj, ki se nanašajo na to temo, je treba imeti v mislih obseg ciljev Komisije. Ta odločba ne obravnava samega dejstva razmejitve obsega pooblastila, temveč bolj usklajen pristop vseh članic EGP CISAC glede te razmejitve. Od začetka je treba upoštevati, da sama izdaja dovoljenja, ki je omejeno na določeno ozemlje, čeprav je omejeno na domače ozemlje, samodejno ne omejuje konkurence. Izdajatelj dovoljenja ima običajno pravico omejiti dovoljenje na določeno ozemlje in pri tem ne krši člena 81(1) Pogodbe in člena 53(1) Sporazuma EGP.
- (202) Pri oceni učinkov dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju, ki so jih sklenile kolektivne organizacije, je treba upoštevati dejanske razmere, v katerih delujejo, gospodarski okvir, v katerem podjetja delujejo, izdelke in storitve, ki jih zajemajo ti sporazumi, ter dejansko strukturo zadevnega trga¹⁵¹.

7.6.2.1. Ozemeljska razmejitev in izključnost

- (203) Tudi ob odsotnosti izrecne izključnosti, opisane v oddelku 7.5.2, omejevanje ozemeljske razmejitve pooblastila za izdajanje dovoljenj na domače ozemlje (torej nacionalno ozemlje) kolektivne organizacije, pomeni omogočanje izključnosti za domačo kolektivno organizacijo in razdelitev trga na državne monopole.¹⁵²
- (204) Enotna ozemeljska razmejitev učinkuje tako, da neposredno dodeljuje izključnost, če poenoti vzajemno zastopanje med članicami CISAC iz EGP: pooblastilo vsake kolektivne organizacije za izdajanje dovoljenj je omejeno v smislu, da lahko odobri samo dostop do svoje zbirke del za izkoriščanje na njenem „domačem“ ozemlju (ne glede na to, kje se nahaja uporabnik). Z vključitvijo te ozemeljske razmejitve v vse takšne sporazume, je končni rezultat ta, da lahko v vsaki državi večrepertoarna dovoljenja za uporabo glasbe iz repertoarja v tej državi, izdaja samo ena kolektivna organizacija.
- (205) Ta razmejitev do določene mere odraža izrecno izključnost, ki je bila vključena v vzorčni pogodbi CISAC in dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju, ki jo izvajajo. Če se izključnost izrecno dodeli drugi kolektivni organizaciji s sklenitvijo dvostranskega sporazuma, bodo kolektivne organizacije razmejile pooblastilo za izdajanje dovoljenj v drugih dvostranskih sporazumih na podlagi domačega ozemlja vsake kolektivne organizacije. Vsaka ozemeljska razmejitev, ki bi segala preko meja domačega ozemlja, bi posegla v izključnost, ki je bila dodeljena drugi kolektivni organizaciji.
- (206) Toda, ker sta ti dve klavzuli o izrecni izključnosti in ozemeljski razmejitvi tesno povezani, to kaže tudi, da opustitev klavzul o izrecni izključnosti ne bo v celoti odstranila izključnosti. Tudi v odsotnosti izrecne izključnosti lahko kolektivne organizacije dosežejo enak rezultat, tako da preprosto uskladijo svoje ravnanje, s čimer pooblastilo za izdajanje dovoljenj omejijo na domače ozemlje kolektivne organizacije. Tudi kadar so kolektivne organizacije v posameznih primerih opustile izrecno izključnost, ni bilo opaziti nikakršne spremembe v razdelitvi ozemelj med kolektivne organizacije¹⁵³. Čeprav so številne kolektivne organizacije trdile, da niso uporabljale obstoječih klavzul o izključnosti, pa kolektivne organizacije prav tako niso dodeljevale svojih repertoarjev za izkoriščanje v drugi državi drugim kolektivnim organizacijam

---

¹⁵¹ Zadeva 23/67 SA Brasserie de Haecht proti Consorts Wilkin Janssen [1967] Rec. 407.

¹⁵² Glej odstavek 99 obvestila o nasprotovanju.

¹⁵³ Glej oddelek 7.6.2.1. te odločbe in odstavek 102 obvestila o nasprotovanju.

razen ustrezni že prisotni organizaciji, ter niso dodeljevale svojega repertoarja več kot eni kolektivni organizaciji hkrati za isto ozemlje (ki bi zajemalo več držav).

- (207) Posledica tega so nacionalni monopoli za izdajanje večrepertoarnih dovoljenj za pravice javnega izvajanja in učinek tega je razdelitev EGP na nacionalne trge. Konkurenca je ovirana na dveh ravneh: (i) na trgu upravnih storitev, ki jih zagotavljajo kolektivne organizacije druga drugi; in (ii) na trgu izdajanja dovoljenj.
- (208) Na trgu upravnih storitev, ki jih druga drugi zagotavljajo kolektivne organizacije, enotna ozemeljska razmejitev zagotavlja, da vsaka kolektivna organizacija zagotavlja te upravne storitve izključno na svojem lastnem domačem ozemlju ter da ji tam druge kolektivne organizacije ne bodo konkurirale. Na primer, organizacija GEMA bi lahko načeloma izbrala francosko organizacijo SACEM, da bi ji zagotavljala upravne storitve v Belgiji poleg belgijske organizacije SABAM. Toda na podlagi usklajenih pravil, ki jih uporabljajo kolektivne organizacije, organizacija GEMA za Francijo izbere le SACEM, za Belgijo pa SABAM. V zameno organizaciji SACEM in SABAM za upravljanje francoskih in belgijskih pravic v Nemčiji ne pooblastita nikogar drugega kot organizacijo GEMA.
- (209) Enak učinek je dosežen na trgu izdajanja dovoljenj za pravice. Zaradi dodelitve pooblastila za izdajanje dovoljenj na strogo nacionalni podlagi uporabniki pravic za pridobitev večrepertoarnih dovoljenj nimajo druge možnosti kot nacionalno kolektivno organizacijo za zadevno državo. Uporabnik pravice, ne glede na to, kje se nahaja, ki bi želel uporabljati glasbo v Nemčiji, se na primer lahko za potrebno dovoljenje obrne le na organizacijo GEMA – nobena druga kolektivna organizacija na podlagi usklajenega ravnanja ne sme izdajati dovoljenj uporabniku v Nemčiji. Načeloma bi lahko vsaka kolektivna organizacija svoje pravice dodelila več kot eni kolektivni organizaciji v državi. Organizacija SACEM bi lahko na primer dodelila pravice za svoj repertoar (francoski repertoar) za izkoriščanje v Avstriji in Nemčiji tako avstrijski organizaciji AKM kot nemški organizaciji GEMA. Obe kolektivni organizaciji bi nato lahko izdajali dovoljenja za francoski repertoar v Nemčiji in Avstriji, uporabniki pravic pa bi imeli za ta repertoar jasno izbiro med dvema konkurenčnima organizacijama.
- (210) Medsebojno zagotovljeni monopoli za izdajanje dovoljenj za pravice javnega izvajanja zagotavljajo, da bo vsaka kolektivna organizacija lahko zaračunavala upravne stroške za upravljanje pravic in izdajo dovoljenja, ne da bi se soočala s konkurenčnim pritiskom drugih kolektivnih organizacij na te pristojbine. Konkurenca je torej ovirana. To pomanjkanje konkurence, kakor je bilo že pojasnjeno, bi lahko imelo tudi negativne posledice na ravni imetnikov pravic.
- (211) Enotna ozemeljska razmejitev ustvarja učinke, ki utrjujejo strukturo trga, izključujejo druge oblike izdajanja večrepertoarnih dovoljenj ter delovanje vsake kolektivne organizacije omejujejo le na njeno domače ozemlje. Ta mreža sporazumov o vzajemnem zastopanju je pripeljala do položaja, kjer ni prostora za drug način organiziranja in konkuriranja pri upravljanju avtorskih pravic. Ustvarja tudi ovire, ki preprečujejo, da bi imeli novi konkurenti, sposobni upravljanja zadevnih avtorskih pravic, dostop do trga, ali da bi obstoječi udeleženci uvajali nove načine upravljanja avtorskih pravic, in ima učinek omejevanja distribucije avtorskih pravic v korist določenih obstoječih akterjev.
- (212) V odsotnosti usklajenega ravnanja glede ozemeljskih razmejitev bi bilo bolj verjetno, da bi kolektivne organizacije konkurirale med sabo tako, da bi poiskale

najučinkovitejše načine upravljanja. To bi ustvarilo razlike med njimi pri ozemeljski razmejitvi njihovih območij za izdajo dovoljenj ter pri številu kolektivnih organizacij, ki bi bile pozvane k upravljanju njihovih pravic na drugem ozemlju. Posledično bi imeli avtorji večjo spodbudo, da bi postali člani tistih kolektivnih organizacij, ki so našle bolj učinkovite načine upravljanja pravic.

7.6.2.2. Ali je usklajeno ravnanje nujno za zagotavljanje, da članice EGP CISAC dodelijo druga drugi vzajemna pooblastila?

- (213) Nekatero članice EGP CISAC so navedle, da v odsotnosti ozemeljske razmejitve kolektivne organizacije ne bi imele nikakršne spodbude za medsebojno dodeljevanje vzajernih pooblastil za izdajanje dovoljenj, saj bi jih to prisililo, da bi medsebojno konkurirale na svojem zadevnem ozemlju, ter za izdajanje dovoljenj kolektivnim organizacijam na ozemljih, za katera slednje nimajo potrebnega strokovnega znanja ali usposobljenosti¹⁵⁴.
- (214) Organizacija SABAM pa je v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju trdila ravno nasprotno, in sicer, da „za avtorje ni nikakršne koristi v tem, da se ovirajo dejavnosti upravičenih večnacionalnih uporabnikov svetovnega repertoarja glasbe, ki se lotevajo načinov izkoriščanja, ki so tehnološko novi in po svojem bistvu neomejeni“¹⁵⁵. Organizacija SABAM v svojem odgovoru meni tudi, da „daleč od tega, da bi ogrožalo kolektivno upravljanje avtorskih pravic, večozemeljsko dovoljenje koristi tako avtorjem kot uporabnikom ... Ozemeljske omejitve iz vzorčne pogodbe CISAC prinašajo nasprotno od izboljšanja v kolektivnem upravljanju in onemogočajo oblikovanje, rast ter prihodnjo izpopolnjenost tega trga“¹⁵⁶. Konkurenca bo „zvišala kakovost storitev za avtorje ter uporabnike in noben argument, ki je povezan z obstojem nacionalnih izključnih pravic, ne more upravičiti neuporabe člena 81 Pogodbe ES. ... Nacionalni značaj prava o avtorski pravici nikakor ne more upravičiti trditve nekaterih kolektivnih organizacij, da pomeni naravni in pogodbeni nacionalni monopol.“¹⁵⁷
- (215) Prvič, treba je znova opozoriti, da se ne ugovarja možnosti, da bi kolektivne organizacije v svoja vzajemna pooblastila vključevale ozemeljske omejitve. Ugovori Komisije se nanašajo le na vzporedno ozemeljsko omejitev, ki se uporablja za domača ozemlja. Ne obstajajo nikakršni dokazi, da je takšno vzporedno ravnanje objektivno upravičeno za obstoj mreže sporazumov o vzajemnem zastopanju, argumenti naslovnikov obvestila o nasprotovanju pa so večinoma usmerjeni v spodbijanje zamisli, da bi ozemeljska razmejitev kot taka omejevala konkurenco.
- (216) Drugič, argumenti, ki so jih podale članice EGP CISAC, na splošno niso prepričljivi. Naslovniki obvestila o nasprotovanju so ponovili, da je nadzor v tujini težaven in da je zato sklenitev sporazumov o vzajemnem zastopanju z drugimi kolektivnimi organizacijami bistvena, da lahko zaščitijo interese svojih članov v tujini. Ne glede na to, da so nekatere težave v zvezi z nadzorom izkoriščanja zunaj domačega ozemlja pretirane, ostaja dejstvo, da bi bilo zelo neverjetno, da bi se kolektivne organizacije preprosto odrekle zaščiti svojih članov v tujini, samo zato, ker bi nastala določena raven konkurence kot posledica prepovedi tovrstnega usklajenega ravnanja. Poleg tega

---

¹⁵⁴ Glej npr. odstavek 53 nezaupne različice odgovora organizacije PRS na obvestilo o nasprotovanju.

¹⁵⁵ Glej str. 19, prvi odstavek odgovora organizacije SABAM na obvestilo o nasprotovanju.

¹⁵⁶ Glej str. 19, drugi odstavek odgovora organizacije SABAM na obvestilo o nasprotovanju.

¹⁵⁷ Glej str. 20, zadnji odstavek odgovora organizacije SABAM na obvestilo o nasprotovanju.

so kolektivne organizacije v fiduciarnem razmerju s svojimi člani in ne smejo diskriminirati glede avtorskega honorarja, zato bi izravnavanje navzdol pomenilo, da bi se kolektivne organizacije odločile za zaračunavanje nižjih licenčnih za svoje člane, kar se ne zdi realistična situacija.

- (217) Tretjič, kolektivnim organizacijam nič ne preprečuje, da bi štitele morebitne interese svojih članov pri zagotavljanju, da prihodki niso oškodovani zaradi obstoja določene ravni konkurence pri izdajanju dovoljenj. Nekaterе članice EGP CISAC so med ustnim zaslišanjem trdile, da glavna težava z izdajo večozemeljskega dovoljenja ni povezana z dejavnostmi nadzora na daljavo, revizije in uveljavljanja s strani kolektivnih organizacij, temveč z določanjem cene za tovrstno dovoljenje¹⁵⁸. Glede na to mnenje kolektivna organizacija ne bi imela interesa za to, da bi druge kolektivne organizacije medsebojno konkurirale za izdajo dovoljenj za svoj repertoar v tujini. Če uporabimo primer iz uvodne izjave 208, bi to pomenilo, da glede na to mnenje ne bi bilo v interesu organizacije GEMA, da bi organizaciji SACEM in SABAM konkurirali med sabo za izdajanje dovoljenj za nemški repertoar, saj bi to privedlo do izravnavanja navzdol za cene tega repertoarja in do izgub za organizacijo GEMA (za razliko od modela z ločenimi nacionalnimi ozemlji za vsako kolektivno organizacijo).
- (218) Komisija je že pojasnila svoje stališče v zvezi s tem posebnim elementom v podobni zadevi, v kateri so bile opuščene vse ozemeljske razmejitve, in je bil sprejet cenovni mehanizem, s katerim se je ohranilo nekaj nadzora nad prihodki iz tovrstnih pooblastil ter se izognilo izravnavanju navzdol v zvezi s prihodki imetnikov pravic. V odločbi Simulcasting je Komisija izjavila, da „potreba kolektivne organizacije, da zagotavlja primerno raven prihodka za svoj repertoar, gotovo izvira iz bistvene vloge avtorske in sorodnih pravic, zato je posledično popolnoma naravno, da bodo sporazumi med kolektivnimi organizacijami vključevali določbe o tej zadevi“¹⁵⁹. Kot posledico tega je Komisija sprejela vzpostavitev tarifnega mehanizma, ki bo izvzet v skladu s členom 81(3) Pogodbe: cena dovoljenja za sočasno javno oddajanje temelji na svetovni tarifi, ki jo bo zaračunala organizacija, ki izda dovoljenje, in bo odražala različne nacionalne tarife, ki jih določijo vse sodelujoče kolektivne organizacije¹⁶⁰. Cene dovoljenj, ki jih izdajajo kolektivne organizacije, so sestavljene iz upravnih pristojbin in cene za zaščiteni vsebino. Konkurenca poteka le za upravne pristojbine in ne za same pravice. Zato se zdi, da imajo kolektivne organizacije možnost, da zaščitijo dohodke svojih članov v konkurenčnem okolju za izdajo večozemeljskih večrepertoarnih dovoljenj¹⁶¹.
- (219) Poleg tega tudi brez kakršnega koli takega mehanizma, kakršen je uporabljen v odločbi Simulcasting, samo odklon od usklajenega pristopa in vsaka posledična vzporedna dodelitev enakih območij za izdajo dovoljenj več kot eni kolektivni organizaciji, ne bosta nujno privedla do izravnavanja navzdol. Trenutno kolektivna organizacija, ki izdaja dovoljenja v tujini za drugo kolektivno organizacijo, ki jo je za to pooblastila, uporablja svoje lastne nacionalne tarife in prenese določen odstotek tega dohodka na izvorno kolektivno organizacijo. Da bi se izognila izravnavanju

---

¹⁵⁸ V zvezi z mehanizmom določanja cen glej odstavke 16 in naslednjega nezaupne različice odgovora organizacije GEMA na obvestilo o nasprotovanju.

¹⁵⁹ Glej odstavke 70 Odločbe 2003/300/ES.

¹⁶⁰ Uvedena je bila določena stopnja konkurence glede cene, toda le za upravne pristojbine organizacije, ki izda dovoljenje. Na podlagi tega sistema za del cene, ki se nanaša na avtorsko pravico, ne velja konkurenca, ampak le za raven upravnih pristojbin.

¹⁶¹ Podoben sistem trenutno uporabljajo kolektivne organizacije iz EGP v okviru Sporazuma o podaljšanju iz Cannesa, glej uvodno izjavo 82.

navzdol za repertoar svojih članov, za katerega v tujini izdaja dovoljenja druga kolektivna organizacija, bi lahko kolektivna organizacija, ki daje pooblastilo, samo določila raven prihodka (neko obliko cene) za svoj repertoar za druge kolektivne organizacije, ki izdajajo dovoljenja v tujini. Prejela bi torej zagotovljeno „veleprodajno“ ceno za svoj repertoar, distributerske kolektivne organizacije pa bi posledično konkurirale za maržo, ki bi jo dodale tej veleprodajni ceni.

- (220) Ne moremo domnevati, da tudi ob določenih prilagoditvah cenovnega sistema kolektivne organizacije ne bi imele spodbude za ustvarjanje konkurence med distributerskimi kolektivnimi organizacijami. Nov tržni trend jasno potrjuje, da je lahko učinkovita strategija imetnikov pravic in zato tudi njihovih skrbnikov – kolektivnih organizacij – da dodeljujejo svoje pravice več konkurenčnim kolektivnim organizacijam. Na področju anglo-ameriških mehanskih pravic za uporabo prek spleta so veliki založniki sprožili več pobud, da bi se te pravice (ki so v rokah založnikov) umaknile iz sedanjega sistema kolektivnih organizacij ter da bi se izbrala ena ali več organizacij za upravljanje teh pravic po vsem EGP. Založba Warner Chappell je objavila, da namerava določiti več kolektivnih organizacij, ki bi imele pooblastilo, da komercialnim uporabnikom izdajajo vseevropska dovoljenja za izkoriščanje anglo-ameriških mehanskih pravic repertoarja založbe Warner Chappell za spletno uporabo¹⁶². To pomeni, da bo več kolektivnih organizacij konkuriralo za izdajanje enakih dovoljenj na istem ozemlju. Založba Warner Chappell meni, da bi zaradi tega lahko svoj repertoar odvzela vsaki kolektivni organizaciji, ki ne bo delovala učinkovito, ne da bi vplivala na trg izdajanja dovoljenj, saj bi ostale kolektivne organizacije še vedno lahko izdajale vseevropska dovoljenja.
- (221) Zato lahko sklenemo, da sporno ravnanje ni objektivno nujno, saj obstajajo manj omejevalne metode, ki lahko zagotovijo obstoj spodbud za kolektivne organizacije, da dodeljujejo vzajemna pooblastila za izdajanje dovoljenj.

7.6.3. Sklepna ugotovitev

- (222) V skladu s tem je usklajeno ravnanje članic EGP CISAC edino možno pojasnilo za trenutno stanje na trgu.
- (223) To usklajeno ravnanje omejuje konkurenco v smislu člena 81(1) Pogodbe in člena 53(1) Sporazuma EGP, saj članicam EGP CISAC onemogoča, da bi za izdajanje dovoljenj za svoje repertoarje v tujini razen domače izbrale drugo kolektivno organizacijo.

7.7. Učinek na trgovino med državami članicami in med pogodbenicami Sporazuma EGP

- (224) Da bi se ugotovilo, ali sporazumi o vzajemnem zastopanju vplivajo na trgovino med državami članicami, je treba določiti, ali „lahko neposredno ali posredno, dejansko ali potencialno vpliva[jo] na vzorec trgovine med državami članicami“¹⁶³.
- (225) V tej analizi bi morala Komisija upoštevati „ posledice za dejansko strukturo konkurence na skupnem trgu“¹⁶⁴.

---

¹⁶² Glej izjavo za javnost založbe Warner Chappell z dne 2.6. 2006 „Založba Warner Chappell sprožila vseevropsko pobudo za izdajanje digitalnih dovoljenj (P.E.D.L).“

¹⁶³ Zadeva 42/84 Remia BV in drugi proti Komisiji Evropskih skupnosti [1985], Rec. 2545.

- (226) Sodišče je dosledno sprejemalo stališče, da dejavnosti kolektivnih organizacij lahko vplivajo na trgovino med državami članicami¹⁶⁵. V tem primeru so učinki na trgovino dvojni:
- (a) omejitve članstva omejujejo možnost avtorjev, da pridobijo storitve upravljanja avtorskih pravic za svoja dela od kolektivnih organizacij zunaj njihovega nacionalnega ozemlja, in
  - (b) ozemeljske omejitve in usklajena ravnanja v zvezi z enotno uporabo ozemeljskih razmejitev omejujejo možnost morebitnih satelitskih, kabelskih ali spletnih radiodifuzijskih hiš, da pridobijo dovoljenja od več različnih kolektivnih organizacij. Poleg tega sedanji sistem kolektivni organizaciji preprečuje zagotavljanje storitev izdajanja dovoljenj in upravljanja zunaj njenega nacionalnega ozemlja.
- (227) Organizaciji TONO iz Norveške in STEF iz Islandije sta članici konfederacije CISAC in sta sklenili sporazume o vzajemnem zastopanju z vsako kolektivno organizacijo v Skupnosti¹⁶⁶.
- (228) V skladu s tem sporazumi o vzajemnem zastopanju vplivajo na trgovino med državami članicami v smislu člena 81(1) Pogodbe ter med državami članicami in državami Efte v smislu člena 53(1) Sporazuma EGP.

8. ČLEN 81(3) POGODBE ES IN ČLEN 53(3) SPORAZUMA EGP

8.1. Pregled

- (229) Da bi izpolnili pogoje člena 81(3) Pogodbe in člena 53(3) Sporazuma EGP morajo sporazumi o vzajemnem zastopanju na dvostranski ravni med kolektivnimi organizacijami in usklajeno ravnanje ozemeljske razmejitve, izpolnjevati štiri pogoje, in sicer:
- (a) prispevati k izboljšanju proizvodnje ali distribucije blaga oziroma k pospeševanju tehničnega ali gospodarskega napredka,
  - (b) potrošnikom omogočati pravičen delež doseženih koristi,

---

¹⁶⁴ Združeni zadevi 6/73 in 7/73 Istituto Chemioterapico Italiano Spa in Commercial Solvents Corporation proti Komisiji Evropskih skupnosti [1973] Rec. 223, odstavek 33.

¹⁶⁵ Zadeva 22/79 Greenwich Film Production proti Société des Auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (SACEM) in Société des Éditions Labrador ; zadeva 7/82 Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL) proti Komisiji Evropskih skupnosti , odstavek 38.

¹⁶⁶ Vsi sporazumi organizacij TONO in STEF o vzajemnem zastopanju vsebujejo člen 6(II) vzorčne pogodbe CISAC. Organizaciji TONO in STEF sodelujeta v usklajenem ravnanju. Nekateri sporazumi o vzajemnem zastopanju, ki so bili sklenjeni s kolektivnimi organizacijami v Skupnosti, vsebujejo klavzulo o članstvu in klavzulo o izključnosti. Kljub temu obstaja v zvezi s tema dvema omejitvama učinek na trgovino med državami članicami in državami Efte v smislu člena 53(1) Sporazuma EGP za sporazume o vzajemnem zastopanju vseh kolektivnih organizacij v Skupnosti. Klavzula o članstvu med dvema kolektivnima organizacijama v Skupnosti lahko vpliva na avtorja iz Norveške ali Islandije, če je ta avtor trenutno član katere od teh kolektivnih organizacij v Skupnosti. Klavzula o izključnosti med dvema kolektivnima organizacijama v Skupnosti lahko vpliva na organizaciji TONO in STEF, ker jima preprečuje zagotavljanje repertoarjev, za katere velja izključnost na ozemljih teh kolektivnih organizacij v Skupnosti.

- (c) ne določati omejitev za podjetja, ki za doseganje teh ciljev niso nujne, ter
- (d) takšnim podjetjem glede znatnega dela zadevnih izdelkov ne dajati možnosti izključitve konkurence.

Ti pogoji so kumulativni in morajo biti v celoti izpolnjeni. Naslovniki obvestila o nasprotovanju morajo dokazati, da ravnanje izpolnjuje kumulativne pogoje, ki jih določa člen 81(3) Pogodbe¹⁶⁷.

- (230) Naslovniki obvestila o nasprotovanju niso predložili argumentov, ki podrobno obravnavajo uporabo člena 81(3) Pogodbe pri klavzulah o članstvu in izključnosti. V naslednjem oddelku je torej ocenjena uporaba člena 81(3) Pogodbe pri usklajenem ravnanju, ki pomeni sistematično ozemeljsko razmejitev na domača ozemlja.
- (231) Več članic EGP CISAC je izjavilo, da ozemeljske omejitve v njihovih dvostranskih sporazumih o vzajemnem zastopanju pomenijo prvi pogoj za medsebojno izmenjavo repertoarjev in torej za to, da kolektivne organizacije zagotavljajo večozemeljska dovoljenja. Navedeno je bilo, da brez ozemeljskih omejitev sporazumi o vzajemnem zastopanju ne bi bili sklenjeni, saj kolektivne organizacije drugim kolektivnim organizacijam ne bi dovolile, da jim konkurirajo z njihovim lastnim repertoarjem. To bi posledično uničilo sistem „vse na enem mestu“, ki trenutno obstaja na nacionalni ravni na podlagi sporazumov o vzajemnem zastopanju.
- (232) Toda pripombe iz prejšnje uvodne izjave obravnavajo scenarij, po katerem članice EGP CISAC v svojih sporazumih o vzajemnem zastopanju ne bi mogle uporabljati nikakršne ozemeljske razmejitve. Ker ta odločba prepoveduje usklajeno ravnanje med članicami EGP CISAC v zvezi z določitvijo in uporabo ozemeljske razmejitve, argumenti, ki so jih navedle članice EGP CISAC, ne veljajo. Članicam EGP CISAC nič ne prepoveduje, da bi posamično določale območja izdaje dovoljenj za svoj repertoar v tujini. Kakor je bilo pojasnjeno v oddelku 7.6.2.2., ne moremo sprejeti, da članice EGP CISAC v odsotnosti usklajenega ravnanja ne bi podpisovale sporazumov o vzajemnem zastopanju. Zato po tej odločbi članicam EGP CISAC ni treba opustiti vzajemnega sistema.

8.2. Prispevek k izboljšanju proizvodnje ali distribucije blaga oziroma k pospeševanju tehničnega ali gospodarskega napredka

- (233) Na podlagi prvega pogoja člena 81(3) Pogodbe in člena 53(3) Sporazuma EGP morajo odločitev, sporazum ali ravnanje prispevati k izboljšanju proizvodnje ali distribucije izdelkov oziroma k pospeševanju tehničnega ali gospodarskega napredka. Ta pogoj vsebuje pregled vseh gospodarskih koristi, ki izhajajo iz gospodarskih dejavnosti, ki jih zajema sporazum. Argumenti učinkovitosti morajo biti utemeljeni¹⁶⁸ in upošteva se lahko samo objektivne koristi, ne pa subjektivnih stališč pogodbenic¹⁶⁹. Izboljšanje

---

¹⁶⁷ Odredba Sodišča z dne 28. 9. 2006, C-552/03-P Unilever Bestfoods (Ireland) Ltd proti Komisiji Evropskih skupnosti, [2006] Rec. I-09091, v odstavku 103.

¹⁶⁸ Obvestilo Komisije „Smernice o uporabi člena 81(3) Pogodbe“.

¹⁶⁹ Združeni zadevi 56/64 in 58/66 Établissements Consten S.à.R.L. and Grundig-Verkaufs-GmbH proti Komisiji Evropskih skupnosti [1966] Rec. 299.

„mora kazati zlasti precejšnje objektivne prednosti, ki so take vrste, da odtehtajo negativne učinke, ki jih povzročijo na področju konkurence“¹⁷⁰.

- (234) Komisija ne nasprotuje trditvi, da mreža dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju med kolektivnimi organizacijami zagotavlja sistem „vse na enem mestu“ za upravljanje njihovih pravic za ves svet. Na določenem ozemlju vzorčna pogodba CISAC in dvostranski sporazumi o vzajemnem zastopanju, ki jo izvajajo, kolektivnim organizacijam omogočajo, da zagotavljajo sistem „vse na enem mestu“ za izdajanje dovoljenj za pravice javnega izvajanja na tem določenem ozemlju. Zato je dovolj, da potencialni komercialni uporabnik, ki namerava izvajati dela v Nemčiji in ki potrebuje dovoljenje imetnika pravic, stopi v stik z organizacijo GEMA in pridobi ustrezno večrepertoarno dovoljenje za nemško ozemlje. Mreža dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju na splošno pospešuje izdajo dovoljenj za pravice javnega izvajanja s povečano preprostostjo¹⁷¹.
- (235) Toda argumenti članic EGP CISAC obravnavajo scenarij, po katerem članice EGP CISAC v svojih sporazumih o vzajemnem zastopanju ne bi mogle uporabljati nikakršne ozemeljske razmejitve. Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 232, po tej odločbi kolektivnim organizacijam ni treba opustiti vzajemnega sistema.
- (236) Nobena od strank ni navedla argumenta, da usklajeno ravnanje glede enotne nacionalne ozemeljske razmejitve med članicami CISAC prispeva k ohranitvi teh morebitnih koristi. Prepoved usklajenega ravnanja glede ozemeljske razmejitve ne zbuja dvoma o sistemu sporazumov o vzajemnem zastopanju. Lahko le spremeni raven sodelovanja vsake kolektivne organizacije v tem sistemu. Ker se sporazumi o vzajemnem zastopanju sklepajo posamično, bi to lahko nekaterim članicam EGP CISAC omogočilo, da bi izdajale dovoljenja za upravljanje in izdajanje dovoljenj za tuje repertoarje zunaj svojega domačega ozemlja. To bi se zgodilo, če bi določene kolektivne organizacije ponujale boljše storitve v smislu npr. boljšega nadzora in beleženja zbiranja licenčnin, nižjih upravnih pristojbin. Zaradi spodbude, da bi imele sporazume o vzajemnem zastopanju z vsemi kolektivnimi organizacijami in s tem dostop do vseh repertoarjev, tveganja za nacionalni sistem „vse na enem mestu“ ne obstajajo, čeprav bi se pojavilo večje število alternativnih izdajateljev dovoljenj za določena ozemlja.
- (237) Naslovniki obvestila o nasprotovanju torej niso izkazali, da usklajeno ravnanje, ki pomeni sistematično ozemeljsko razmejitev pooblastil za izdajanje dovoljenj na domača ozemlja, izboljšuje zagotavljanje dovoljenj za pravice javnega izvajanja za spletno, satelitsko in kabelsko izkoriščanje.

8.3. Nujnost omejitev

- (238) Pri vprašanju nujnosti, se je treba vprašati, „ali omejevalni sporazum in posamične omejitve omogočajo učinkovitejše izvajanje zadevne dejavnosti, kot bi bilo mogoče v

---

¹⁷⁰ Odredba Sodišča z dne 28. 9.2006 v Zadevi C-552/03-P Unilever Bestfoods (Ireland) proti Komisiji Evropskih skupnosti, v odstavku 103: „v zvezi s prvim od teh pogojev je morala družba HB zlasti pokazati, da je klavzula o izključnosti prispevala k izboljšanju proizvodnje ali distribucije zadevnega blaga, tako da tovrstnega izboljšanja ne bi bilo več mogoče doseči, če bi bila možnost izvajanja te klavzule omejena“.

¹⁷¹ Glej npr. odstavka 13 ter 154 in naslednjega nezaupne različice odgovora organizacije GEMA na obvestilo o nasprotovanju.

odsotnosti zadevnega sporazuma oziroma omejitev¹⁷². Za ocenitev nujnosti posameznih omejitev, kot je potrebno v tej odločbi, je zlasti pomembno proučiti, ali bi naslovniki obvestila o nasprotovanju lahko dosegli učinkovitost z uporabo manj omejevalnega sporazuma.

- (239) Da bi članice EGP CISAC upravičile ozemeljsko omejitev, so se sklicevale na potrebo po zagotavljanju primernega poročanja o pravicah, njihovega nadzora in uveljavljanja.
- (240) Kakor je pojasnjeno v oddelku 8.2, sedanja mreža dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju med kolektivnimi organizacijami omogoča določeno učinkovitost: s stališča komercialnih uporabnikov je omogočen sistem „vse na enem mestu“ za izdajanje večrepertoarnih dovoljenj. Vsaka kolektivna organizacija izpolnjuje to nalogo sistema „vse na enem mestu“ na svojem domačem ozemlju. Po argumentih kolektivnih organizacij sodeč se lahko primeren nadzor nad pravicami ter poročanje o njih, njihova revizija in uveljavljanje izvajajo le v okviru sedanjega sistema.
- (241) Kakor je bilo omenjeno v oddelku 8.2., prepoved usklajenega ravnanja v zvezi z ozemeljsko razmejitvijo na podlagi domačih ozemelj ne ogroža sistema „vse na enem mestu“. Za takšen sistem „vse na enem mestu“ ni potrebna usklajena določitev ozemeljskih omejitev. V odsotnosti usklajevanja o ozemeljskih omejitvah bo verjetno vsaka kolektivna organizacija ostala sistem „vse na enem mestu“ za izdajanje večrepertoarnih dovoljenj na svojem ozemlju, saj ima vsaka kolektivna organizacija močno spodbudo za sklepanje sporazumov o vzajemnem zastopanju z vsako drugo kolektivno organizacijo, da bi pridobila vse repertoarje. Toda vsaka kolektivna organizacija bo lahko izbrana za upravljanje tujih repertoarjev v širšem geografskem obsegu (torej za izdajanje dovoljenj zunaj svojega domačega ozemlja v konkurenci s tam že prisotno kolektivno organizacijo).
- (242) Tržna preiskava Komisije je pokazala, da lahko kolektivne organizacije zagotavljajo primerno upravljanje pravic na širši geografski podlagi. Nedavni razvoj trga (skupno podjetje organizacij PRS in GEMA za upravljanje spletnih pravic anglo-ameriškega repertoarja založbe EMI¹⁷³, natečaj, ki ga je založba Warner Chappell objavila za upravljanje njenih spletnih pravic¹⁷⁴, ter sporazum med organizacijo SACEM in založbo Universal Publishing za izdajo spletnih in mobilnih pravic¹⁷⁵) kaže, da imajo kolektivne organizacije avtorjev rešitve za izdajanje dovoljenj na večozemeljski podlagi ter za zagotavljanje primernega nadzora na daljavo, revizije in uveljavljanja na lokalni ravni, če je to potrebno. Poleg tega izdajatelj večozemeljskega dovoljenja morda ne bo samodejno subjekt, ki bo opravljal naloge nadzora, revizije in uveljavljanja¹⁷⁶.

---

¹⁷² Glej Obvestilo Komisije „Smernice o uporabi člena 81(3) Pogodbe“, v odstavku 74.

¹⁷³ Glej oddelek 7.6.1.4 te odločbe, uvodna izjava 193.

¹⁷⁴ Glej oddelek 7.6.2.2 te odločbe, uvodna izjava 220.

¹⁷⁵ Organizacija SACEM in založba Universal Publishing sta 28. januarja 2008 objavili, da sta podpisali sporazum, ki bo organizaciji SACEM omogočal izdajanje dovoljenj za pravice založbe Universal Publishing za spletno in mobilno izkoriščanje v Evropi. Založba Universal zlasti poudarja tehnične zmogljivosti organizacije SACEM – izvršni podpredsednik založbe je dejal: „Popolnoma sem prepričan, da bo izredni sistem IDOLS organizacije SACEM olajšal vseevropsko upravljanje našega repertoarja“. Glej skupno obvestilo za javnost organizacije SACEM in založbe Universal, objavljeno 28. 1.2008.

¹⁷⁶ Glej uvodno izjavo 178 in naslednje.

- (243) Usklajeno ravnanje v zvezi z ozemeljsko razmejitvijo, ki dovoljenje omejuje na domače ozemlje vsake kolektivne organizacije, torej ne more veljati za nujnega v smislu člena 81(3) Pogodbe in člena 53(3) Sporazuma EGP.

8.4. Zagotavljati potrošnikom pravičen delež

- (244) V skladu z drugim pogojem člena 81(3) Pogodbe in člena 53(3) Sporazuma EGP morajo biti gospodarske koristi izkazane ne samo za pogodbenice sporazuma ali za usklajeno ravnanje, temveč tudi za potrošnike, in te koristi morajo odtehtati negativne učinke omejitev konkurence.
- (245) Kakor je bilo navedeno, ta odločba ne vpliva na morebitne koristi v zvezi z nacionalnim sistemom „vse na enem mestu“ na podlagi sporazumov o vzajemnem zastopanju. Ne postavlja pod vprašaj kulturne raznolikosti, bodisi na ravni ustvarjanja (avtorji) ali dostopa (potrošniki), kakor je bilo pojasnjeno¹⁷⁷.
- (246) Medtem ko vprašanje „pravičnega deleža“ načeloma lahko ostane odprto v okviru te odločbe, pa v vsakem primeru obstaja dvom, ali potrošniki prejmejo pravičen delež morebitnih koristi, ki jih zagotavlja sistem enotnih nacionalnih ozemeljskih razmejitev.
- (247) Treba je opozoriti, da koncept „potrošnika“ v smislu člena 81(3) Pogodbe in člena 53(3) Sporazuma EGP ni enak končnemu potrošniku. Izraz zajema potrošnike pogodbenic sporazuma, v tem primeru imetnike pravic (torej avtorje glasbenih del) in komercialne uporabnike pravic javnega izvajanja za satelitsko, kabelsko in spletno izkoriščanje¹⁷⁸.
- (248) S stališča imetnika pravic obstoječa mreža vzajemnega zastopanja po domačih ozemljih zagotavlja, da je v vsaki državi članici EGP ena kolektivna organizacija (tam že prisotna kolektivna organizacija) zadolžena za izkoriščanje njegovih del. Toda to pomeni gospodarsko prednost le, če vse kolektivne organizacije učinkovito upravljajo repertoarje, ki so jim bili dodeljeni. Kakor je bilo prikazano¹⁷⁹, na podlagi določenih meril, kot so raven upravnih pristojbin, se ravni učinkovitosti različnih kolektivnih organizacij močno razlikujejo. Prednost omejitve konkurence, ki izhaja iz obstoječe mreže dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju, torej s stališča imetnikov pravic ni razvidna¹⁸⁰.
- (249) S stališča komercialnega uporabnika uskladitev glede enotne nacionalne ozemeljske razmejitve že prisotni kolektivni organizaciji omogoča zagotavljanje celovitega repertoarja za svoje domače komercialne uporabnike. Ta rešitev prinaša učinkovitost, če je vsaka kolektivna organizacija sistem „vse na enem mestu“ za dodeljevanje večrepertoarnih dovoljenj. Toda pomanjkljivosti tega sistema „vse na enem mestu“

---

¹⁷⁷ Glej oddelek 7.3.1.

¹⁷⁸ Glej Obvestilo Komisije „Smernice o uporabi člena 81(3) Pogodbe“, 27.4.2004, odstavek 84.

¹⁷⁹ Glej odstavek 133 in naslednje.

¹⁸⁰ Poleg tega, kakor je omenila organizacija SABAM v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju, „Uveljavljanje pravic avtorjev s strani kolektivnih organizacij, ki so jih ti avtorji imenovali, se mora izvajati v korist teh avtorjev. Nobene tovrstne koristi ni moč pridobiti iz materialnega oviranja dejavnosti upravičenih večnacionalnih uporabnikov svetovnega glasbenega repertoarja, ki se lotijo načinov reprodukcije in zlasti izvajanja, ki so tehnološko novi, ker so po svoji naravi brez meja in omogočajo razširjanje zaščitene del med številnimi nacionalnimi populacijami“ (poudarek dodan) (glej stran 19 odgovora organizacije SABAM na obvestilo o nasprotovanju).

vključujejo dejstvo, da je vsako izdano dovoljenje strogo omejeno na nacionalna ozemlja in da je onemogočen obstoj alternativnih ponudnikov dovoljenj za isto ozemlje. Zato lahko odločitev o tem, ali bi to pomenilo pravičen delež, ostane odprta, saj niso izpolnjeni niti ostali pogoji za uporabo člena 81(3).

8.5. Brez izključitve konkurence

- (250) V skladu s četrtrim pogojem člena 81(3) Pogodbe in člena 53(3) Sporazuma EGP sporazum zadevnim podjetjem ne sme dajati možnosti izključitve konkurence glede znatnega dela zadevnih izdelkov (ali storitev)¹⁸¹. Za oceno položaja trga ob upoštevanju zgornjega merila je treba upoštevati tako dejansko kot potencialno konkurenco.
- (251) Zaradi ozemeljskih omejitev, ki izvirajo iz usklajenega ravnanja, kolektivna organizacija ne more zagotavljati upravnih storitev zunaj svojega ozemlja in posledično ne sme ponujati dovoljenj, ki vključujejo več repertoarjev kot svojega lastnega, za uporabo komercialnih uporabnikov zunaj svojega ozemlja. Komercialni uporabniki nimajo izbire in morajo pridobiti večrepertoarno dovoljenje od lokalne kolektivne organizacije za samo to lokalno ozemlje. Usklajevanje o ozemeljskih omejitvah torej pomeni, da kolektivne organizacije popolnoma izključijo medsebojno konkurenco v zvezi z izdajanjem dovoljenj za repertoarje drugih kolektivnih organizacij za satelitsko, kabelsko in spletno oddajanje, ter ustvarja razdelitev trga med članice EGP CISAC.
- (252) Ker se posamezni repertoarji dopolnjujejo, kar omejitve članstva še krepijo, je trenutno glavni vir konkurence na tem trgu konkurenca v zvezi z repertoarjem, ki bi ga kolektivne organizacije dobile prek sporazumov o vzajemnem zastopanju, če ne bi bilo ozemeljskih omejitev. Izključitev konkurence je še posebno resna, ker so same kolektivne organizacije edine, ki bi lahko realno gledano vstopile na druge nacionalne trge. Njihovi dolgotrajni in utrjeni monopolni položaji, ki jih je povzročila izključnost, dodeljena neposredno (prek izrecnih določb) in posredno (prek usklajene prakse o ozemeljski razmejitvi), ustvarjajo prepreko za vstop, ki je novo podjetje na trgu ne bi moglo premagati. Posledično so možnosti za vstop novih podjetij majhne. Na podlagi navedenega ozemeljske omejitve izključujejo konkurenco na upoštevanih trgih za upravljanje pravic in izdajanje dovoljenj za repertoarje.

8.6. Sklepne ugotovitve o členu 81(3) Pogodbe in členu 53(3) Sporazuma EGP

- (253) Naslovniki obvestila o nasprotovanju niso uspele izkazati, da vzorčna pogodba CISAC in njena uporaba na dvostranski ravni med članicami EGP CISAC, vključno z usklajenim ravnanjem v zvezi z ozemeljsko razmejitvijo, izpolnjujejo vse zahteve člena 81(3) Pogodbe in člena 53(3) Sporazuma EGP.
- (254) Tudi brez omejitev se lahko še vedno zagotovijo domnevne koristi, zlasti nacionalni sistem „vse na enem mestu“ ter primeren nadzor in poročanje. Omejitve torej niso nujno potrebne. Poleg tega izključujejo konkurenco na trgih za upravljanje repertoarjev za druge članice EGP CISAC in izdajanje dovoljenj za pravice.

---

¹⁸¹ Glej Sporočilo Komisije – Obvestilo - Smernice o uporabi člena 81(3) Pogodbe, 27.4.2004, v odstavku 105.

(255) V skladu s tem niti klavzula o članstvu, ozemeljske omejitve iz dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju, niti usklajeno ravnanje v zvezi z enotno nacionalno ozemeljsko razmejitvijo ne izpolnjujejo meril iz člena 81(3) Pogodbe ali člena 53(3) Sporazuma EGP.

9. ČLEN 86(2) POGODBE

(256) Nekatero članice EGP CISAC so izjavile, da so podjetja, ki so bila pooblašena za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena v smislu člena 86(2) Pogodbe, ter da zato za njih veljajo pravila o konkurenci samo, če uporaba teh pravil 'ne ovira' javnega izvajanja posebnih nalog, za katere so pooblašena¹⁸².

(257) Sodišče je v Zadevi 7/82, GVL sodba v zvezi s kolektivno organizacijo nemških izvajalcev, menilo, da dejstvo, da mora biti podjetje uradno pooblašeno, da je pod nadzorom javnega organa ter da mora skleniti določene sporazume o upravljanju, ne zadostuje, da bi bilo vključeno v kategorijo podjetij iz člena 86(2) Pogodbe¹⁸³. Sodišče je poudarilo, da nemška zakonodaja za upravljanje avtorskih ali sorodnih pravic ne pooblašča posebnih podjetij, temveč na splošno opredeljuje pravila, ki veljajo za kolektivne organizacije¹⁸⁴. Zato lahko vprašanje, ali zadevni zakoni nekaterih držav članic EGP opisujejo nalogo in status kolektivne organizacije tako, da omogočajo domnevo, da je kolektivna organizacija pooblašena za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, ostane neopredeljeno¹⁸⁵.

(258) Vsekakor, kot je bilo že prikazano v oddelku 7.6.2.2., članice EGP CISAC, ki so izpostavile to vprašanje, niso izkazale, da je usklajeno ravnanje v zvezi z ozemeljsko omejitvijo, ki omejuje dovoljenje na domače ozemlje vsake kolektivne organizacije, nujno za pravilno delovanje kolektivnega upravljanja pravic. Organizacija AKM trdi, da bi lahko samo ozemeljska razmejitev dovoljenj kar najbolje zagotovila pravice njenih članov v tujini, saj bi lahko v primeru dovoljenj, katerih ozemeljski obseg bi bil neomejen, tuje organizacije konkurirale za repertoar organizacije AKM, kar bi povzročilo pritisk na avtorski honorar imetnikov pravic¹⁸⁶.

(259) Prvič, ta odločba ne prepoveduje vseh ozemeljskih razmejitev temveč usklajeno ravnanje med članicami EGP CISAC v zvezi s strogo domačo ozemeljsko razmejitvijo. Drugič, kakor je že bilo pojasnjeno (v oddelku 7.6.2.2.), obstajajo mehanizmi, ki kolektivnim organizacijam omogočajo, da ohranijo določen nadzor na prihodki, če izdajajo dovoljenja več kolektivnim organizacijam za isto ozemlje, zlasti z omejevanjem cenovne konkurence na upravne pristojbine. Nasprotno, pa bi lahko dodelitev pooblastila zelo učinkoviti kolektivni organizaciji poleg domače kolektivne organizacije, ali namesto nje, povečala število izdanih dovoljenj komercialnim uporabnikom, kar bi pozitivno vplivalo na avtorski honorar, plačan članom organizacije AKM. Poleg tega, če je nacionalna zakonodaja ustvarila izključne ali

---

¹⁸² Glej zlasti strani 34 in naslednje nezaupne različice odgovora organizacije AKM na obvestilo o nasprotovanju. Organizacija GEMA meni, da bi se moral vsaj smiselno uporabljati člen 86(2) Pogodbe – glej odstavek 122 nezaupne različice odgovora organizacije GEMA na obvestilo o nasprotovanju.

¹⁸³ Zadeva 7/82 Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL) proti Komisiji Evropskih skupnosti 483, v odstavku 31 in naslednjih.

¹⁸⁴ Glej odstavek 32.

¹⁸⁵ Zlasti organizacija AKM trdi, da se pravni položaj v Avstriji precej razlikuje od položaja v Nemčiji – glej strani 35 in naslednje nezaupne različice odgovora organizacije AKM na obvestilo o nasprotovanju.

¹⁸⁶ Glej stran 38 nezaupne različice odgovora organizacije AKM na obvestilo o nasprotovanju.

posebne pravice, ta odločba, ki je omejena na oceno omejitev konkurence zaradi samostojnega ravnanja kolektivnih organizacij (glej oddelek 7.3.2), na nacionalno zakonodajo ne vpliva. Prepoved usklajenega delovanja torej ne ovira javnega izvajanja nalog, za katere so bile morda pooblašene nekatere kolektivne organizacije.

10. PRAVNA SREDSTVA

10.1. Ravnanja, ki kršijo člen 81(1) Pogodbe in člen 53(1) Sporazuma EGP

(260) Nekatere kršitve, na katere se nanaša ta odločba, so prenehale. Klavzula o izključnosti (v členu 1(I) in 1(II)) ter klavzula o članstvu (v členu 11(II)) nista več del vzorčne pogodbe CISAC¹⁸⁷. Vendar, na podlagi informacij, ki jih ima Komisija, je v številne sporazume o vzajemnem zastopanju še vedno vključen niz klavzul in še vedno se izvajajo določena ravnanja, ki so v nasprotju s členom 81(1) Pogodbe in členom 53(3) EGP. To zlasti velja za:

- (a) klavzule o omejitvi članstva, ki jih vsebujejo sporazumi o vzajemnem zastopanju, sklenjeni med nekaterimi kolektivnimi organizacijami,
- (b) izključne pravice iz vzajemnih sporazumov, sklenjenih med nekaterimi kolektivnimi organizacijami,
- (c) usklajeno ravnanje kolektivnih organizacij v zvezi z ozemeljsko razmejitvijo.

10.2. Člen 7(1) Uredbe (ES) št. 1/2003

(261) Če Komisija ugotovi, da gre za kršitev člena 81 Pogodbe lahko v skladu s členom 7(1) Uredbe (ES) št. 1/2003 z odločbo od zadevnih podjetij ali podjetniških združenj zahteva, da tako kršitev odpravijo. V skladu s členom 5 Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru¹⁸⁸ „se pravila Skupnosti za izvajanje načel iz členov 85 in 86 [zdaj členov 81 in 82] Pogodbe ES [...] smiselno uporabljajo“ za EGP.

(262) V ta namen lahko Komisija podjetjem naloži vse ukrepe o ravnanju ali strukturne ukrepe, ki so sorazmerni s storjeno kršitvijo in potrebni za njeno odpravo.

(263) Prvič, več klavzul je še vedno vključenih v nekatere sporazume in nekatera ravnanja se še vedno izvajajo. Drugič, čeprav nekatere članice EGP CISAC trdijo, da so omejevalne klavzule odstranile iz vseh dvostranskih sporazumov o vzajemnem zastopanju, Komisija ne more zagotovo sklepati, da tovrstni zapozneli umiki popolnoma odstranijo potrebo po tem, da se zadevnim podjetjem ukaže prenehanje kršitve. Tretjič, ob upoštevanju, da se lahko člen 81 Pogodbe uporablja za sporazume, ki ne veljajo več, če še vedno ustvarjajo učinke, potem ko so uradno prenehali veljati¹⁸⁹, Ni gotovo, da je kršitev glede protikonkurenčnih ravnanj, ki jih izvajajo

---

¹⁸⁷ Ti klavzuli sta bili umaknjeni iz vzorčne pogodbe CISAC leta 1996 oziroma 2004. Glej oddelek 4.4.1. te odločbe, uvodna izjava 27 in naslednje.

¹⁸⁸ UL L 305, 30.11.1994, str. 6.

¹⁸⁹ V ta namen glej zadevo 51/75 Limited v CBS United Kingdom Limited [1976] Rec.811, odstavek 15; zadevo 243/83 SA Binon & Cie v SA Agence et messageries de la presse [1985] Rec. 2015, odstavek 17; zadevo T-2/89 Petrofina SA proti Komisiji Evropskih skupnosti [1991] Rec. 1087, odstavek 212; zadevo T-14/89 Montecatini SpA (formerly Montedipe SpA) proti Komisiji Evropskih skupnosti [1992]

nekatero kolektivno organizacijo, popolnoma končano. V skladu s tem morajo naslovniki te odločbe najprej:

- (a) takoj prenehati s kršitvami v zvezi s klavzulami o omejitvi članstva in izključnimi pravicami, ki jih vsebujejo sporazumi o vzajemnem zastopanju, če tega še niso storile, in
  - (b) v 120 dneh od priglavitve te odločbe prenehajo s kršitvijo v zvezi z usklajenim ravnanjem glede ozemeljske razmejitve.
- (264) Naslovniki Odločbe Komisiji prav tako sporočijo vse korake, ki so jih sprejeli za izvajanje teh ukrepov. V zvezi z usklajenim ravnanjem glede ozemeljske razmejitve je najprej treba preprečiti kakršno koli prihodnje usklajevanje na način, ki je bil obravnavan v tej odločbi. Drugič, čeprav dejstvo omejevanja pooblastila na ozemlje druge kolektivne organizacije samo po sebi ne omejuje konkurence, je, če je pretekla usklajenost še vedno razvidna iz obstoječih sporazumov, prav tako treba zagotoviti, da so prihodnji dvostranski sporazumi, ki se nanašajo na ozemeljsko razmejitev vzajemnih pooblastil, rezultat dvostranskih pogajanj ter da na njih ne vpliva več obstoj usklajenega ravnanja, ki omejuje ozemlje pooblastila.
- (265) Poleg tega bi se morali naslovniki Odločbe vzdržati kakršnega koli sporazuma ali usklajenega ravnanja, ki bi lahko imela enak ali podoben cilj ali učinek kot ravnanje, opisano v uvodni izjavi 260.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Naslednja podjetja so kršila člen 81 Pogodbe ES in člen 53 Sporazuma EGP s tem, da so v svojih sporazumih o vzajemnem zastopanju uporabljala omejitve članstva, ki jih je vseboval člen 11(II) vzorčne pogodbe Mednarodne konfederacije društev avtorjev in skladateljev (vzorčna pogodba CISAC), ali da so dejansko uporabljala omejitve članstva:

AEPI

AKKA-LAA

AKM

ARTISJUS

BUMA

EAU

GEMA

Rec. II2409, odstavek 231; zadevo T-327/94 SCA Holding Ltd proti Komisiji Evropskih skupnosti [1998] Rec. II-1373, odstavek 95, in združene zadeve T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 in T-136/02, Bolloré SA in drugi proti Komisiji Evropskih skupnosti, [2007] ZOdl II-00947 v odstavku 186.

IMRO
KODA
LATGA-A
PRS
OSA
SABAM
SACEM
SAZAS
SGAE
SIAE
SOZA
SPA
STEF
STIM
TEOSTO
TONO
ZAIKS

Člen 2

Naslednjih 17 podjetij je kršilo člen 81 Pogodbe ES in člen 53 Sporazuma EGP s tem, da so v svojih sporazumih o vzajemnem zastopanju dodeljevala izključne pravice, kakor je predvideno v členu 1(I) in 1(II) vzorčne pogodbe CISAC:

AKKA-LAA
ARTISJUS
BUMA
EAU
IMRO
KODA
LATGA-A

OSA

SAZAS

SGAE

SOZA

SPA

STEF

STIM

TEOSTO

TONO

ZAIKS

Člen 3

Naslednja podjetja so kršila člen 81 Pogodbe ES in člen 53 Sporazuma EGP s tem, da so uskladila ozemeljske razmejitve tako, da je bilo dovoljenje omejeno na domače ozemlje vsake kolektivne organizacije:

AEPI

AKKA-LAA

AKM

ARTISJUS

BUMA

EAU

GEMA

IMRO

KODA

LATGA-A

PRS

OSA

SABAM

SACEM

SAZAS

SGAE

SIAE

SOZA

SPA

STEF

STIM

TEOSTO

TONO

ZAIKS

Člen 4

1. Podjetja iz členov 1 in 2 nemudoma prenehajo s kršitvami iz teh členov, če tega še niso storila, in Komisiji sporočijo vse ukrepe, ki so jih sprejela za izvajanje tega odstavka.
2. Podjetja iz člena 3 v 120 dneh od priglasitve te odločbe prenehajo s kršitvami iz tega člena in v istem roku Komisiji sporočijo vse ukrepe, ki so jih sprejela za izvajanje tega odstavka.

Še posebej podjetja iz člena 3 izvedejo ponovna dvostranska pogajanja o ozemeljski razmejitvi svojih pooblastil za satelit, kabelsko retransmisijo in spletno uporabo za vsakega od svojih dvostranskih sporazumov o zastopanju z drugimi podjetji, naštetimi v členu 3, in Komisiji predložijo kopije spremenjenih sporazumov.
3. Naslovniki te odločbe se vzdržijo ponovitve vseh dejanj ali ravnanj, opisanih v členih 1, 2 in 3, ter vseh dejanj ali ravnanj, ki imajo enak ali podoben cilj ali učinek.

Člen 5

Komisija lahko po svoji volji in na obrayloženo in pravočasno prošnjo enega ali več podjetij iz člena 3 dovoli podaljšanje roka iz drugega odstavka člena 4.

Člen 6

Ta odločba je naslovljena na:

- (1) Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας (AEPI), Fragoklissias and Samou street n° 51, 151 25 Amaroussio, Atene, Grčija
- (2) „Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība (AKKA/LAA)”, A. Čaka 97, 1011 Riga, Latvija

- (3) Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger, reg.Gen.m.b.H (AKM), Baumannstrasse 10, Postfach 259, 1031Dunaj, Avstrija
- (4) Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület (ARTISJUS, Meszaros u. 15-17, 1016 Budimpešta, Madžarska
- (5) Vereniging Buma (BUMA), Siriusdreef 22-28, 2130 KB Hoofddorp, Nizozemska
- (6) EAUEesti Autorite Ühing (EAÜ), Lille 13, 10614 Talin, Estonija
- (7) Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (GEMA), Rosenheimer Strasse 11, 81667, München, Nemčija
- (8) The Irish Music Rights Organisation Limited – Eagrais um Chearta Cheolta Teoranta (IMRO), Copyright House, Pembroke Row, Lower Baggot Street, Dublin 2, Irska
- (9) Komponistrettigheder i Danmark (KODA), Landemaerket 23-25, Postboks 2154, 1016 Copenhagen, Danska
- (10) Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijos agentūra (LATGA-A), J. Basanaviciaus G. 4h, 2600 Vilnius, Litva
- (11) Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, o.s. (OSA), Cs. Armady 786/20,16056 Praga 6, Češka
- (12) Performing Right Society Limited (PRS), Berners Street 29-33, London W1T 3AB, Združeno Kraljestvo
- (13) Société Belge des Auteurs, Compositeurs et Editeurs Scrl / Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM), Rue d'Arlon 75-77, 1040 Bruselj, Belgija
- (14) Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique (SACEM), 225 av Charles de Gaulle, 92528 Neuilly sur Seine Cedex, Francija
- (15) Združenje skladateljev, avtorjev in založnikov za zaščito avtorskih pravic Slovenije (SAZAS), Trzaska cesta 34, 1000 Ljubljana, Slovenija
- (16) Sociedad General de Autores y Editores (SGAE), Fernando VI-4, 28004 Madrid, Španija
- (17) Societa Italiana degli Autori ed Editori (SIAE), VIALE della Letteratura 30, 00144 Rim, Italija
- (18) Slovenský ochranný Zväz Autorský pre práva k hudobným dielam (SOZA), Rastislavova 3, 2108 Bratislava 2, Slovaška
- (19) Sociedade Portuguesa de Autores (SPA), Avenue Duque de Loulé 31, 1069-153 Lizbona, Portugalska
- (20) Samband Tónskalda og Eigenda Flutningsréttar (STEF), Laufasvegi 40, 101 Reykjavik, Islandija

- (21) Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå (STIM), BOX 27327, 10254 Stockholm, Švedska
- (22) Säveltäjän Tekijänoikeustoimisto teosto r.y.(TEOSTO), Lauttasaarentie 1, 00200 Helsinki, Finska
- (23) The Norwegian Performing Right Society (TONO), Postboks 9171, Gronland, 0134 Oslo, Norveška
- (24) Stowarzyszenie Autorów ZAiKS (ZAIKS), 2, Hipoteczna Street, PO Box P-16, 00092 Varšava, Poljska.

Ta odločba se izvrši na podlagi člena 256 Pogodbe ES in člena 110 Sporazuma EGP.

V Bruslju, 16.07.2008

Za Komisijo

Neelie KROES
Članica Komisije